

Abádszalók Város

Integrált Településfejlesztési Stratégiája

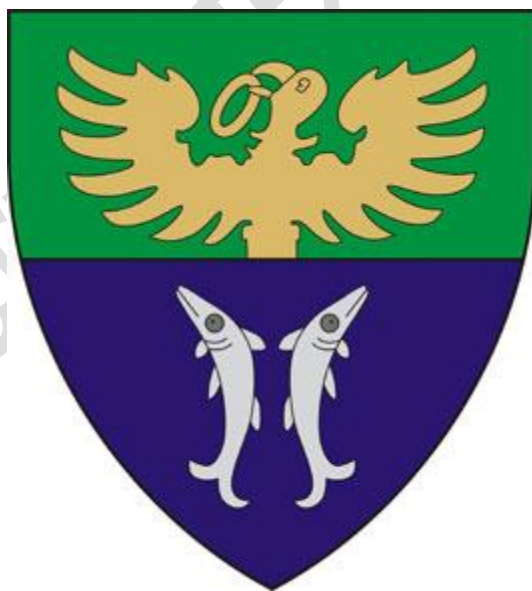
2017

Abádszalók Város Önkormányzata

**ABÁDSZALÓK VÁROS
INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
STRATÉGIÁJA**

ELŐTERJESZTÉSI VÁLTOZAT

2017

Készítette: Forensys Kft.

Tartalom

1	Bevezetés	5
2	Helyzetelemzés összefoglalása	8
3	Középtávú célok és azok összefüggései	11
3.1	Jövőkép	11
3.2	A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	12
3.2.1	Városi szintű középtávú tematikus célok	13
3.2.2	Városrészi szintű területi célok	17
3.3	A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	19
4	A megvalósítást szolgáló beavatkozások	22
4.1	Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és lehatárolás indoklása	22
4.2	Az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása	24
4.2.1	Zöld város akcióterület, mint városközponti vegyes funkciójú akcióterület	24
4.2.2	Tisza-tavi fejlesztési zóna, mint turisztikai fejlesztési akcióterület	24
4.2.3	1. számú leromlott városi terület, mint szociális fejlesztési akcióterület	25
4.2.4	2. számú leromlott városi terület, mint szociális fejlesztési akcióterület	25
4.2.5	Ipari-gazdasági terület, mint gazdasági funkciójú akcióterület	25
4.3	Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések	26
4.3.1	Kulcsprojektek	26
4.3.2	Hálózatos projektek	26
4.3.3	Egyéb projektek	27
4.4	A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégia céljaihoz	27
4.5	A fejlesztések ütemezése	30
4.6	Az akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	32
5	Antiszegregációs program	36
5.1	A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása	36
5.2	Az elmúlt években tervezett, illetve megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások	41
5.3	Antiszegregációs intézkedési terv	42
5.3.1	A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	42
5.3.2	A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések	49
5.3.3	A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	50
6	A stratégia külső és belső összefüggései	51
6.1	Külső összefüggések	51
6.1.1	Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire	51
6.1.2	Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz	53
6.1.3	Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat	56

6.2	Belső összefüggések	59
6.2.1	A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata.....	59
6.2.2	A célok logikai összefüggései.....	63
6.2.3	A stratégia megvalósíthatósága	65
6.2.4	A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása	65
7	A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai	67
8	A megvalósítás eszközei és nyomon követése.....	71
8.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek.....	71
8.2	Az ITS megvalósításának szervezeti keretei.....	72
8.2.1	A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere	72
8.2.2	Az ITS megvalósításának intézményi háttere.....	73
8.3	A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	74
8.4	A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során	75
8.5	Monitoring rendszer kialakítása	76
8.5.1	Az ITS intézkedéseikhez kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása	76
8.5.2	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása.....	85
	Rövidítésjegyzék	87

Táblázatjegyzék

1. táblázat A Városrészek és tematikus célok összefüggése	21
2. táblázat Stratégiai célok és projekt típusok kapcsolata	28
3. táblázat A tervezett önkormányzati fejlesztések indikatív ütemezése 2016-2024	30
4. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve.....	33
5. táblázat Abádszalók város KSH által kijelölt és Abádszalók város által jóváhagyott szegregátumainak státusza – a legsúlyosabb helyzetben lévő területek kiemelésével (témakörönként)	40
6. táblázat Az antiszegregációs terv horizontális céljai és alcéljai	42
7. táblázat: Az antiszegregációs terv terület specifikus céljai és azok relevanciája az egyes szegregátumokban	43
8. táblázat Az antiszegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései	45
9. táblázat Az antiszegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései	47
10. táblázat Az antiszegregációs terv intézkedéseinek ütemezése.....	48
11. táblázat A potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések és hatások kivédésére teendő intézkedések.....	50
12. táblázat Tervezett fejlesztések, amelyek eredményeként javulhatnak a szegregációs mutatók	50
13. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz	51

14. táblázat Az ITS tematikus céljainak illeszkedése a Partnerségi Megállapodás nemzeti fejlesztési prioritásaihoz	56
15. táblázat „Local Agenda 21” prioritásai és tervezett intézkedései	57
16. táblázat A célok és a helyzetértékelésben beazonosított legfontosabb problémák és adottságok kapcsolata	60
17. táblázat A települési célok logikai összefüggései	64
18. táblázat A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai	67
19. táblázat Tematikus célok eredményindikátorai	78
20. táblázat Területi (városrészi célok) eredményindikátorai	79
21. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai	80

Ábrajegyzék

1. ábra Abádszalók fejlesztési célrendszere 2018-2025 között	20
1. ábra: Az integrált településfejlesztési stratégia elhelyezkedése a tervdokumentumok hierarchiájában	53
2. ábra A kockázatok bekövetkezésének valószínűsége és a hatás valószínű mértéke	69
3. ábra A monitoring folyamatának összefoglalása	85

Térképjegyzék

1. térkép Abádszalók tervezett akcióterületei	23
2. térkép Abádszalók szegregátumokat bemutató térképei	36
3. térkép Abádszalók veszélyeztetett területeit bemutató térképei	38

1 Bevezetés

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS) a város középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és azok elérése érdekében tervezett tevékenységeket határozza meg az önkormányzat által jóváhagyott jövőkép és hosszú távú (15-20 év) átfogó célok alapján.

Az ITS célja, hogy a stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét.

Abádszalók Integrált Városfejlesztési Stratégiával nem rendelkezik. Az ITS számos **külső tényező** felülvizsgálata alapján készült el.

Külső tényezők változásai:

- A hazai szakpolitikai és jogszabályi környezetben bekövetkezett változások, illetve a 2014-2020-as időszakra vonatkozó országos és megyei fejlesztéspolitikai elképzelések megfogalmazása. Különös tekintettel:

- az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet megalkotására, melynek értelmében a Stratégia tartalmi követelmény rendszere jogszabályban rögzítésre került, a korábbiakhoz képest bővült, változott.
- Az országos fejlesztési és rendezési dokumentumok, mint tervezési kereteket meghatározó dokumentumok elfogadására, azokban történt változásokra (így a Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió - 1/2014 (I.3) OGy. határozattal történő elfogadására; valamint az Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosításaira.

Az OFTK az országos fejlesztéspolitika átfogó célrendszerét és középtávú (2020-ra vonatkozó) céljait fogalmazza meg, foglalkozik a városhálózat szerkezetének alakulásával, a városfejlesztés nemzeti prioritásainak felvázolásával.

Az OFTK kiemelten kezeli a vidéki térségek, települések sajátos vidéki értékeit megőrző, azokra építő fejlesztését, felzárkóztatását, beleértve a társadalmi, közösségi, gazdasági és infrastrukturális fejlesztéseket. Kulcsfontosságúnak tartja, hogy a vidéki települések népességmegtartó erejének erősödését, az agrár- és élelmiszergazdaságon túl a vidéki térségek jövője a vidéki foglalkoztatást biztosító további gazdasági ágazatok fejlesztését, a gazdasági diverzifikációt, a helyi gazdaság megerősítését.

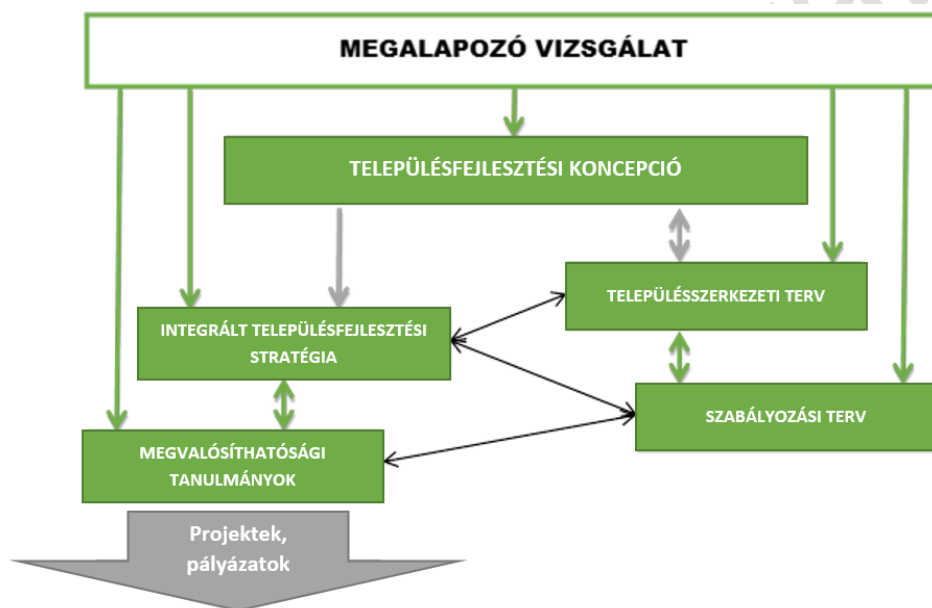
- A Megyei területfejlesztési koncepciók és programok 2014-ben történő felülvizsgálatára, megalkotására. Az egymással közel egy időben zajló tervezés eredményeként a korábbiakhoz képest nagyobb lehetőség nyílik a megye, a megyei jogú városok, valamint a megye többi városát érintő fejlesztések összehangolására, a fejlesztések egymást kiegészítő és egymást erősítő hatásainak kihasználására.
- Megalkotásra és kidolgozásra kerültek az EU 2014-2020 közötti támogatási időszakának új támogatáspolitikai célkitűzései, forráslehetőségei; új eljárásrendjei és az ezekhez kapcsolódó jogszabályok:
  - Elfogadásra került EU 2020 Stratégia; amelyben az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést, mint főlérendelt cél szem előtt tartva az EU öt nagyszabású célt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és a klíma/energiapolitika területén, amelyeket 2020-ig kíván megvalósítani a kohéziós politika eszközrendszerén keresztül. A kohéziós politika megvalósítását célzó ún. közös rendelkezéseket tartalmazó rendelet rögzíti azt a 11 tematikus célkitűzést, melyek támogatásával a kohéziós politika hozzájárul az EU 2020 céljaihoz.

Az Európai Unió 2020-ig érvényes átfogó Stratégiájában kiemelt figyelmet kap a városok fejlesztése. Az ERFA prioritásainak mindegyike megvalósítható városi környezetben, a rendelet azonban kifejezetten városi problémák kezelésére irányuló beruházási prioritásokat is meghatároz.

- az EU2020-hoz igazodóan kidolgozásra és Brüsszel által is elfogadásra került hazánk Partnerségi Megállapodása (2015. szeptember), amelyben Magyarország a 2014-2020 időszakra vonatkozóan azonosította a legfontosabb kihívásokat és kitűzte a fő fejlesztési prioritásokat, melyek alapvetően meghatározzák az Európai Strukturális és Beruházási Alapok forrásainak eredményes és hatékony felhasználásának hazai feltételeit.
- a Partnerségi Megállapodásban foglalt irányok mentén kidolgozásra kerültek és Brüsszel által részben elfogadásra kerültek, illetve elfogadás előtt állnak a következő támogatási időszak Operatív Programjai.
- Az Operatív Programok közül a városok számára az egyik legjelentősebb forrásokat tartogató Terület és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódóan a stratégia készítésével párhuzamosan zajlik megyei Integrált Területi Programok (ITP) tervezése és ehhez kapcsolódóan a városi fejlesztési elképzelések összegyűjtése, rendszerezése.

A külső és belső tényezők a Belügyminisztérium EU-s támogatási forrás igénybevételével a megyei települések számára is biztosítja, valamint szakmailag támogatja a tervezési munkát a „Fenntartható településfejlesztés a kis-, és középvárosokban (és a fővárosi kerületekben – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretében.

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan az ITS egy **átfogó tervezési rendszer** egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze.

A jelenleg készülő Integrált Településfejlesztési Stratégia szakmai-tartalmi felépítését:

- a 314/2012. (XI.8) Kormány rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről és egyes településrendezési jogintézményekről tartalmi elvárásai;
- a Városfejlesztési Kézikönyv (Második javított kiadás, NFGM 2009. január 28.) tartalmi javaslati, szakpolitikai iránymutatásai;
- Belügyminisztérium részéről jelen munka támogatására kidolgozott „Útmutató a kis-, és középvárosok és a fővárosi kerületek Integrált Településfejlesztési Stratégiáinak elkészítéséhez 2014-2020” c. módszertani dokumentum segíti.

A Stratégia elkészítését a jogszabályi elvárások szerint részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló Megalapozó vizsgálat elvégzése, valamint a Településfejlesztési Koncepció hosszú távú célrendszerének felülvizsgálata előzte meg.

A Megalapozó vizsgálat számos tématerületet elemezve, számszerű adatokra, tendenciákra támaszkodva mutatja be a város térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési háttérét, a stratégiaalkotás számára meghatározva a város és városrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit.

A megalapozó vizsgálati fázis elemzéseire a szakértők támaszkodhattak a KSH 2001. és 2011. évi Népszámlálás eredményeire mind a városi, mind a városrészi elemzések során, valamint a Belügyminisztérium részéről a szakértői munkát támogató TEIR ITS modul adatállományára.

A központi elvárásokon, módszertani segédleteken túl az ITS készítői nagymértékben építettek a város önkormányzatának információszolgáltatásra:

- a megalapozó vizsgálat jogszabályi elvárások szerinti kidolgozása érdekében helyi adatokra, ágazati koncepciókra, dokumentumokra;
- a stratégia alkotás fázisában a 2014-2019 közötti időszakra irányuló Gazdasági Ciklusprogramban foglaltakra,
- a hatályos Településszerkezeti Tervre, valamint
- a stratégiai tervezés folyamatát végigkísérő partnerségi lépések (szakmai konzultációk, munkacsoport ülések, workshopok) keretében a helyi társadalom véleményét, elképzeléseit tartalmazó „soft” információkra.

A stratégia akkor válhat eredményessé, ha:

- annak segítségével Abádszalók városa a tervezett mértékben ki tudja használni fejlődési potenciálját a 2014-2025 közötti időszakban;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) jelentős része megvalósul;
- az ITS a városfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- hozzájárul ahhoz, hogy a városban megvalósuló fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósuljanak meg;
- az abban foglalt kiszámítható, világos célrendszer révén a közszféra mellett a magánszféra fejlesztéseit is képes ösztönözni.

2 Helyzetelemzés összefoglalása

Abádszalók népességszáma az utóbbi évtizedben folyamatosan csökken, – amely elsősorban az elvándorlásnak köszönhető és csak másodsorban a természetes fogyásnak – csak úgy, mint a népsűrűség, ami a megyei csökkenésnél jóval alacsonyabb. A városban a fiatalok száma csökkenő tendenciát mutat ellentétben az idősek arányával, amely viszont – az országos tendenciához hasonlóan – nő.

A lakosság elenyésző részét képező általános iskolai végzettséggel sem rendelkező felnőtt lakosainak száma az országos és megyei átlagnál nagyobb arányban csökkent 2011-re. Ennél nagyobb jelentőségű, hogy a magasabb képzettségi szintet jelentő középiskolai érettségivel vagy felsőfokú oklevéllel rendelkezők száma mind az országos, mind pedig a megyei átlaggal párhuzamosan, azokkal együtt növekedett. Az érettségizettek száma 46%-kal, az egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők száma pedig 69%-kal nőtt a 2001-es szinthez képest.

A gazdasági aktivitás terén a népszámlálási adatok alapján az inaktív keresők, munkanélküliek és az eltartottak arányának csökkenése figyelhető meg, amely a foglalkoztatottak számának növekedését indukálta. A foglalkoztatás ágazati szerkezete Abádszalókon a gazdaságilag fejlett területekre jellemző arányokat mutat.; a mezőgazdaságban foglalkoztatottak aránya mindössze 13%, a szolgáltató szektorban talált munkát a városiak 35%-a, az ipar és az építőipar részesedése 52%.

Abádszalók lakosai közül az adóköteles jövedelemmel rendelkezők aránya 48,7%, ami átlagos értéknek mondható megyei és országos szinten is. A városban az egy lakosra jutó éves jövedelem átlagos összege 2012-ben nettó 453 775 Ft/fő volt, ami alacsonyabb a megyei átlagnál. A szociális támogatásra szoruló réteg a város népességének több mint 40%-át teszi ki.

A mindig is mezőgazdasági termelésből élő település, Abádszalók két községnek, Tiszaabádnak és Tiszaszalóknak az egyesüléséből jött létre történelmünk során. A városi rangot kapó település folyamatosan és stabilan fejlődik az utóbbi évtizedekben.

A belváros fejlettsége regionálisan jónak mondható, a településen minden egészségügyi és szociális ellátás biztosított. A fiatal generáció részéről egy elvándorlás tapasztalható, mely leginkább a közép- és felsőoktatás hiányának tudható be. A város rendelkezik strandfürdővel, mely jelentős turisztikai vonzerőt jelent.

A városban számos, túlnyomó részt önálló helyi civil szervezet működik az önkormányzattal egyetértésben. Ezen szervezetek tevékenységükkel az életminőség, a helyi identitás és a település hírnevének öregbítéséhez is aktívan hozzájárulnak.

Abádszalók Város Önkormányzata a település és a szolgáltatások infrastruktúrájának szinten tartása és javítása érdekében folyamatos fejlesztéseket hajt végre a városban, a pénzügyi finanszírozás korlátozottsága miatt jellemzően Európai Unió-s forrás segítségével. A városban egy óvoda, bölcsőde és általános iskola működik, melyekben a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma jelentős mértékű.

A helyi házi, fogorvosi és védőnői szolgálatot vehetik igénybe a lakosok. Fontos szerepe van a településen a szociális közszolgáltatásoknak (pl. házi segítségnyújtás, családsegítő szolgálat).

A helyi kulturális élet „központja” az Ember Mária Városi Könyvtár, mely programkínálatot biztosít az érdeklődők részére. E mellett jelentős kulturális és turisztikai vonzást jelent a Faluház – Népviseletbe Öltöztetett Babák Múzeuma, valamint a Tisza-tó Strand. Abádszalók a várost és a közösséget megmozgató sport és kulturális rendezvények színtere.

A városban fellelhető több mint 350 vállalkozás, melyek 57,7%-a a terciér szektorban jelölte meg fő tevékenységét 2015-ben, az ipari és az építőipari vállalkozások aránya 6,9%, a mezőgazdaságé 35,4%. A városban mindössze 7db, 10 főnél több főt foglalkoztató vállalkozás van. Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték évtizedes távlatban növekvő ütemű javulást mutat, de az országos átlagtól még mindig messze elmarad. A mezőgazdasági szektorra jellemző az egyéni gazdaságok magas aránya, viszont az utóbbi években ezen gazdasági ág a 60%-ára esett vissza (2000-2010).

Abádszalók nagy hangsúly fektet a turizmus fejlesztésébe, ennek (is) köszönhetően egyre nagyobb a külföldi vendégek aránya a szálláshelyeken. 2004-ben kiugróan magas, közel 30.000 vendég fordult meg valamilyen szálláshelyen. A vendégforgalom 2013-ban esett vissza jelentős mértékben.

A gazdaság bármely ágazatának fejlesztése az önkormányzat adóbevételeit növeli, közvetetten pedig hat a helyi gazdaság más szektoraira (pl. kiskereskedelem), illetve a magasabb adóbevételekre. Az új munkahelyek megléte miatt nyújtandó kevesebb szociális segély miatt növekedhet az önkormányzat által biztosított közszolgáltatások színvonala.

Az önkormányzat egyik legfontosabb feladata a város stabil pénzügyi pozíciójának megőrzése, a lakosság életszínvonalát javító szolgáltatások bővítése, fejlesztések megvalósítása és megfelelő tartalék képzése. A 2013-ban változott az állam és az önkormányzat közötti feladatmegosztás, mely révén az önkormányzat elesett a SZJA részesedéstől, az illetékbevételektől, továbbá a gépjárműadó csupán 40%-a maradt a város kasszájában. Az önkormányzat elfogadott gazdasági programmal rendelkezik 2014-2020-ra vonatkozóan, mely program számos fejlesztést tartalmaz, mind a városfejlesztés, városüzemeltetés, humán és szociális szolgáltatások, mind pedig a kultúra és sport területén. A városfejlesztéssel kapcsolatos döntéseket – más településekhez hasonlóan – a képviselőtestület hozza meg, a fejlesztések végrehajtása a városfejlesztő társaság feladata.

A város egyik legnagyobb problémáján – a foglalkoztató képességen, foglalkoztatási helyzeten – közfoglalkoztatás keretében próbál segíteni. Az önkormányzat 140 db egyéb önálló ingatlannal rendelkezik. E mellett lakásfenntartási támogatás is igénybe vehető a városban.

Abádszalók területe talajtani szempontból meglehetősen változatos, zömmel alacsony ártári és ármentes síkság. Mezőgazdasági szempontból a réti csernozjom és a mészlepedékes alföldi csernozjomok a meghatározóak. A tudatos tájhasználatnak köszönhetően a lakók termékeny és lakhatóvá tették a folyók árterét.

Abádszalók rendezettebb belterületi zöldfelületekkel a város központjában rendelkezik, még rendezésre váró köztertek a kertvárosias részekben található.

Abádszalók közigazgatási szempontból bel- és külterületre oszlik.

A lakóterületre általánosan jellemző az oldalhatáron álló, földszintes oromfalas nyeregtetős beépítés, a kockaházak és az utcával párhuzamos gerincű házak száma csekély. Az új építésű lakóépületek nagyobb épületszélességgel és bonyolultabb tetőformával, kontyolással rendelkeznek.

Régészeti szempontból fontos és védett területek találhatóak a településen és határán, valamint védeltséget élveznek a külterületen található kunhalmok is. A városon belüli védett épületek, műemlékek jellemzően – más településekhez hasonlóan - a városközpontban találhatóak, melyek őrzik a történelmi városképet. A településen nemzeti emlékhely nem található.

A helyi közlekedésben jelentős szerepe van a kerékpárral közlekedőknek, másik részük személygépkocsival és gyalogosan jár. A közösségi közlekedésnek a városban elhanyagolható a szerepe. Autóbuszos közösségi közlekedés szempontjából a hálózati lefedettség – néhány összekötő út kivételével – lényegében megegyezik a közúthálózattal, fizikailag minden település elérhető, így a város e szempontból is regionális alközpontnak tekinthető. Az autóbuszos közlekedést kizárólag helyközi járatok látják el a környező nagyvárosok irányába, helyi autóbuszos közlekedés nincs. A vasúti közlekedést a 102-es számú vasútvonal biztosítja.

A városban található gépjárművek számának növekedése, valamint a parkolási morál be nem tartása a parkolási problémák fokozódását mutathatják.

- Az abádszalóki ivóvíz ellátást 4 db kútból (jelenleg 3 használható) biztosítja a szolgáltató. A településen kedvező a termásvíz beszerzési lehetőség. A szennyvízcsatornázottság 2015-ben közel 85%-os volt, a szennyvíztisztító telep a város déli részén, külterületen található. Ipari szennyvíz kibocsátás a városban nem történik.
- Abádszalók villamos energia- és gázellátottsága biztosított. A megújuló energiák alkalmazása a városban még nem elterjedt, de az igény egyre inkább megjelenik rá. Pályázati forrásokból egyéb beruházásokkal együtt valósulnak meg a jövőben.

- A felszíni folyóvizek tekintetében a terület számos vízfolyással – legfőképpen csatornával – sűrűn behálózott. A felszín alatti vizek tekintetében az érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területen lévő települések közé tartozik – kivéve a vízbázisok védőterülete, mert azok kiemelt érzékenységgűek -, a rétegvíz mennyisége csekély. Az ártézi kutak száma nagy. A település belvízzel és árvízvédelmi szempontból közepesen veszélyeztetett.
- A levegő minőségét leginkább befolyásoló szennyezők a közlekedésből, a mezőgazdasági tevékenységekből származnak, a zaj- és rezgésterhelést leginkább a közúti és vasúti közlekedés okoz.

A városban a közszolgáltató működtet szelektív hulladékgyűjtést.

3 Középtávú célok és azok összefüggései

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: ITS) elrendő (középtávú) céljait erőteljesen befolyásolják az Európa 2020 stratégiából levezethető fejlesztési irányok: a kohéziós politika 11 tematikus célja és az egyes támogatási alapok (ERFA, ESZA, Kohéziós Alap) ezen célokhoz illeszkedő ún. beruházási prioritásai, másrészt Jász-Nagykun-Szolnok megye Területfejlesztési Konceptió és Program célrendszere. Mivel várhatóan az EU támogatások továbbra is kiemelt – ha nem is kizárólagos - szerepet játszanak majd Abádszalók fejlődésében az elkövetkező 7-8 évben, e beruházási prioritások és a városi célok egymáshoz illesztése fontos eleme jelen stratégia tervezési folyamatnak.

Abádszalók Város Településfejlesztési Konceptióját 2003-ban fogadta el az önkormányzat képviselőtestülete, mely dokumentum tömören fogalmazza meg a különböző fejlesztési irányvonalakat, ugyanakkor megfelelő iránymutatást adott a település fejlődéséhez.

A Konceptió célrendszere készítése óta eltelt időszakban történt változások ellenére alapvetően megfeleltethető a város mai helyzetére is, így a Stratégia célrendszerének jó alapját képezheti, abban kisebb pontosítások azonban indokoltak.

Az ITS célrendszere tehát a Településfejlesztési Konceptióban meghatározott célok mentén, azoknak a Megalapozó Dokumentum megállapításai, Abádszalók Gazdasági Programja, valamint a stratégia kidolgozása során lezajlott partnerségi folyamat inputjai alapján való pontosításával, aktualizálásával lett kialakítva.

A Településfejlesztési Konceptió célrendszerének értékelése

A 2003-ban elkészült Településfejlesztési Konceptióban leírt problémák felvetése napjainkban is helytálló, azon belül csak hangsúlybeli és szerkezeti módosítások, kiegészítések szükségesek egyrészt a 2014-2020-as támogatási időszak EU-s célkitűzéseihez, forráslehetőségeihez, a megyei programozásban elkészült dokumentumokhoz, másrészt a város részéről időközben megfogalmazódó újabb fejlesztési elképzelésekhez igazodóan.

A Területfejlesztési Konceptióban megfogalmazott célok iránymutatásként szolgálnak, ám azok átdolgozása, aktualizálása szükségessé vált az ITS készítése kapcsán.

A lentebb bemutatott részben megváltozott körülmények természetesen nem indokolják a település korábban megfogalmazott céljainak gyökeres átformálását, amelyek ma is érvényesek és reálisak. Azt azonban fontos szem előtt tartani, hogy a jelen ITS-ben megfogalmazott célok egyik fontos eleme kell, hogy legyen annak megítélése, hogy azok reális elérhetőségét hogyan befolyásolja a megváltozott külső feltételek rendszere, melyek az alábbi területre terjednek ki:

- az önkormányzatoknak megváltoztak a működési körülményei, elsődlegesen a humán közszolgáltatások rendszerének alapvető átalakulása és a megváltozott önkormányzati feladatokból adódó városfejlesztési lehetőségek, illetve kihívások miatt, valamint
- a Kormány egyértelmű elkötelezettsége arra nézve, hogy alapvetően a gazdaságfejlesztést állítja a 2014-2020-as Európai Unió fejlesztések fókuszába.

3.1 Jövőkép

A jövőkép pozicionálja a várost a régióban, illetve vonzáskörzetében, meghatározza a társadalmi gazdasági és épített környezeti domináns folyamatokat és állapotot. A jövőkép hosszabb időtávra, 2035-ig kiterjedően kerül rögzítésre.

A komplex fejlesztések megvalósulása kapcsán a település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre, valamint a térségi szerepkörére vonatkozóan az alábbiak szerint került megfogalmazásra:

Abádszalók Város Jövőképe

„ABÁDSZALÓK, A TERMÉSZETKÖZELI ÉS MODERN KISVÁROS”

Minőségi életfeltételeket és javuló életminőséget biztosító, intenzíven fejlődő, versenyképes gazdaságot teremtő, természeti értékeket megőrző környezetet a városban élő lakosság, a vállalkozások és a látogatók számára.

A fejlődés eredményeként munkahelyek teremődnek, melynek következtében ismét pozitív demográfiai folyamatok indulnak meg, megvalósul a többlábonállás, amely képes hosszú távon biztosítani a helyi és környékbeli lakosság foglalkoztatását, gazdasági aktivitását, illetve egy vonzó, modern és fenntartható kisváros alakul ki.

Abádszalók középtávú fejlesztési céljai összhangban vannak a város jövőképével, az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és egyben a város fejlesztésének **átfogó célja** a jövőkép rövid, középtávú értékvalasztáson alapuló megfogalmazása.

ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSI CÉL

1. Abádszalók „Egészséges város” mind természeti- és épített környezetében, mind lakosai, mind közösségei tekintetében.
2. Abádszalók vonzó város, mely kellemes lakóhelyet, ösztönző gazdasági környezetet teremt polgárainak, rekreációs helyszínt a látogatóknak utat nyitva az új kezdeményezéseknek

A város népességmegtartó képességében a munkahelyek számán és minőségén kívül ugyanilyen fontos szerepet játszik a városi környezet minősége, a közszolgáltatások elérhetősége, a lakosság életminősége is. A város célja az általa nyújtott közszolgáltatások minőségének, elérhetőségének javítása, a városi infrastruktúra (közúthálózat, zöldfelületek, épített környezet), közműhálózat megújítása, valamint a lakosok számára elérhető kulturális, rekreációs szolgáltatások bővítése, a meglévő szolgáltatások minőségének javítása. Abádszalók gazdaságának fejlesztésére jelentős potenciállal rendelkezik továbbá az idegenforgalmi adottságai által. A jelenleg kevés attrakciót kínál, viszonylag alacsony színvonalú turisztikai szolgáltatások, programok bővítésével, minőségének javításával, a környező településekkel való együttműködés elmélyítésével, a turizmus szezonálisának mérséklésével növekedhet a településre érkező turisták száma, tartózkodási ideje, ezen keresztül az idegenforgalom eltartó képessége is. Emellett fontos a városban elérhető, a munkaerő piaci igényekhez igazodó képzési szolgáltatások bővítése, színvonalának emelése, megalapozva ezzel a város gazdaságának fejlesztését is. A városi közösség erősítése, a leszakadó, vagy leszakadással fenyegetett területek kiemelt figyelemmel való fejlesztése szintén fontos cél a város egészének lakóinak életminősége szempontjából is.

Abádszalók város alapvető célja egy élhető, az életkörülmények és munkalehetőségek, megélhetés szempontjából kedvező település létrehozása.

3.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Abádszalók város 2018-2035 között elérendő középtávú stratégiai céljai egyrészt a városi szintű tematikus célokat, másrészt a városrészi szintű területi célokat foglalják magukban.

Jelen fejezet célja a **középtávú városi célok** részletes meghatározása. Abádszalók vonatkozásában kétféle cél kerül meghatározásra:

- **Városi szintű tematikus célok**, amely tematikus jelleggel megfogalmazott, de nem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok, melyek a város egészére vonatkoznak. A középtávú városi célok integrált jellegű célok, olyanok, melyek eléréséhez több tematikus/ágazati jellegű tevékenység koordinált végrehajtása szükséges.

E célok kialakításánál fontos szempont volt, hogy az ITS nem kizárólag Abádszalók város önkormányzata, hanem a város egészének tervezési alapidokumentuma. Ebből kifolyólag tartalmazza azokat a célokat is, amelyek megvalósításáért a városi önkormányzat csak közvetve vagy részben felelős, hiszen azokat állami, magán, non-profit szereplők valósítják majd meg.

- **Városrészi szintű területi célok**, amelyek Abádszalók 4 városrészére javasoltak. E célok a Településfejlesztési Konceptióban konkrétan nem szerepeltek, így azok meghatározása jelen fejezet részét képezi.

3.2.1 Városi szintű középtávú tematikus célok

A városrészekre vonatkozó középtávú területi célok a Megalapozó vizsgálat részletes és friss adatokra épülő városrészi helyzetfeltárása és helyzetelemzése alapján kerültek megfogalmazásra.

Az átfogó célok megvalósulásához az alábbi, 7-8 évre szóló középtávú célok járulnak hozzá, amelyek ágazati bontásban kerülnek meghatározásra:

- T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése
- T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása
- T3: Fenntartható turizmusfejlesztés
- T4: Fenntartható városfejlesztés

A következőkben a középtávú tematikus célkitűzések kerülnek részletezésre. A célok mellett meghatározásra kerülnek az elérésüket szolgáló legfontosabb fejlesztési elképzelések, valamint a várható eredmények, hatások is. A célokhoz kapcsolódó indikátorok és azok célértékei a Stratégia 8.5.1 fejeztében kerülnek bemutatásra.

T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése

Abádszalók legyen erős helyi gazdasággal rendelkező - mezőgazdasági, ipari potenciálját minél inkább kiaknázó - város, mely a tudás alapú gazdaság erősítésére törekszik és pozitív hatással van a járás gazdasági életére is.

Abádszalók gazdaságának dinamizálása és diverzifikálása érdekében szükséges, hogy a helyi vállalkozások munkahelymegtartó ereje rövid távon megerősödjön, versenyképessége pedig hosszabb távon javuljon. Ez az alapja a foglalkoztatási szint növelésének, valamint ez biztosítja a lakosság gazdasági aktivitásának emelését, a megfelelő életszínvonal kialakítását. A település gazdasági potenciáljának növelése a Kunhegyesi járás és Jász-Nagykun-Szolnok megye szempontjából is kiemelkedően fontos. Ennek érdekében az önkormányzatnak intenzív befektetés-ösztönzést kell folytatnia, továbbá javítania kell az újonnan betelepülő vállalkozások fogadásának feltételeit. Ilyen beavatkozások lehetnek pl.: ipari gazdasági fejlesztési terület infrastruktúrájának fejlesztése.

A település gazdaságában a helyi kis- és középvállalkozók is jelentős szerepet játszanak, amelyek jelentős része a városban tömörül. Az önkormányzatnak biztosítani kell számukra a megfelelő vállalkozói környezetet, többek között magas színvonalú infrastruktúra kialakításával, tanácsadással, együttműködések ösztönzésével.

Abádszalók legyen olyan város, melynek gazdasága mindenkor kihasználja tradíciójából és térségi helyzetéből adódó lehetőségeket, a meglévő és fejlesztendő területi és infrastruktúra adottságokat, a rendelkezésre álló humán erőforrásokat.

A térséggel együttműködő olyan helyi gazdaságra van szükség, amelynek különböző méretű egységei egyaránt képesek alkalmazkodni a változó piaci, gazdasági és környezeti követelményekhez, ahol jó befektetni.

A tematikus célt kiszolgáló fejlesztési területek:

- Energianyár feldolgozó üzem
- Mezőgazdasági kisüzem létrehozása
- Cukorfeldolgozó és cukorgyár létesítése
- Fűrészüzem létesítése
- Iparterület kialakítás
- Piaccsarnok építés
- Állattartó telep fejlesztése
- Telephely fejlesztés eszközbeszerzéssel

T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása

Abádszalók legyen a benne élők – minden generáció és minden társadalmi csoport – megfelelő otthona, megfelelő életminőséget biztosító, élhető, biztonságos „lakható város”.

A település népességmegtartó erejének növeléséhez nagymértékben hozzájárul az egységes és esztétikus településkép kialakítása, valamint az életminőség környezeti feltételeinek javítása.

A város szerkezetével és épületállományával kapcsolatos fejlesztések kiemelt célja a nyugodt városi életforma megteremtése. Ennek előfeltétele az épített környezet olyan fejlesztése, amely összhangba hozza a város gazdasági-társadalmi-környezeti hatékonyságának növelését, az életminőség javítását és a város karakterének megtartását. E cél megvalósítása magában foglalja a helyi identitás erősítését a város karakterének feltárásával és fejlesztésével, a közterületek – mint a városi élet fő helyszíneinek – humanizálásával. A kiegyensúlyozott településszerkezet érdekében a város minden része fejlesztéseket igényel, amellyel megőrizhető a város hagyományos karaktere.

A város kiegyensúlyozott területi fejlődése érdekében fontos, hogy az egymást zavaró funkciók (pl. iparterület és lakóövezet) térben elkülönüljenek egymástól. Ennek érdekében a városzéli iparterületek további fejlesztéseit elsősorban a meglévő gazdasági sűrűsödésekhez kapcsolódóan célszerű megvalósítani, a lakóterületek esetében pedig az intenzívebb, de túlszűfoltot nem eredményező hasznosításra kell hangsúlyt fektetni, biztosítva ezáltal a fejlesztések és a (köz)szolgáltatások hatékonyságát, a negatív közlekedési hatások minimalizálását, valamint a zöldfelületek visszaszorulásának megállítását.

További cél az épületállomány megújítása, amely esetében kiemelt szerepet játszik a nem megfelelő műszaki állapotban lévő épületállomány. Ezen a területen a város hatásköre elsődlegesen a saját tulajdonában lévő ingatlanok rekonstrukciójára terjed ki. A cél az, hogy a felújítások hozzájáruljanak az adott épület funkcióinak megerősítéséhez, bővítéséhez, költséghatékony üzemeltetéséhez megfelelő infrastrukturális alapot biztosítva a közszolgáltatások magas színvonalú ellátásához.

Emellett a városban és környékén számos olyan építészeti emlék található, melyek az elmúlt korok emlékeit őrzik. Ezeknek az ingatlanoknak a megőrzése, hasznosítása kulturális szempontok mellett gazdasági érdek. Abádszalókon több olyan építmény található, melyek hasznosítása turisztikai szempontból sem elhanyagolható (pl. Templomok, régi iskola épületek).

A természeti területek védelme több szempont miatt is kiemelten fontos. A jól megővött, természet-közeli területek kiemelték a lakosság és az ide látogató turisták egészségmegőrzése és rekreációja szempontjából. A települést körbevevő szép természeti környezet jelentős turisztikai potenciállal is rendelkezik, amely gazdasági szempontok miatt kiemelten fontos. A kerékpáros és bakancsos turizmus, valamint a pihenni vágyók körében a megfelelő fejlesztések megvalósítása esetén jelentősen megemelkedik Abádszalók vonzereje.

A lakosság komfortérzetét növeli a közmű-infrastruktúra karbantartása, továbbfejlesztése is. A továbbiakban nagy figyelmet kell fordítani a még hiányos területek fejlesztésére, illetve a leromlott műszaki állapotú infrastruktúra megújítására egyaránt.

A helyi identitás újabb karakteres városképi elemek, pl. közterek és zöldterületek létrehozásával is erősíthető. A település népességmegtartó erejének növeléséhez is nagymértékben hozzájárul, amennyiben rendezett közösségi terek, parkok állnak a kikapcsolódni vágyó lakosság rendelkezésére.

A közlekedési feltételek javításában a legjelentősebb a külső közlekedési kapcsolatok fejlesztése, amelyben az önkormányzatnak nincs közvetlen szerepe, csak közvetett eszközökkel (megyei rendezési terv véleményezése, kiemelt projektek támogatása, aktív segítségnyújtás az előkészítésben) támogathatja a folyamatokat.

A belső városi közlekedés fejlesztése az útminőség javítására, az utak szilárd burkolattal való ellátására és a környezetbarát közlekedési megoldások elterjesztésére irányul. Fontos emellett a városi járdák felújítása is. A belvárosban kiemelt figyelmet kell fordítani az intézmények (pl. iskola, óvoda, egyéb önkormányzati intézmények), valamint a leromlott, szegregátum vagy szegregációval veszélyeztetett területek társadalmi együttműködésének erősítésére.

A tematikus célt kiszolgáló fejlesztési területek:

- Belterületi utak aszfaltburkolatának kiépítése
- Kerékpárút építése elkerülő út mellett
- Belterületi elkerülő út befejező szakaszának kiépítése
- Szociális bérlet állomány felújítása, bővítése
- Gondozási Központ fejlesztése, tovább építése
- Időskorúak szociális nappali ellátásának és házi segítségnyújtásának minőségi fejlesztése
- István király utcai kerékpárút építése
- Könyvtár épületének kialakítása
- Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése
- Belterületi térfigyelő rendszer bővítése
- Belterületi utak felújítása
- Egészségügyi alapellátás fejlesztése
- Növényfelületek növelése, rekonstrukciója
- Rekreációs, illetve sport és szabadidős terület/létesítmény fejlesztése
- Zöld város kialakítása Abádszalókon
- Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók leromlott városi területein
- Szociális városrehabilitáció Abádszalók leromlott városi területein
- Járdahálózat felújítása
- Önkormányzati tulajdonban levő műemlékek állagmegóvó felújítása
- Játszóterek fejlesztése, kondipark kialakítása
- Energiatakarékos közvilágítás korszerűsítése

T3: Fenntartható turizmusfejlesztés

Abádszalók idegenforgalmi szempontból is nagyon értékes természeti környezetben fekszik, azonban ezen adottságát jelenleg csak korlátozottan használja ki. Számos olyan adottsággal rendelkezik a város, melyek kiaknázásával jelentősen nőhetnek a turisztikai bevételek. Az adottságokhoz mért szintű és színvonalú idegenforgalom kialakításához és fenntartásához szükséges nemcsak a meglévő attrakciók fejlesztése, hanem az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások fejlesztése, új programok és az ezek megrendezésére helyszínt biztosító infrastruktúra létrehozása, valamint a turizmus szezonálisának csökkentése érdekében olyan programok,

turistavonzó létesítmények kialakítása, amelyek egész évben jelentős számú turistát vonzanak. Az új attrakciók, programok kialakításában kiemelt szerepet kell, hogy kapjanak az egyedi, különleges vonzerőt képviselő, a helyi értékekre épülő beruházások.

Emellett kiemelt fontosságú az eltöltött vendégéjszakák számának növelése érdekében a turizmusban működő vállalkozások szolgáltatásainak minőségi színvonaljavítása, aktivitásuk fokozása, a vendégfogadók és vállalkozók szakmai képzése. Így tovább erősíthető Abádszalók versenyképessége, valamint kiemelkedő vonzerőinek (az érintetlen természeti táj, a Tisza-tó, az építészeti emlékek, az egyedi, tájjelleget őrző vidéki népi művészetek) látogatottsága, az ökoturizmus lehetőségeinek megteremtése és eredményes hasznosítása. Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani a településen már meglévő, tradíciókkal rendelkező kulturális nagyrendezvényekre, illetve turisztikai vonzerejük megőrzésére. A potenciális vendégek hatékony megszólítása érdekében szükséges marketing tevékenység folytatása.

A tematikus célt kiszolgáló fejlesztési területek:

- DIANA Hotel fejlesztése
- Füzes Kemping faházainak korszerűsítése, fejlesztése
- "Kékmedencés élménypark" létrehozása az abádszalóki Füzes Kempingben
- Füzes Panzió fejlesztése
- Fesztiválpont létrehozása Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontjában
- Halászmúzeum és kalandpark létrehozása Abádszalókon
- Az abádszalóki Strand Kemping fejlesztése
- Szabadvízű strand kereskedelmi, szolgáltató létesítményeinek fejlesztése
- Komplex turizmusfejlesztés Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontjában
- Strandfejlesztés és hallépcső kiépítése
- Tisza-tavi Operafesztivál
- Termál Hotel kialakítása
- Vízparti szálláslehetőség az Attila-öbölben
- 3200 m²-es téli tároló csarnok megépítése, 450 férőhelyes parkoló kialakítása

T4: Fenntartható városfejlesztés

Abádszalók legyen gazdaságilag, társadalmilag és ökológiailag egyaránt fenntartható, emberi léptékű kisváros.

Legyen olyan város, amely a természeti, települési és társadalmi környezetével harmóniában fejlődik, ahol a területek és a helyi gazdaság további fejlesztése miatt esetleg bekövetkező többletterhelés és a környezet átfogó fejlesztése során a biológiai aktivitás, valamint a terhelhetőség növelése összhangba kerül.

A város számára az elkövetkező évek egyik legfontosabb kihívása, hogy miként tudja mérsékelni a fosszilis energiahordozóktól való külső függőségét, a klímaváltozás hatásait hogyan képes mérsékelni. Ennek elsődleges eszközei az energiahatékonyság növelése, valamint a megújuló energiaforrások széleskörű alkalmazása. Abádszalók célja tehát a fenntartható fejlődés jegyében az épített környezet energiahatékonysági szempontú fejlesztése, továbbá az alternatív energiaforrások felhasználása az energiagazdálkodás szerkezetváltásának elősegítése érdekében mind a közintézmények, mind a lakófunkciójú épületek esetében. Mindezek mellett kiemelt cél a szemléletformálás a fenntartható, a környezetet nem károsító fogyasztási minták elterjesztése érdekében.

A tematikus célt kiszolgáló fejlesztési területek:

- Önkormányzati intézmények energiahatékonysági beruházásai

- Fásítási akciók
- Energiatakarékos közvilágítás korszerűsítése

3.2.2 Városrészi szintű területi célok

A középtávú területi célok a Megalapozó vizsgálat részletes városrészi szintű helyzetfeltárása és helyzetelemzése alapján, az egyes városrészek átfogó gazdasági, társadalmi és településszerkezeti adottságai, valamint az azokra épülő SWOT-elemzések alapján kerülnek megfogalmazásra.

A városrészi célok meghatározásának alapelvei:

- Az adott városrész speciális helyzetére, erősségeire és problémáira reagálnak;
- A városrészi célok illeszkedjenek a fentebb meghatározott városi jövőképhez, átfogó célokhoz és tematikus célokhoz;
- A környezeti fenntarthatóság elvének figyelembe vétele;
- A társadalmi szolidaritás elvének figyelembe vétele;
- Az EU 2014-2020 támogatási időszakában elérhető forráslehetőségek figyelembe vétele a célmeghatározás során.

A városrész-specifikus fejlesztési célok referenciapontot képeznek az integrált akcióterületi fejlesztésekhez. A folyamat során kirajzolódtak azok a funkciók, amelyek esetében további fejlesztésekre van szükség, így megvalósítható a város kiegyensúlyozott területi, gazdasági és társadalmi fejlődése.

Városrészi célok a következők:

- V1: A Városmag kisvárosi jellegű funkcióinak megerősítése, vonzó települési környezet kialakítása, a társadalmi különbségek csökkentése, gazdaság fejlesztése
- V2: Az Üdülőterületen egységes és esztétikus településkép kialakítása, a turisztikai szolgáltatások fejlesztése
- V3: A Tisza-tavi fejlesztési zónában turisztikai attrakciók és kiszolgáló létesítményeik fejlesztése
- V4: Az Ipari-Gazdasági területen komplex szolgáltatások nyújtására képes vállalkozási környezet kialakítása a vállalkozások foglalkoztatási kapacitásának, illetve a város tökevonzó képességének növelése érdekében
- V5: A Külterület városrészben található zártkertek, majorok, vízfelületek gazdasági-turisztikai hasznosítása

V1: A Városmag kisvárosi jellegű funkcióinak megerősítése, vonzó települési környezet kialakítása, a társadalmi különbségek csökkentése, gazdaság fejlesztése

A település legnagyobb részét lefedő városrész fejlesztésének fókuszában olyan funkciók állnak, amelyek a település teljes lakossága számára relevánsak. A központi területek megújításával a cél egy olyan egységes arculatú, fenntartható Városmag megteremtése, amely a sajátos szerkezetét megőrzi, ugyanakkor lehetővé teszi a modern kisvárosi életformát, az egyes szolgáltatások gyors és egyszerű elérhetőségét.

A városrész területén megvalósítandó fejlesztések alapvetően a központi funkciók megerősítését szolgálják, ugyanakkor a városrészben élők életminőségének javításával hozzájárulnak a lakófunkciók erősítéséhez, összességében pedig szerepet játszanak a tudatos, pozitív kisvárosi imázs kialakításában.

A fejlesztések által a település közszolgáltatási, kereskedelmi és kulturális, illetve gazdasági funkciói egyaránt megerősödnek. Mindennek eredményeként nő a város népességmegtartó képessége és gazdasági potenciálja.

A társadalom egyes rétegeinek leszakadása leromlással fenyegetett területeket hozott létre a településrészben, így az itt élők felzárkóztatása szükséges. E probléma megoldása érdekében komplex, integrált (foglalkoztatási, lakhatási, szociális) beavatkozások megvalósítására van szükség.

Az infrastrukturális beavatkozások mellett elengedhetetlen a hátrányos helyzetűek egyenlő esélyeinek megteremtése, amely főként a képzési és munkaerő-piaci programokba történő integrációval és a szociális szolgáltatások javításával, valamint az általános közigazgatási, közszolgáltatási rendszerek integrált feladatellátásának fenntartásával segíthető elő. A probléma megoldására szociális városrehabilitációs programok végrehajtása szolgálhat válaszként.

V2: Az Üdülőterületen egységes és esztétikus településkép kialakítása, a turisztikai szolgáltatások fejlesztése

Ezen városrész adottságait tekintve a lakófunkció mellett a turisztikai és rekreációs szolgáltatások területén tölt be kiemelt szerepet. A „lakosok száma” a nyári turisztikai szezonban megsokszorozódik az itt található üdülőknek köszönhetően. A városrész fejlesztési célkitűzése is ezt tükrözi kiegészítve a gazdasági, főként a turisztikai tevékenységeket kiegészítő szolgáltatások erősítésével, a privát szféra aktivizálásával. A városrész közlekedési fejlesztései a városon belüli gyűjtőút hálózat és a főútvonaltól elkülönített, biztonságosabb közlekedést biztosító úthálózat kialakítását helyezik előtérbe.

V3: A Tisza-tavi fejlesztési zónában turisztikai attrakciók és kiszolgáló létesítmények fejlesztése

Ezen városrész turisztikai, rekreációs és zöldfelületi funkciójának megerősítése szükséges az idegenforgalmi attrakciók és fogadási feltételek átfogó mennyiségi és minőségi javításával. A turisztikai kínálat és a fogadási feltételek folyamatos fejlesztésével, egységes arculat kialakításával, marketing tevékenységgel, valamint a városon belüli és kívüli intenzívebb együttműködéssel elérhető, hogy a minél nagyobb számban érkező vendégek hosszabb időt töltsenek Abádszalókon. A lehetséges fejlesztések célcsoportját elsősorban a város lakossága, a potenciális turisták és a városrészben működő, illetve ott befektetni szándékozó vállalkozások alkotják.

V4: Az Ipari-Gazdasági területen komplex szolgáltatások nyújtására képes vállalkozási környezet kialakítása a vállalkozások foglalkoztatási kapacitásának, illetve a város tőkevonzó képességének növelése érdekében

A város déli csücskében található városrész a tudatos fejlesztés és terület felhasználás következtében kizárólag gazdasági tevékenységnek ad otthont. A gazdasági területek a település gazdaságának egyik pillére, amely jelentős mértékben hozzájárul a munkaerőpiac stabilizálásához. A beavatkozások az iparterület infrastrukturális fejlesztésére, a kiegyensúlyozott és versenyképes területhasználat biztosítására, valamint az elérhető üzleti szolgáltatások bővítésére és minőségének emelésére, valamint a befektetés-ösztönzésre irányulnak.

A gazdasági központi szerepkör megteremtésének egyik feltétele a megfelelően képzett munkaerő, tehát közvetlenül a képzés területe is jelentős hatást gyakorol a gazdasági terület fejlődési potenciáljának alakulására. Ehhez hasonlóan a foglalkoztatási, felnőttképzési és átképzési programok hozzájárulhatnak az itt működő vállalkozások versenyképességéhez és új vállalkozások betelepüléséhez.

Összességében elmondható, hogy a tervezett beavatkozások jelentős mértékben növelik a vállalkozások foglalkoztatási kapacitását, illetve javítják a város tőkevonzó képességét.

V5: A Külterület városrészben található zártkertek, majorok, vízfelületek gazdasági-turisztikai hasznosítása

A város belterületét körülölelő Külterület városrészben számos zártkert, major, kihasználatlan vízfelület található, melyeknek a gazdasági-turisztikai hasznosítása a cél.

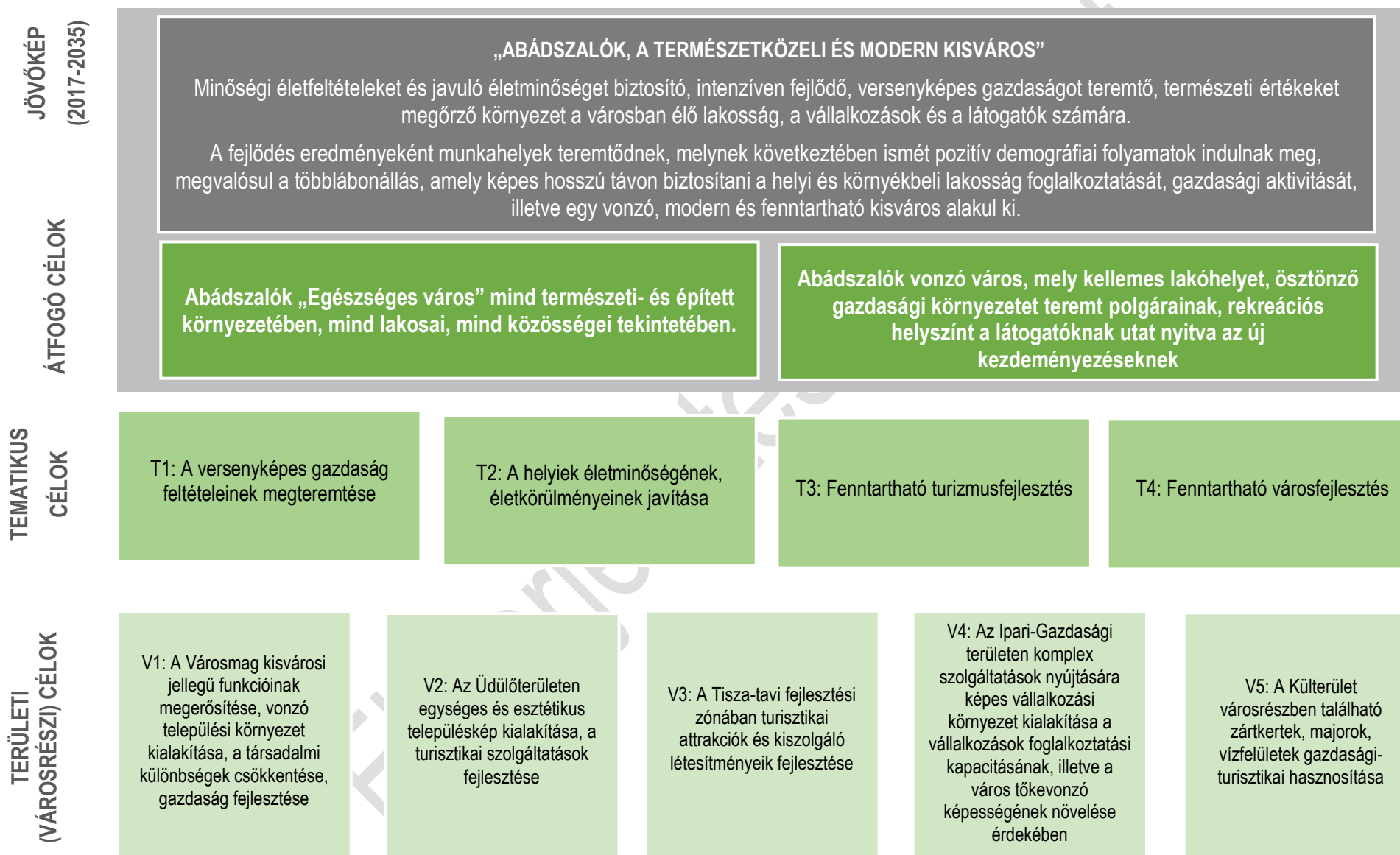
A tervezett beavatkozások jelentős mértékben növelik a vállalkozások foglalkoztatási kapacitását, illetve javítják a város tőkevonzó képességét, növelik a turisztikai vonzerőt.

3.3 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A város középtávú tematikus céljai a városrészi célkitűzések egy vagy több városrészben történő megvalósításával érhetőek el. A területi célok és tematikus célok együttes megvalósítása segíti elő az ITS-ben megjelölt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését.

A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a területi és tematikus célok közötti összefüggéseket, kapcsolatuk erősségének mértékét.

1. ábra Abádszalók fejlesztési célrendszere 2018-2025 között

1. táblázat A Városrészek és tematikus célok összefüggése

Városrészek / Tematikus célok	T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése	T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása	T3: Fenntartható turizmusfejlesztés	T4: Fenntartható városfejlesztés
V1. Városmag				
V2. Üdülőterület				
V3. Tisza-tavi fejlesztési zóna				
V4. Ipari-Gazdasági terület				
V5: Kültérület				

	Erős koherencia
	Közepes koherencia
	Gyenge koherencia

4 A megvalósítást szolgáló beavatkozások

Az ITS a város középtávú célrendszerének felvázolásán túl tartalmazza a lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (programok és projektek) indikatív listáját, amely a Területi Kiválasztási Kritérium Rendszer figyelembe vételével került meghatározásra. A projektek a Stratégia kidolgozásakor rendelkezésre álló információk alapján, a Stratégia által igényelt mélységben, vázlatosan és lényegre törően kerülnek ismertetésre. Az ITS jellege nem feltételezi a projektek teljes körű és részletekbe menő kifejtését.

A Stratégiai célok megvalósítását szolgáló beavatkozások számbavételét azonban több tényező is indokolja:

- a célok megvalósítása érdekében összegyűjtésre és rendszerezésre, majd prioritizálásra kerülhessenek a különböző szereplőknél, potenciális projektgazdáknál körvonalazódó fejlesztési elképzelések; így a megvalósítás fázisában a stratégiai célokhoz igazodóan reális lehetőség nyíljon konkrét projektek megvalósítására; valamint
- az előkészítettség különböző fázisában lévő projekt elképzelések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban járulhassanak hozzá a Stratégia céljainak eléréséhez.

Az ITS megvalósítását szolgáló beavatkozások tekintetében az alábbi projekt típusokat azonosítottuk:

- **Akcióterületi projektek:** Olyan, egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen végbemenő fejlesztések, amelyek egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését. A projektek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő a kijelölt akcióterületen.
- **Kulcsprojektek:** A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének.
- **Hálózatos projektek:** amelyek több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből állnak, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjednek és a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.
- **Egyéb projektek:** A fenti kategóriákba nem tartozó fejlesztések, amelyek lehetnek pontszerű, egy vagy több városrész, illetve a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések, amelyek között beruházási jellegű és soft elemek egyaránt szerepelhetnek.

A következőkben a fenti logikát követve mutatjuk be azon fejlesztési elképzeléseket, amelyek az ITS középtávú célrendszerében megfogalmazott célok megvalósítását szolgálják. **A stratégia megvalósításának egyik kulcsmomentuma a potenciális projektgazdák közötti információáramlás, párbeszéd, a közös projektek megvalósítása érdekében. A következő fejezetekben a projektek címe után zárójelben a potenciális projektgazdát nevezzük meg.**

4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és lehatárolás indoklása

A stratégiai tervezés lényeges pontja a város hangsúlyos beavatkozási területeinek kijelölése a következő 5-7 évre (középtáv). Az **akcióterületek** több és esetenként több féle beavatkozást koncentrálnak, amelyek megvalósulása révén az adott városszerkezeti egység átható minőségi és funkcionális változáson megy keresztül. A beavatkozások egymással szoros összefüggésben vannak, egymást erősítik, szinergikus kapcsolatuk érvényesül. Az akcióterületek kijelölése nem jelenti azt, hogy egyéb, nem ezen területekre eső beavatkozások háttérbe szorulnak a városban. A területek kijelölésével a tervezők felhívják a figyelmet arra, hogy hová szükséges és érdemes az erőforrásokat koncentrálni a középtávon.

Abádszalók Város Önkormányzata arra törekszik, hogy a városrehabilitációs programokon kívül is a lehető legtöbb támogatási forrást és magántőkét mozgósítani tudja annak érdekében, hogy a város fejlődése területileg kiegyensúlyozott legyen. Az önkormányzat a városi és városrészi célok teljesítéséhez kapcsolódó projektek maradéktalan végrehajtására törekszik, elősegítve ezáltal a város dinamizálódását, a társadalmi esélyegyenlőség megteremtését és a gazdaságos működést.

A konkrét, gyakorlati beavatkozásokat fókuszáltan, pontosan beazonosított területeken kell végrehajtani a kedvező hatások szinergiájának elérésére érdekében. Ennek megfelelően az integrált városfejlesztés során a tevékenységeket akcióterületekre kell összpontosítani, amelyek a **városfejlesztés funkcionális magjai**ként szolgálnak. Az akcióterületek kijelölése azonban nem jelenti azt, hogy mindössze ezekben a városrészekben történnek átfogó fejlesztések, hiszen az önkormányzat és a magán szféra egyéb projektjei, pályázatai és más jellegű beruházásai Abádszalók város teljes területét érinteni fogják.

A fejlesztési akcióterületek lehatárolása az alábbi **alapelvek** figyelembevételével történt:

- az akcióterületek kiterjedése ne legyen eltúlzott, csak azok az utcák kerüljenek bele, amelyek a fejleszteni kívánt épületek, intézmények és közterek, valamint a lehetséges magán-erős beruházások miatt valóban indokoltak;
- az akcióterületek megjelenésükben minél homogénebbek, térbelileg pedig koncentráltak legyenek;
- funkcionális szempontból az akcióterületek egy egységet alkossanak úgy, hogy a funkcióváltásra és -bővítésre megfelelő helyszínt kínáljanak;
- a kijelölt akcióterületen a lehető legnagyobb addicionális hatást lehessen elérni a magántőke mobilizálásával;
- a „szociális” és „funkcióbővítő” jellegű akcióterületek teljesítsék azokat a feltételeket, amelyeket a korábbi hasonló pályázati konstrukciók előírtak akár a szociális mutatók, akár az ellátandó funkciók tekintetében.

A fenti alapelveknek megfelelően Abádszalókon 5 olyan terület határolható le indikatív jelleggel, ahol komplex beavatkozások megvalósítását tervezi az önkormányzat¹:

- a Zöld város akcióterület, mint városközponti vegyes funkciójú akcióterület (1)
- Tisza-tavi fejlesztési zóna, mint turisztikai fejlesztési akcióterület (2)
- 1. számú leromlott városi terület, mint szociális fejlesztési akcióterület (3)
- 2. számú leromlott városi terület, mint szociális fejlesztési akcióterület (4)
- Ipari-gazdasági terület, mint gazdasági funkciójú akcióterület (5)

1. térkép Abádszalók tervezett akcióterületei

Forrás: Saját szerkesztés

¹ A pontos lehatárolásra a projektfejlesztés szakaszában fog sor kerülni.

4.2 Az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása

Akcióterületi projektek (térben koncentrált és egymással összehangolt projektek):

Az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen végbemenő fejlesztések

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, az egyes projektek segítik más projektek megvalósulását illetve hatásának kiteljesedését,
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.

Az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztéseket a következő alfejezetek foglalják össze.

4.2.1 Zöld város akcióterület, mint városközponti vegyes funkciójú akcióterület

A település központjában található akcióterület fejlesztésének fókuszában olyan funkciók állnak, amelyek a térség és a település teljes lakossága számára relevánsak. A központi területek megújításával a cél egy olyan egységes arculatú, fenntartható belváros megteremtése, amely a sajátos szerkezetét megőrzi, ugyanakkor lehetővé teszi a modern kisvárosi életformát, az egyes szolgáltatások gyors és egyszerű elérhetőségét.

A beavatkozási területen megvalósítandó fejlesztések alapvetően a központi funkciók megerősítését szolgálják, ugyanakkor a városrészben élők életminőségének javításával hozzájárulnak a lakófunkciók erősítéséhez, összességében pedig szerepet játszanak a tudatos, pozitív kisvárosi imázs kialakításában.

A fentieknek megfelelően a városközpont gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztése az alábbi beavatkozásokat tartalmazhatja:

- **Abádszalók város zöldfelületeinek rekonstrukciója**

A Zöld város akcióterületen megvalósulnak egyéb olyan beruházások is, amelyek nemcsak az akcióterületre, hanem az egész városra vonatkoznak, vagyis egy együttműködő rendszer elemeit képezik. Ezen projektek részletesebb bemutatására a 4.3.2 fejezetben kerül sor (Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése, Belterületi térfelügyelő rendszer bővítése, Belterületi utak felújítása, Belterületi járdák felújítása, stb.)

4.2.2 Tisza-tavi fejlesztési zóna, mint turisztikai fejlesztési akcióterület

A Tisza-tavi fejlesztési zóna akcióterület a Tisza-tó tó partján található, így fejlesztésének fókuszában a turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése áll. A településen lakók és az ide látogatók rekreációs igényeinek kielégítését, számukra megfelelő környezet kialakítását célozza meg, illetve kiemelt figyelmet fordít az idegenforgalom szezonális csökkenésére. A táj, a környezeti adottságok ugyanakkor lehetőséget teremtenek arra, hogy nagyobb volumenű turisztikai attrakciófejlesztés is megvalósulhasson az akcióterületen, aminek megvalósíthatósága részletes elemzések alapján mérlegelhető. A két fejlesztési irány – rekreáció és turisztikai attrakció – fejlesztése pozitívan hat egymásra ezért az akcióterület fejlesztése a két terület együttes fejlesztésével valósítható meg leghatékonyabban.

- **Füzes Panzió fejlesztése és főzőkonyha kialakítása**
- **Az abádszalóki Strand Kemping fejlesztése**
- **Vízparti szálláslehetőségek az Attila-öbölben**
- **Abádszalók turisztikai infrastruktúra fejlesztése**
- **Melegített vizű strandfürdő felújítása a Füzes Kempingben**

4.2.3 1. számú leromlott városi terület, mint szociális fejlesztési akcióterület

Abádszalók kedvezőtlen társadalmi mutatókkal rendelkező városrészeiben olyan beavatkozás-csomag szükséges, amely integráltan kezeli a lakókörnyezet infrastrukturális hiányosságait, valamint az itt élők munkaerő-piaci, képzettségi, egészségügyi és egyéb problémáit – összhangban az Antiszegregációs programmal.

A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján Abádszalókon 2 db szegregációval veszélyeztetett terület található, melyek mindegyikében indokolt lehet egy társadalmi felzárkóztatást célzó „SOFT” projekt és egy infrastrukturális beavatkozásokat megvalósító városrehabilitációs projekt megvalósítása.

A fentiek alapján az 1. sz. leromlott városi akcióterületeken az alábbi projektek megvalósítása indokolt:

- **Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén**
- **Szociális városrehabilitáció Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén**

A Szociális városrehabilitációs akcióterületen megvalósulhatnak egyéb olyan beruházások is, amelyek nemcsak az akcióterületre, hanem az egész városra vonatkoznak, vagyis egy együttműködő rendszer, más néven hálózat elemeit képezik (lásd 4.3.2 pont: Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése, Belterületi térfigyelő rendszer bővítése, Belterületi utak felújítása, Belterületi járdák felújítása, stb.)

4.2.4 2. számú leromlott városi terület, mint szociális fejlesztési akcióterület

Abádszalók kedvezőtlen társadalmi mutatókkal rendelkező városrészeiben olyan beavatkozás-csomag szükséges, amely integráltan kezeli a lakókörnyezet infrastrukturális hiányosságait, valamint az itt élők munkaerő-piaci, képzettségi, egészségügyi és egyéb problémáit – összhangban az Antiszegregációs programmal.

A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján Abádszalókon 2 db szegregációval veszélyeztetett terület található, melyek mindegyikében indokolt lehet egy társadalmi felzárkóztatást célzó „SOFT” projekt és egy infrastrukturális beavatkozásokat megvalósító városrehabilitációs projekt megvalósítása.

A fentiek alapján az 2. sz. leromlott városi akcióterületeken az alábbi projektek megvalósítása indokolt:

- **Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén**
- **Szociális városrehabilitáció Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén**

A Szociális városrehabilitációs akcióterületen megvalósulhatnak egyéb olyan beruházások is, amelyek nemcsak az akcióterületre, hanem az egész városra vonatkoznak, vagyis egy együttműködő rendszer, más néven hálózat elemeit képezik (lásd 4.3.2 pont: Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése, Belterületi térfigyelő rendszer bővítése, Belterületi utak felújítása, Belterületi járdák felújítása, stb.)

4.2.5 Ipari-gazdasági terület, mint gazdasági funkciójú akcióterület

A területen a közeljövőben elengedhetetlenül szükséges az ipari-gazdasági terület még szabadon értékesíthető területeinek vállalkozások fogadására alkalmas infrastruktúrával való ellátása, illetve a betelepülő vállalkozások termelési tevékenységének folytatásához szükséges innovációs és logisztikai központ létesítése. Az ipari, kereskedelmi és logisztikai fejlesztési akcióterület komplex fejlesztése az alábbi projektek megvalósítását foglalja magában.

- **Iparterület kialakítása**

4.3 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések

4.3.1 Kulcsprojektek

A kulcsprojekt stratégiában alkalmazott definíciója:

"A kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének."

Abádszalókon a jelenlegi tervezési ciklusban 11 kulcsprojekt azonosítható, amelyek a város legfontosabb középtávú céljaihoz, a gazdasági erő növeléséhez, új munkahelyek teremtéséhez, az egészségcentrummá váláshoz és ezen keresztül a város népességmegtartó erejének növeléséhez járulnak hozzá.

- **DIANA Hotel fejlesztése**
- **Füzes Kemping faházainak korszerűsítése, fejlesztése**
- **Kékmedencés élménypark kialakítása az abádszalóki Füzes Kempingben**
- **Fesztiválközpont létrehozása Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontban**
- **Halászmúzeum és kalandpark létrehozása Abádszalókon**
- **Komplex turizmusfejlesztés Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontban**
- **Belterületi elkerülő út befejező szakaszának kiépítése**
- **Tisza-tavi Operafesztivál**
- **Termál Hotel kialakítása**
- **3200 m²-es téli tároló csarnok megépítése, 450 férőhelyes parkoló kialakítása**
- **Tanuszoda kialakítása Abádszalókon**

4.3.2 Hálózatos projektek

A hálózatos projekt stratégiában alkalmazott definíciója:

A hálózatos projekt

- *több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,*
- *a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed,*
- *a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.*

A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van. (pl. közlekedési hálózat fejlesztés részeként belső tehermentesítő utak építése; kerékpárút hálózat részeként kerékpárutak építése és kijelölése; az energiafelhasználás csökkentéséhez kapcsolódó, közintézmények energetikai célú beruházásait tartalmazó projektek; tehetséggondozási projektek összessége a település közoktatási intézményeiben)"

- **Belterületi utak aszfaltburkolatának kiépítése**
- **Kerékpárút építése elkerülő út mellett**
- **Abádszalók Város Önkormányzatának energetikai fejlesztése**
- **István király utcai kerékpárút építése**

- Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése
- Belterületi térfigyelő rendszer bővítése
- Belterületi utak felújítása
- Belterületi járdák felújítása
- Tisza-tavi Templomok útján II. – kulturális turisztikai desztináció

4.3.3 Egyéb projektek

„Egyéb, a fenti kategóriákba be nem sorolható projektek (nem akcióterület, nem kulcs-, nem hálózatos projekt, pl. egyedi, pontszerű fejlesztés).”

Abádszalók városa az alábbi pontszerű, egyedi fejlesztések megvalósítását tervezi:

- Energianyár feldolgozó üzem
- Mezőgazdasági kisüzem létrehozása
- Cukorfeldolgozó és cukorgyár létesítése
- Fűrészüzem létesítése
- Szociális bérlakás állomány felújítása, bővítése
- Gondozási Központ fejlesztése, tovább építése
- Időskorúak szociális nappali ellátásának és házi segítségnyújtásnak minőségi fejlesztése
- Könyvtár épületének kialakítása, „A” épület felújítása
- Piaccsarnok építése
- Állattartótelep fejlesztése
- Telephely fejlesztés eszközbeszerzéssel
- Abádszalók Város Önkormányzata ASP Központozó központhoz való csatlakozása
- Egészségügyi alapellátás fejlesztése
- Katolikus templom felújítása, energetikai korszerűsítése
- Ravatalozó épületének felújítása, energetikai korszerűsítése
- Közösségi Ház felújítása, energetikai korszerűsítése
- Műfüves sportpálya kialakítása
- Felnőtt sportpark kialakítása
- Református templom felújítása

4.4 A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégia céljaihoz

A településen a stratégia időtávjában megvalósítani kívánt fejlesztések egy, vagy több városi szintű tematikus eléréséhez járulnak hozzá. Az egyes beavatkozások célokhoz való kapcsolódását mutatja be a következő táblázat.

2. táblázat Stratégiai célok és projekt típusok kapcsolata

Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése			
<ul style="list-style-type: none"> ■ Belterületi elkerülő út befejező szakaszának kiépítése ■ DIANA Hotel fejlesztése ■ Kékmedencés élménypark létrehozása az abádszalóki Füzes Kempingben ■ 3200 m²-es téli tároló csarnok megépítése, 450 férőhelyes parkoló kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kerékpárút építése elkerülő út mellett 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Iparterület kialakítás ■ Vízparti szálláslehetőség az Attila-öbölben 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Energianyár feldolgozó üzem ■ Mezőgazdasági kisüzem létrehozása ■ Cukorfeldolgozó és cukorgyár létesítése ■ Fűrészüzem létesítése ■ Piaccsarnok építése ■ Állattartótelep fejlesztés Abádszalókon ■ Telephely fejlesztés eszközbeszerzéssel
T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása			
<ul style="list-style-type: none"> ■ Belterületi elkerülő út befejező szakaszának kiépítése ■ Tanuszoda kialakítása Abádszalókon 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Belterületi utak aszfaltburkolatának kiépítése ■ István király utcai kerékpárút építése ■ Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése ■ Belterületi térfigyelő rendszer bővítése ■ Belterületi utak felújítása ■ Belterületi járdák felújítása 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Abádszalók város zöldfelületeinek rekonstrukciója ■ Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén ■ Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén ■ Szociális városrehabilitáció Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén ■ Szociális városrehabilitáció Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Szociális bérlakás állomány felújítása, bővítése ■ Gondozási Központ fejlesztése, tovább építése ■ Időskorúak szociális nappali ellátásának és házi segítségnyújtásának minőségi fejlesztése ■ Könyvtár épületének kialakítása, "A" épület felújítása ■ Egészségügyi alapellátás fejlesztése Abádszalókon ■ Katolikus templom felújítása, energetikai korszerűsítése ■ Ravatalozó épületének felújítása, energetikai korszerűsítése ■ Közösségi Ház felújítása, energetikai korszerűsítése ■ Műfüves sportpálya kialakítása ■ Felnőtt sportpark kialakítása ■ Református templom felújítása
T3: Fenntartható turizmusfejlesztés			

Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
<ul style="list-style-type: none"> ■ DIANA Hotel fejlesztése ■ Füzes Kemping faházainak korszerűsítése, fejlesztése ■ Kékmedencés élménypark létrehozása az abádszalóki Füzes Kempingben ■ Fesztiválközpont létrehozása Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontjában ■ Halászmúzeum és kalandpark létrehozása Abádszalókon ■ Komplex turizmusfejlesztés Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontjában ■ Tisza-tavi Operafesztivál ■ Termál Hotel kialakítása ■ 3200 m²-es téli tároló csarnok megépítése, 450 férőhelyes parkoló kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tisza-tavi Templomok útján II.- kulturális turisztikai desztináció 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Füzes Panzió fejlesztése és főzőkonyha kialakítása ■ Az abádszalóki Strand Kemping fejlesztése ■ Vízparti szálláslehetőség az Attila-öbölben ■ Abádszalók turisztikai infrastruktúra fejlesztése ■ Melegített vízű strandfürdő felújítására a Füzes Kempingben 	
T4: Fenntartható városfejlesztés			
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Abádszalók Város Önkormányzatának energetikai fejlesztése 		<ul style="list-style-type: none"> ■ Abádszalók Város Önkormányzata ASP Központhoz való csatlakozása ■ Katolikus templom felújítása, energetikai korszerűsítése ■ Ravatalozó épületének felújítása, energetikai korszerűsítése ■ Községi Ház felújítása, energetikai korszerűsítése

4.5 A fejlesztések ütemezése

A következő szempontok figyelembevételével történt meg a tervezett fejlesztések lehetséges ütemezése, amelyet a források rendelkezésre állása, illetve a megváltozott külső körülmények a későbbiekben módosíthatnak:

- indokoltság, szükségesség:
  - a fejlesztések által érintett lakosság száma és szociális helyzete,
  - az akcióterületi fejlesztések időszerűsége,
  - a fejlesztések lakosság általi elfogadottsága és támogatottsága,
- egymásra épülés:
  - a fejlesztések egymással való kapcsolata, egymásra épülése,
  - a fejlesztések megvalósítási időigénye,
- hatások:
  - az akcióterületi fejlesztések hatása a város egészére,
  - az akcióterület jelentősége a város lakófunkciójára nézve,
  - az akcióterületi fejlesztések gazdasági és társadalmi multiplikátor hatása,
- finanszírozás és fenntarthatóság:
  - a támogatási források megszerzésének lehetősége és esélye,
  - a rendelkezésre álló önkormányzati sajáterő nagysága,
  - a bevonható magánforrások mértéke,
  - a létrehozott kapacitások fenntarthatósága.

A városban tervezett fejlesztések megvalósításának évenkénti tervezett ütemezését az alábbi ábra mutatja be:

3. táblázat A tervezett önkormányzati fejlesztések indikatív ütemezése 2016-2024

Projekt megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Akcióterületi projektek									
1. Abádszalók város zöldfelületeinek rekonstrukciója									
2. Fűzes Panzió fejlesztése és főzőkonyha kialakítása									
3. Az abádszalóki Strand Kemping fejlesztése									
4. Vízparti szálláslehetőség az Attila-öbölben									
5. Abádszalók turisztikai infrastruktúra fejlesztése									
6. Melegített vízű strandfürdő felújítása a Fűzes Kempingben									
7. Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén									
8. Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén									
9. Szociális városrehabilitáció Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén									
10. Szociális városrehabilitáció Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén									
11. Iparterület kialakítás									
Kulcsprojektek									
12. DIANA Hotel fejlesztése									
13. Fűzes Kemping faházainak korszerűsítése, fejlesztése									
14. Kékmedencés élménypark létrehozása az abádszalóki Fűzes Kempingben									

Projekt megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
15. Fesztiválközpont létrehozása Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontjában									
16. Halászmúzeum és kalandpark létrehozása Abádszalókon									
17. Komplex turizmusfejlesztés Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontjában									
18. Belterületi elkerülő út befejező szakaszának kiépítése									
19. Tisza-tavi Operafesztivál									
20. Termál Hotel kialakítása									
21. 3200 m ² -es téli tároló csarnok megépítése, 450 férőhelyes parkoló kialakítása									
22. Tanuszoda kialakítása Abádszalókon									
Hálózatos projektek									
23. Belterületi utak aszfaltburkolatának kiépítése									
24. Kerékpárút építése elkerülő út mellett									
25. Abádszalók Város Önkormányzatának energetikai fejlesztése									
26. István király utcai kerékpárút építése									
27. Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése									
28. Belterületi térfigyelő rendszer bővítése									
29. Belterületi utak felújítása									
30. Belterületi járdák felújítása									
31. Tisza-tavi Templomok útján II.- kulturális turisztikai desztináció									
Egyéb projektek									
32. Energianyár feldolgozó üzem									
33. Mezőgazdasági kisüzem létrehozása									
34. Cukorfeldolgozó és cukorgyár létesítése									
35. Fűrészüzem létesítése									
36. Szociális bérletelés állomány felújítása, bővítése									
37. Gondozási Központ fejlesztése, tovább építése									
38. Időskorúak szociális nappali ellátásának és házi segítségnyújtásának minőségi fejlesztése									
39. Könyvtár épületének kialakítása, "A" épület felújítása									
40. Piaccsarnok építése									
41. Állattartótelep fejlesztés Abádszalókon									
42. Telephely fejlesztés eszközbeszerzéssel									
43. Abádszalók Város Önkormányzata ASP Központozóhoz való csatlakozása									
44. Egészségügyi alapellátás fejlesztése Abádszalókon									
45. Katolikus templom felújítása, energetikai korszerűsítése									
46. Ravatalozó épületének felújítása, energetikai korszerűsítése									
47. Közösségi Ház felújítása, energetikai korszerűsítése									
48. Műfüves sportpálya kialakítása									
49. Felnőtt sportpark kialakítása									

4.6 Az akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Az ITS-ben kitűzött célok megvalósítását szolgáló fejlesztések finanszírozására elsősorban európai uniós ágazati és területi operatív programokon keresztül nyílik lehetőség.

A tervezett fejlesztések, projektek ismeretében a városok számára a következő támogatási időszakban kiemelt figyelmet érdemel a **Terület és Településfejlesztési (TOP)** források új eljárás szerinti felhasználása. A TOP keretein belül meghatározott források tervezése és felhasználása az Integrált Területi Programok (ITP) kialakításával valósul meg területi szinteken (külön megyei szint és külön megyei jogú város szintje), mely tartalmazza a megyék területén megvalósítani tervezett fejlesztéseket. Jász-Nagykun-Szolnok megyei területi szereplői részére (Szolnok nélkül) rendelkezésre álló keret 53,78 Mrd Ft². Ezen túlmenően a megye szereplői részére alokkált indikatív forráskeretek (allokációk) ismertek az alábbiak szerint.

Ezen kívül a GINOP, (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program), KEHOP (Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program) és VP (Vidékfejlesztési Program) programokból kerülhetnek még támogatási források önkormányzati fejlesztésekhez lehívásra.

A fejlesztések megvalósítása szempontjából legnagyobb hatással bíró TOP területi forráselosztási rendszerében az Integrált Területi Programok határozzák meg Jász-Nagykun-Szolnok megye fejlesztési forrásainak egyes prioritásokon belüli várható megoszlását.

A TOP forrásain túl az Európai Unió Strukturális és Beruházási Alapjai terhére az alábbi források állnak rendelkezésre:

- Az **Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP)** elsődleges célja a közlekedés hálózatának és infrastruktúrájának fejlesztése, a transzeurópai közlekedési hálózaton keresztül a városi közlekedésen át, egészen a környezetbarát megoldásokig.
- Az **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program**, azaz az EFOP elsődleges célja, hogy a humán tőke és a társadalmi környezet javításával járuljon hozzá a társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezeléséhez. Az EFOP a gyakorlatban nemcsak a szegénység elleni küzdelemből fogja kivenni a részét, de hangsúlyt helyez a társadalmi kohézió erősítésére, az egészségügyi beruházásokra, a köznevelés minőségének fejlesztésére, kiemelt tekintettel a korai iskolaelhagyás csökkentésére, a felsőfokú végzettséggel rendelkezők számának növelésére és a kutatás-fejlesztésre.
- A **Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)** célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.
- A **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program**, azaz a GINOP egyik legfontosabb célkitűzése Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése. Ehhez egyrészt új munkahelyeket kell létesíteni, másrészt a munkát vállalni akarók képességeit kell fejleszteni. A program további két fontos célkitűzése az ország innovációs képességeinek és kapacitásainak, valamint a magyar ipari és szolgáltató szektornak a fókuszált fejlesztése.
- A TOP, azaz a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program** fő küldetése, hogy kereteket biztosítson a területileg decentralizált fejlesztések tervezéséhez és megvalósításához. Fejlesztései között helyet kapnak a közvetlenül a közszférára, a helyi társadalomra és környezetre irányuló fejlesztések is.
- A VEKOP, azaz **Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program** segítségével kívánjuk biztosítani Magyarország egyetlen „fejlettebb” régiójának további fejlődését, gazdasági

² 1702/2014. (XII. 3.) Kormányhatározat

versenyképességének további növekedését, illetve a régió belüli fejlettségbeli különbségek csökkenését.

- A közigazgatás, és a közszolgáltatási szféra kiemelt fejlesztései lesznek a **Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program (KÖFOP)** terhére végrehajtva.
- A VP, azaz **Vidékfejlesztési Program** elsődleges célja a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének növelése, az agrárium fenntartható fejlődése, a vidéki térségek és közösségek erősítése, az életminőség javítása a vidéki térségekben, valamint a gazdasági fejlődés támogatása.
- A **Magyar Halászati Operatív Program (MAHOP)** a halászati ágazat támogatási lehetőségeit tartalmazza.
- Az RSZTOP, azaz a **Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program** elsődleges célja, hogy a leginkább rászoruló személyeket – a szegénységben élő gyermekeket, a hajléktalanokat, valamint a rendkívül alacsony jövedelmű személyeket – megfelelő étkezéshez és alapvető fogyasztási cikkekhez juttassa.

A tervezett beruházások forrásigénye teljes mértékben nem lesz fedezhető az Operatív Programokból elérhető támogatásokból. Ennek megfelelően állami-, magánbefektetői-, illetve egyéb források felkutatása, bevonása is szükséges lesz a célok eléréséhez.

Az alábbi táblázat mutatja a tervezett fejlesztések indikatív költségvetését, mely jelen tervezési fázisban csak nagyvonalú becslésnek tekinthető, hiszen a legtöbb fejlesztés esetében csak projektötletekről beszélhetünk, gyakran tanulmánytervek sem készültek még el.

4. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve

Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
Akcióterületi projektek		
1. Abádszalók város zöldfelületeinek rekonstrukciója	134,9	TOP-2.1.2-15-JN1 – Zöld város kialakítása
2. Füzes Panzió fejlesztése és főzőkonyha kialakítása	200	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
3. Az abádszalóki Strand Kemping fejlesztése	200	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
4. Vízparti szálláslehetőség az Attila-öbölben	80	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
5. Abádszalók turisztikai infrastruktúra fejlesztése	495	TOP-1.2.1-15 - Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
6. Melegített vízü strandfürdő felújítása a Füzes Kempingben	50	Kormányhatározat, egyedi támogatás
7. Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén	50	TOP-5.2.1-15-JN1 – A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok
8. Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén	50	TOP-5.2.1-15-JN1 – A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok
9. Szociális városrehabilitáció Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén	200	TOP-4.3.1-16 – Leromlott városi területek rehabilitációja
10. Szociális városrehabilitáció Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén	200	TOP-4.3.1-16 – Leromlott városi területek rehabilitációja
11. Iparterület kialakítás	100	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
Kulcsprojektek		

Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
15. DIANA Hotel fejlesztése	150	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
16. Füzes Kemping faházainak korszerűsítése, fejlesztése	300	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
17. Kékmedencés élménypark létrehozása az abádszalóki Füzes Kempingben	200	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
18. Fesztiválközpont létrehozása Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontjában	300	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
19. Halászmúzeum és kalandpark létrehozása Abádszalókon	350	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
20. Komplex turizmusfejlesztés Abádszalókon a Tisza-tó élményközpontjában	800	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
21. Belterületi elkerülő út befejező szakaszának kiépítése	40	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
22. Tisza-tavi Operafesztivál	3000	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
23. Termál Hotel kialakítása	1000	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
24. 3200 m ² -es téli tároló csarnok megépítése, 450 férőhelyes parkoló kialakítása	400	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
25. Tanuszoda kialakítása Abádszalókon	365	Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program
Hálózatos projektek		
26. Belterületi utak aszfaltburkolatának kiépítése	150	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
27. Kerékpárút építése elkerülő út mellett	50	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
28. Abádszalók Város Önkormányzatának energetikai fejlesztése	48,5	TOP-3-2-1-15-JN1 – Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
29. István király utcai kerékpárút építése	50	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
30. Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése	50	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
31. Belterületi térfigyelő rendszer bővítése	30	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
32. Belterületi utak felújítása	jelenleg nem ismert	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
33. Belterületi járdák felújítása	jelenleg nem ismert	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
34. Tisza-tavi Templomok útján II.- kulturális turisztikai desztináció	42,2	TOP-1.2.1-15 - Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
Egyéb projektek		
35. Energianyár feldolgozó üzem	20	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.

Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
36. Mezőgazdasági kisüzem létrehozása	20	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
37. Cukorfeldolgozó és cukorgyár létesítése	500	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
38. Fűrészüzem létesítése	50	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
39. Szociális bérakás állomány felújítása, bővítése	100	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
40. Gondozási Központ fejlesztése, tovább építése	150	TOP-6.6.2-16 – Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
41. Időskorúak szociális nappali ellátásának és házi segítségnyújtásának minőségi fejlesztése	20	TOP-6.6.2-16 – Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
42. Könyvtár épületének kialakítása, "A" épület felújítása	200	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
43. Piaccsamok építése	50	VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 – Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, közétkeztetés fejlesztése
44. Állattartótelep fejlesztés Abádszalókon	80	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
45. Telephely fejlesztés eszközbeszerzéssel	30	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
46. Abádszalók Város Önkormányzata ASP Központozó csatlakozása	7	KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 – Csatlakozási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez
15. Egészségügyi alapellátás fejlesztése Abádszalókon	80	TOP-4.1.1-15-JN1 – Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése
16. Katolikus templom felújítása, energetikai korszerűsítése	27,8	VP6-7.2.1-7.4.1.1-16 – Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés
17. Ravatalozó épületének felújítása, energetikai korszerűsítése	39,7	VP6-7.2.1-7.4.1.1-16 – Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés
18. Közösségi Ház felújítása, energetikai korszerűsítése	37,5	VP6-7.2.1-7.4.1.1-16 – Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés
19. Műfüves sportpálya kialakítása	20	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.
20. Felnőtt sportpark kialakítása	jelenleg nem ismert	Nemzeti Szabadidős - Egészség Sportpark Program
21. Református templom felújítása	40	A pályázati kiírások megjelenését követően kerül meghatározásra.

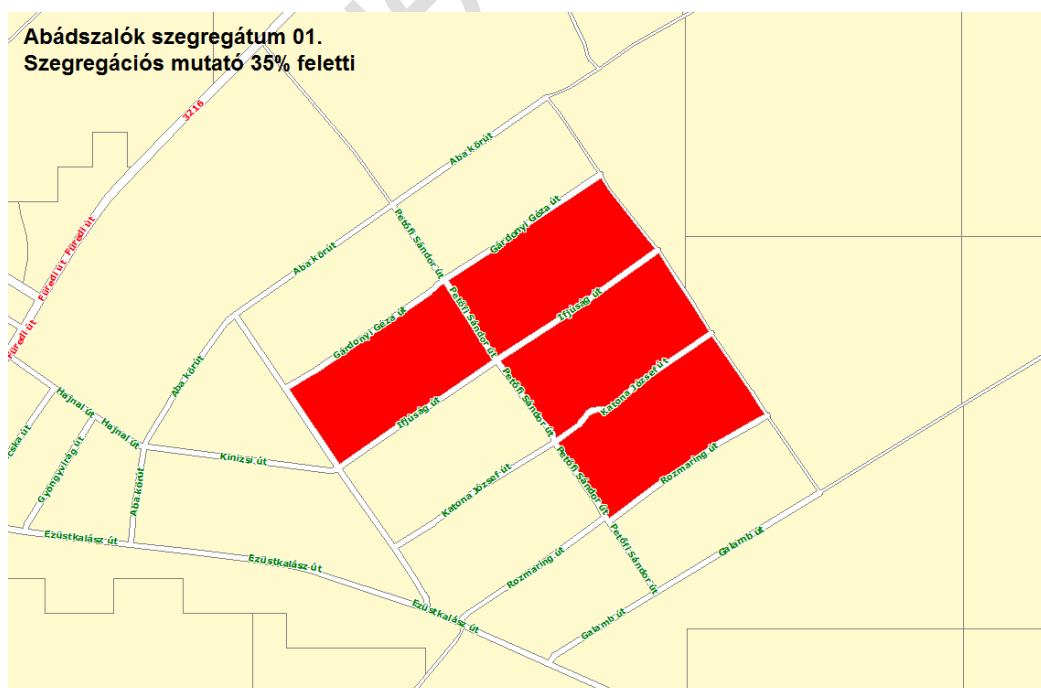
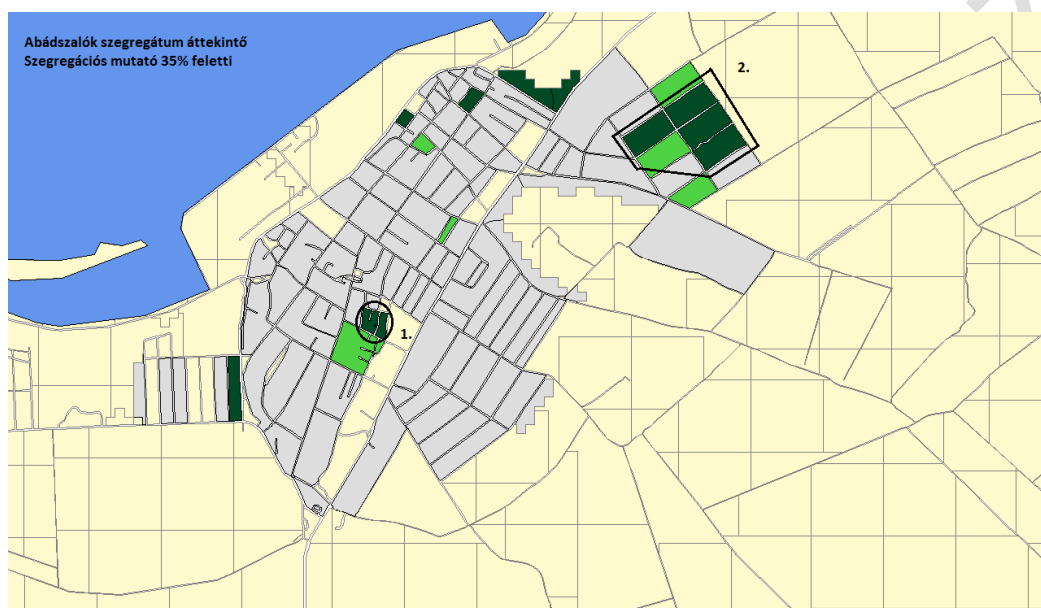
5 Antiszegregációs program

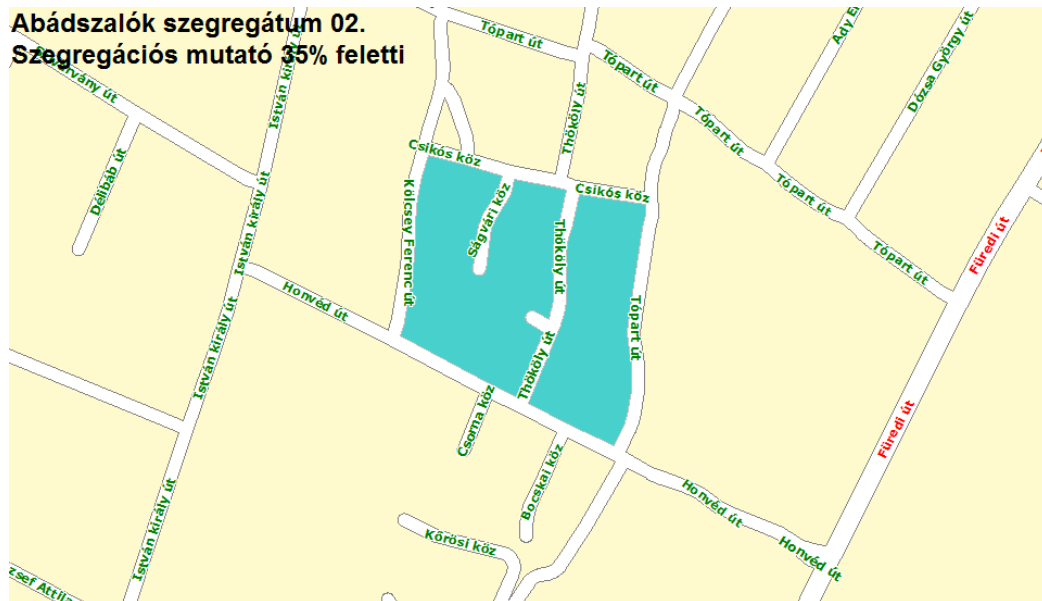
5.1 A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása

A szegregációs folyamat által érintett településrészek a 2011. évi népszámlálási adatokon nyugvó lehatárolások alapján kerültek kijelölésre. Azon területeket tekinthetjük szegregátumoknak, ahol az alacsony státuszú lakosság aránya meghaladta a harmincöt százalékot, veszélyeztetett területeknek pedig ahol meghaladta a harminc százalékot.

Abádszalókon a 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH 2 szegregátumot és 2 veszélyeztetett területet határolt le.

2. térkép Abádszalók szegregátumokat bemutató térképei

Forrás: KSH, 2011. évi Népszámlálás

Az 1. sz. szegregátum Tóparti út- Honvéd út- Kölcsey Ferenc út- Csikós köz által határolt tömböt jelenti.

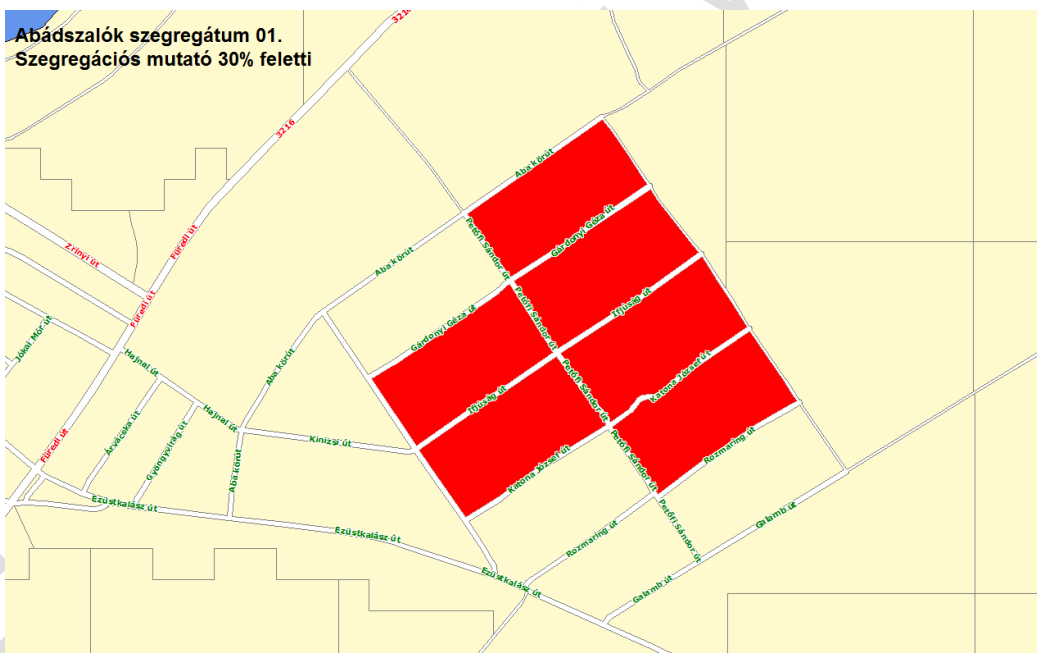
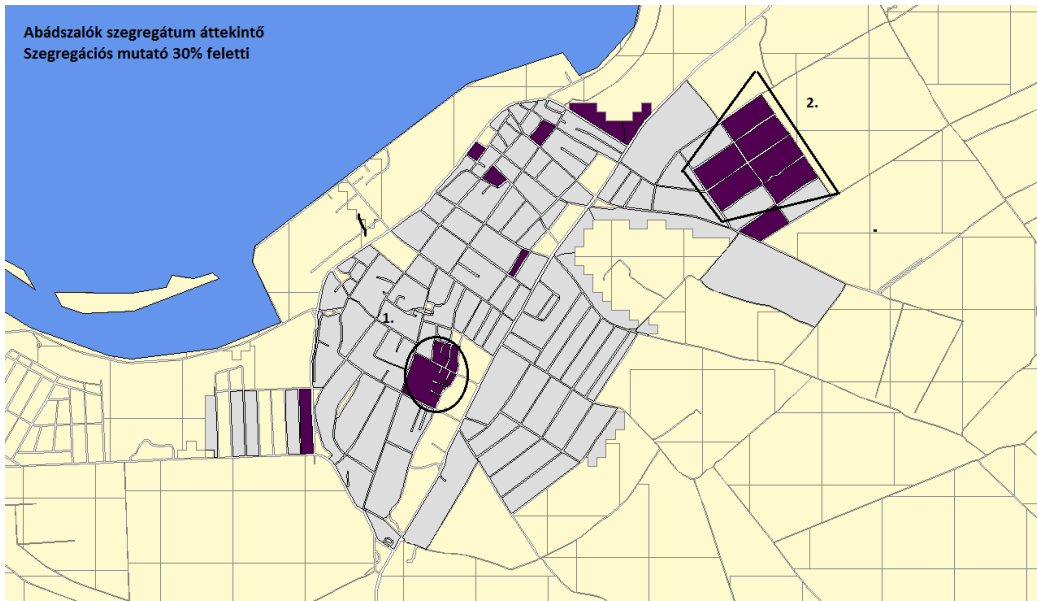
A 2. számú szegregátum Szent- Györgyi Albert út- Gárdonyi Géza út- belterületi határ- Rozmaring út- Petőfi Sándor út- Ifjúság út által határolt tömb.

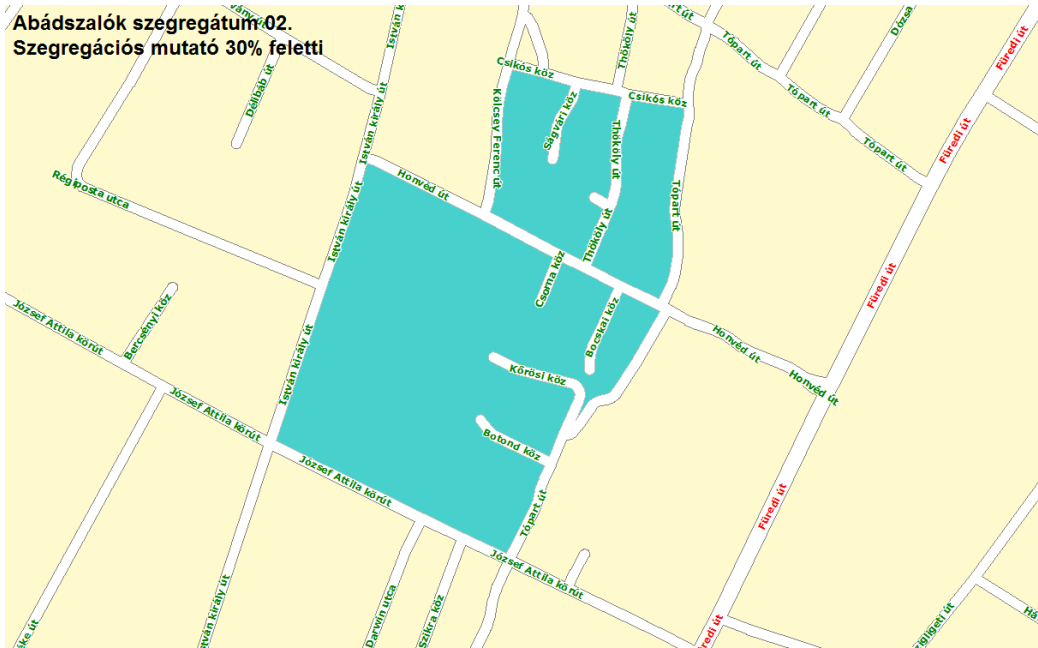
A város két szegregátuma közül a 2. sz. szegregátum a népesebb (118 fő). Mindkét szegregátumban magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők és a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, de a két terület közül az 1. sz szegregátum mutatói a legkedvezőtlenebbek.

A közüzemi szolgáltatások elérhetőek a szegregátumokban, de vannak utcák, ahol hiányzik a pormentes út (pl. Gárdonyi, utca, Petőfi Sándor utca, Ifjúság utca, Kölcsey utca, Thököly utca).

A városközpont helyi közösségi közlekedés hiányában csak gyalog és kerékpárral, illetve autóval érhető el. A 2. sz. szegregátum a város szélén helyezkedik el, az itt élők számára ez megnehezítheti a szolgáltatások, hivatalok elérhetőségét.

3. térkép Abádszalók veszélyeztetett területeit bemutató térképei

Forrás: KSH, 2011. évi Népszámlálás

Az 1. sz. veszélyeztetett terület Tópart út-József Attila körút-István király út-Honvéd út-Kölcsey Ferenc út-Csikós köz által határolt tömböt jelenti.

A 2. sz. veszélyeztetett terület a Szent Györgyi Albert út-Gárdonyi Géza út-Petőfi Sándor út-Aba körút-belterület határ-Rozmaring út-Petőfi Sándor út-Katona József út által határolt tömböt jelenti.

5. táblázat Abádszalók város KSH által kijelölt és Abádszalók város által jóváhagyott szegregátumainak státusza – a legsúlyosabb helyzetben lévő területek kiemelésével (témakörönként)

	Társadalom 1. (Demográfia)	Társadalom 2. (Foglalkoztatottság/ Segélyezés)	Lakáshelyzet	Épített környezet / Közterületek minősége	Szolgáltatásokhoz (közintézményi/piaci jellegű) való hozzáférés	Etnikai szegregáció	Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások
Szegregátum 1.	A területen élők száma 71 fő. A 0-14 évesek aránya 16,9%, a 60 év felettek aránya 15,5%.	Az aktív korúak több mint 66,7%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások több mint 60%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs.	A területen található lakások száma 28, melyek rendkívül rossz állapotban vannak: 67,9 %-uk alacsony komfortfokozatú, és 30,4%-uk egyszobás.	A házak többsége tipikus falusi kockaház, az alap közművek ki vannak építve, de az utak többsége poros.	A szegregátum a városszövegtől kissé elkülönülő városrész szélén helyezkedik el. A városközpont és a szolgáltatások tömegközlekedéssel nem érhetőek el.	A terület lakossága etnikailag vegyes, de magas a roma lakosok aránya.	Nagyobb infrastrukturális és humán fejlesztés nem történt a szegregátumban.
Szegregátum 2.	A területen élők száma 118 fő. A 0-14 évesek aránya 28%. A 60 év felettek aránya viszont 7,6%.	Az aktív korúak 56,6%-a nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel. A háztartások 40%-ában egyetlen foglalkoztatott sincs, mely azonban kedvezőbb a városi átlagnál.	A területen található lakások száma 34, ennek 44,1 % alacsony komfortfokozatú. Az egyszobás lakások aránya 16,1%.	Az alábbi utcákban hiányzik a pormentes út: Kölcsey utca, Thököly utca. A közvilágítás mindenhol megoldott. A vezetékes víz-és szennyvízhálózat minden utcában elérhető.	A szegregátum a városközpont közel helyezkedik el.	A terület lakossága etnikailag vegyes, de magas a roma lakosok aránya.	Nagyobb infrastrukturális és humán fejlesztés nem történt a szegregátumban.

5.2 Az elmúlt években tervezett, illetve megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

Az összes szegregátumot, illetve az ott lakó embereket érintették az alábbi, 2007 óta végrehajtott és folyamatban lévő infrastrukturális és humán fejlesztések:

- KEOP 1.3.0/2F/09 Ivóvízminőség-javítás: Abádszalók-Tiszaroff Ivóvízminőség-javító Projekt
- ÉAOP 4.1.5 Akadálymentesítés: Abádszalóki bölcsőde komplex akadálymentesítése, Óvoda utólagos akadálymentesítése Abádszalók városában
- KEOP 7.1.2.0 Szennyvízelvezetés és tisztítás: Abádszalók-Kunhegyes közös szennyvízelvezetési és tisztítási projektje
- ÉAOP 5.1.1/E Helyi településfejlesztési akciók: Abádszalók településközpontjának megújítása
- TÁMOP 3.1.4-08/2 Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben: Kompetencia alapú oktatás fejlesztése Abádszalók oktatási intézményeiben
- ÉAOP 4.1.1/2F-2f Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése: A Hat Szín Virág Óvoda abádszalóki intézményeinek komplex fejlesztése
- ÉAOP 4.1.5-09 Egyenlő esélyű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz (Akadálymentesítés): Az abádszalóki Polgármesteri Hivatal komplex akadálymentesítése, a város és a térség fogyatékkal élő lakossága érdekében
- ÉAOP 4.1.3/C-09 Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése a komplex programmal kezelendő leghátrányosabb helyzetű kistérségekben: Szociális főzőkonyha fejlesztése
- TÁMOP 3.1.4.C-14 Innovatív iskolák fejlesztése 2. ütem: A Kovács Mihály Általános Iskola nevelő-oktató tevékenységének a fejlesztése
- ÉAOP 4.1.1/2F Oktatási-nevelési intézmények fejlesztése: Kovács Mihály Általános és Művészeti Iskola rekonstrukciója és pedagógiai tevékenységének tartalmi fejlesztése
- ÉAOP 3.1.1-11 4 és 5 számjegyű közutak fejlesztése: Térségi elérhetőség javítása a 3228. j. és 3221. j. utakon.
- KEOP 2.1.1/2F Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések: Nagykunsági árvízszintcsökkentő tározó projekt
- TÁMOP 5.1.1-11/1/B LHH kistérségek projektjei: Egy jobb életért
- ÉAOP 3.1.4/B-09 Közösségi közlekedés infrastrukturális fejlesztése a komplex programmal kezelendő LHH kistérségekben: Közösségi közlekedés fejlesztése a Tiszafüredi kistérség településein
- TÁMOP 1.4.1-11/1 Közösségi feladatokhoz kapcsolódó munkaerő-piaci programok támogatása - Konvergencia Régiók: Fenntartható Települések - Fenntartható Környezet - Fenntartható Foglalkoztatás
- TOP-4.1.1-15-JN1 Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése: Egészségügyi alapellátás fejlesztése Abádszalókon
- TOP-2.1.2-15-JN1 Zöld város kialakítása: Abádszalók város zöldfelületeinek rekonstrukciója
- TOP-3.2.1-15-JN1 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése: Abádszalók Város Önkormányzatának energetikai fejlesztése
- EFOP-4.1.3-17 Az állami fenntartású köznevelési intézmények tanulást segítő tereinek infrastrukturális fejlesztése: Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése

Korábbi Integrált Városfejlesztési Stratégiával és annak részeként Antiszegregációs Tervvel nem rendelkezik a város, így az azokban leírt antiszegregációs intézkedések megvalósításának vizsgálata nem lehetséges.

5.3 Antiszegregációs intézkedési terv

5.3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

5.3.1.1 Antiszegregációs célok

Abádszalók elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve az élet minden területén megvalósuljon a városban. Ehhez a lakhatási feltételek biztosítása mellett – széleskörű együttműködésen alapuló – többféle szociális, képzési, foglalkoztatási, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttesével kívánunk hozzájárulni. Az alacsony státusú lakosok integrációjának előmozdításához szükséges feltétel az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket, hozzájárulva ezzel társadalmi mobilizációjukhoz.

6. táblázat Az antiszegregációs terv horizontális céljai és alcéljai

Horizontális célok	Alcélok
<p>1. Az esélyegyenlőség biztosítása a város minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez</p> <p>Az esélyegyenlőség, a szegregáció-mentesség biztosítása a településen</p>	
2. Oktatási integráció biztosítása	A HHH gyermekek kiegyenlített aránya intézményegységek és párhuzamos osztályok között. Az iskolai sikeresség feltételeinek megteremtése, a továbbtanulási mutatók javítása a HHH tanulók körében
3. Az alacsony státusú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	<p>A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők számának emelkedése, a tartós munkanélküliek számának csökkentése.</p> <p>Az elsődleges munkaerő-piacon megjelenők számának növekedése</p> <p>A munkahelyteremtéshez hozzájáruló beruházásokkal, a munkaerőpiac igényeivel összehangolt képzések biztosítása</p>
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	<p>A szociális szolgáltatások színvonalának emelkedése</p> <p>Az alapellátáson túlmutató szociális szolgáltatások biztosítása a szegregátumokban élők számára</p>
5. Közösségi terek, közösségi szolgáltatások biztosítása	<p>A szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges feltételek biztosítása</p> <p>Az iskolán kívüli, iskolai sikerességet segítő programok helyszíneinek biztosítása</p>
6. Egészségtudatosság fejlesztése	Egészségmegőrző és szűrő programok biztosítása a szegregátumokban élők intenzív bevonásával

A nagy létszámú szegregátumok megszüntetése nem lehetséges, ezért legfőbb célunk, hogy a rossz állagú ingatlanok felszámolásával, a mobilizációs lehetőségek megteremtésével a szegregációt oldjuk, a szegregátumokban élők számát csökkentjük. Emellett a területek rehabilitációjával megteremtjük az élhető lakókörnyezetet.

7. táblázat: Az antiszegregációs terv terület specifikus céljai és azok relevanciája az egyes szegregátumokban

Terület specifikus célok	Szegregátum 1	Szegregátum 2
A településrendezésben a szegregációt csökkentő intézkedések megjelenítése építési tilalom elrendelésével		
Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státusú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében		
A hiányzó járdák és pormentes útburkolatok kialakítása		
Szociális szövetkezet létrehozása a szegregátumokban élők foglalkoztatásának javítása érdekében		
Élhetőbb környezet kialakítása: A lakókörnyezet rehabilitációja, területrendezési program a lakosság bevonásával: játszótér, sportpálya építése.		
Közösségi munka elindítása, közösségi ház kialakítása		
Biztos Kezdet jellegű programok, tanoda jellegű programok működtetése		
A közüzemi tartozások csökkentése előrefizetéssel, kártyás mérőórákkal		
Foglalkoztatás növelését is célzó beruházás, kulturális- közösségi szolgáltatások bővítését célzó beruházás megvalósítása a szegregátum közelében, amely a terület felértékelődéséhez, és a lakosság életminőségének javításához egyaránt hozzájárul		
A területen élők képzettségének és foglalkoztatottságának javítását célzó programok megvalósítása		

5.3.1.2 Általános – horizontális antiszegregációs intézkedések

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása Abádszalók számára a fenntartható városfejlődés egyik záloga. Ennek tudatában a város messzemenőig figyelembe veszi a jövőben megvalósuló fejlesztéseinek, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását vagy erősödését. Emellett az önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal közösen Antidiszkriminációs jelzőrendszert működtet annak érdekében, hogy a településen az esélyegyenlőség és a szegregáció-mentesség a mindennapok részévé váljon.

Az antiszegregációs beavatkozások egyes elemei megkülönböztethetők aszerint, hogy az adott beavatkozás „kemény” (alapvetően fizikai jellemzők szerint mérhető, pl. infrastrukturális) vagy „puha” (alapvetően humán tényezőkre irányuló) jellegű-e. A város által alkalmazott intézkedések tartalmaznak kemény és puha elemeket egyaránt.

Az esélyteremtés legfontosabb eszközét a megfelelő színvonalú és mindenki számára hozzáférhető oktatás jelenti. Ugyanakkor már az óvodába lépés előtt szükségesek olyan fejlesztések, melyek a korai fejlesztés és egyéb szociális szolgáltatások körébe tartoznak. Ennek érdekében pályázati források függvényében a város Biztos Kezdet Gyerekházat alakít ki és/vagy biztos kezdet jellegű szolgáltatásokat indít és működtet.

Az óvodai - iskolai nevelésben - oktatásban résztvevő feladat-ellátási helyek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes eloszlását biztosítani kell.

A Biztos Kezdet jellegű programok mellett az óvodai feladat ellátási helyeken növelni kell a pedagógiai munkát segítő szakemberek kapacitását. (Pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus alkalmazása a szükségleteknek megfelelő óraszámokban). Kiscsoportos és egyéni fejlesztés biztosítása. Az óvodában az óvodapedagógusi létszám biztosítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

A kialakításra kerülő közösségi házban nyári napközi biztosítása szükséges nyári étkeztetéssel a hátrányos helyzetű tanulók részére. Olyan foglalkozások lebonyolítására van szükség, melyek biztosítják a gyermekek felzárkózási esélyeinek növelését és a szabadidő értelmes eltöltését.

A hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók egyéni és csoportos fejlesztését, illetve a szabadidő hasznos eltöltését célzó tanoda létrehozása szükséges. A nem formális tanulási módszerekre épülő kompetenciafejlesztés elősegíti az iskolai sikerességet és erősíti a továbbtanulási motivációkat.

A hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzése, a devianciák elkerülése érdekében a KLIK helyi tankerületével együttműködve segítjük az iskolai drogprevenció, a stressz prevenció és a családi életre nevelés érdekében szervezett átfogó iskolai programokat, az iskola, és a szociális gyermekvédelmi intézmények szakembereinek együttműködésével, kortárs segítők, civil szervezetek bevonásával.

A középiskolába járó hátrányos helyzetű diákok lemorzsolódásának csökkentése érdekében az önkormányzat speciális ösztöndíjat hoz létre, amely motiválja a diákok iskolai sikerességét és az intézményben történő benmaradását.

A megfelelő színvonalú szociális munka biztosítása érdekében rendkívül fontos a szociális területen dolgozók továbbképzése, új gyakorlatok, lehetőségek megismerése. A szolgáltatások bővítése pályázati forrásokból oly módon, hogy az új szolgáltatások, projektek hatékony működtetése érdekében létszámfejlesztésre is sor kell kerüln.

Az egészségnevelés-egészségfejlesztés kiemelt szerepet kell kapjon városi szinten is, és ezen belül a hátrányos helyzetű lakosok minél szélesebb körű bevonására van szükség.

Az alacsony státusú lakosok foglalkoztatásának elősegítése érdekében az önkormányzat előnyben részesíti a beruházások során azon vállalkozásokat, amelyek alacsony státusú lakosságból választanak munkavállalókat. Számukra helyi adókedvezményeket biztosítunk.

A foglalkoztatás érdekében és a lakókörnyezetek rehabilitációjához is kapcsolódóan az Önkormányzat szociális szövetkezetet kíván létrehozni. Meg kell teremteni a szociális gazdaság, szociális szövetkezet alapjait, mely a későbbiekben GINOP forrásból tovább fejleszhető.

8. táblázat Az antiszegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1. Esélyegyenlőség biztosítása	Antidiszkriminációs jelzőrendszer működtetése	Jegyző, együttműködve az RNÖ elnökével	Nem releváns	2018-
2. Oktatási integráció biztosítása	A HHH gyerekek kiegyenlített arányának biztosítása az oktatási-nevelési intézményekben, a feladatellátási helyek között, valamint a csoportok, osztályok között	Fenntartó, intézményvezetőkkel együttműködve	Nem releváns	2018-
	Kiscsoportos és egyéni fejlesztések, terápiák biztosítása szűrést követően az 5. életévet betöltött óvodások részére fejlesztő szakemberek biztosításával	Óvodavezető	Saját forrás	2018-
	Az óvodapedagógusok létszámának biztosítása a törvényi előírásoknak megfelelően	Polgármester	Saját forrás	2018-
	Integrációt segítő pedagógiai programok működtetése	Fenntartó, intézményvezetőkkel együttműködve		2018-
	Nyári napközi biztosítása	Polgármester	Saját forrás	2018-
	Tanoda létrehozása	Polgármester	Saját forrás és EFOP	2019-
	Iskolai prevenciós programok működtetése, szakmaközi együttműködéssel	Fenntartó és a jegyző, együttműködve az intézményvezetőkkel	Saját forrás	2018-

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
	HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása	Polgármester	Saját forrás	2018-
3. Az alacsony státusú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	HHH lakosság bekapcsolása az önkormányzati fejlesztések kivitelezésébe	Polgármester		2018-
	Szociális szövetkezet létrehozásának megteremtése	Polgármester	Saját forrás, majd EFOP vagy GINOP-forrás	2019
	Foglalkoztatás bővítéséhez kapcsolódó képzések tervezése, megvalósítása	Polgármester	EFOP	2018-
	A korai fejlesztés érdekében Biztos Kezdet Gyerekház/vagy program működtetése	Polgármester	Hazai forrás	2018-
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	Prevenációs programok működtetése	Jegyző	Nem releváns	2018-
	Szociális szakemberek képzése	Kistérségi Egyesített Szociális intézmény vezetője	Saját forrás	2018-
	Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda szolgáltatások helyszínül épület biztosítása	Polgármester	Saját forrás, pályázati forrás (EFOP)	2019
5. Közösségi terek, közösségi munka biztosítása	Városi alközpontok kialakítása, közösségi terek kialakítása	Polgármester	Saját forrás, pályázati forrás (EFOP)	2018-
6. Egészségtudatosság fejlesztése	Egészségfejlesztő programok, szűrőprogramok szervezése	Polgármester	Saját forrás	2018-

5.3.1.3 Terület (szegregátum) specifikus antiszegregációs intézkedések

Az Abádszalókon található két szegregátum közötti legfőbb különbségek a szegregátumok kialakulásának történetéből, és a városszövethöz viszonyított elhelyezkedésükből fakadnak.

Az 1. sz. szegregátum a városközponttól távolabb, a város északkeleti szélén helyezkedik el, emiatt a szolgáltatásoktól is távol található. Míg a 2. sz. szegregátum a városközpont közvetlen szomszédságában található.

A város két szegregátuma közül a 2. sz. szegregátum a népesebb. Mindkét szegregátumban magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők és a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya, de a két terület közül is az 1. sz. szegregátum mutatói a legkedvezőtlenebbek. Mindkét szegregátum esetén szükség van mind rehabilitációs programok alkalmazására, mind a további szegregáció megállítására, valamint – legalábbis hosszabb távon – mobilizációs intézkedések is meg kell, hogy valósuljanak. A településen található szegregátumok felszámolása – méretükből és az ott található ingatlanok magas számából adódóan – nem szüntethető meg, azonban a lakókörnyezet rehabilitációja mellett szükséges a szegregáció oldása és az ott élők részére a lakhatási mobilizáció feltételeinek megteremtése, a mobilizáció elősegítése is.

Mind a két szegregátum esetén törekedni kell arra, hogy a terület és környéke felértékelődjön az infrastruktúra javításával és a szolgáltatások fejlesztésével, hogy ez által vonzóbbá váljon a magasabb státuszú lakosok számára is. Másrészt az itt élők képzettségének, foglalkoztatottsági mutatóinak javításával is csökkenthető a szegregációs mutató. Az ingatlanok értékének növelésén keresztül mindkét szegregátumban a foglalkoztatási és a lakáshelyzet javítása a legsürgetőbb feladat.

A lakókörnyezet rehabilitációja során figyelemmel kell lenni az illegális személerakók kialakulásának megelőzésére, és a zöldfelületek folyamatos növelésével elő kell segíteni az élhetőbb lakókörnyezetet a szegregátumok területén.

A szegregátumok területén hiányoznak a közösségi terek, a gyermekek részére nincs közösségi szintér, ezért játszótér, sportolásra is alkalmas közösségi tér kialakítása indokolt.

A közműszolgáltatókkal együttműködve kártyás mérőórák kihelyezését szükséges kezdeményezni azon családok esetében, ahol a közművek díjhátralék miatt lekötésre kerültek az ingatlanokról. Biztosítani kell az adósságkezeléshez kapcsolódó szolgáltatásokat.

9. táblázat Az antiszegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései

Szegregátum sorszáma	Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
Szeqr. 1., 2.	Építési tilalom elrendelése	A szegregáció erősödésének megakadályozása	Polgármester	Nem releváns	2018
Szeqr 1., 2.	Hiányzó pormentes útburkolat kiépítése	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	Saját forrás	2018-
Szeqr. 1., 2.	Sport és szabadidős tevékenységet biztosító közösségi tér kialakítása	Kültéri, hasznos szabadidő eltöltést célzó infrastruktúrák biztosítása	Polgármester	TOP	2018-
Szeqr. 1., 2.	Zöldfelületek növelése	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	Saját forrás	2018-
Szeqr. 1., 2.	Játszótér építése	Kültéri, hasznos szabadidő eltöltést célzó infrastruktúrák biztosítása	Polgármester	TOP	2018-

Szegregátum sorszáma	Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
Szeqr. 1., 2.	Kártyás mérőórák elhelyezése	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	Kistérségi Egyesített Szociális intézmény vezetője	Saját forrás	2018-
Szeqr. 1., 2.	Szociális városrehabilitációs program megvalósítása	A szegregáció oldása Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	Polgármester	TOP	pályázati kiírástól függően

5.3.1.4 Az antiszegregációs beavatkozások ütemezése

10. táblázat Az antiszegregációs terv intézkedéseinek ütemezése

Intézkedés	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antidiszkriminációs jelzőrendszer működtetése							
A HHH gyerekek kiegyenlített arányának biztosítása az oktatási-nevelési intézményekben, a feladatellátási helyek között, valamint a csoportok, osztályok között							
Kiscsoportos és egyéni fejlesztések, terápiák biztosítása szűrést követően az 5. életévet betöltött óvodások részére fejlesztő szakemberek biztosításával							
Az óvodapedagógusok létszámának biztosítása a törvényi előírásoknak megfelelően							
Integrációt segítő pedagógiai programok működtetése							
Nyári napközi biztosítása							
Tanoda létrehozása							
Iskolai prevenció programok működtetése, szakmaközi együttműködéssel							
HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása							
HHH lakosság bekapcsolása az önkormányzati fejlesztések kivitelezésébe							

Intézkedés	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Szociális szövetkezet létrehozásának megteremtése							
Foglalkoztatás bővítéséhez kapcsolódó képzések tervezése, megvalósítása							
A korai fejlesztés érdekében Biztos Kezdet Gyerekház/vagy program működtetése							
Prevenációs programok működtetése							
Szociális szakemberek képzése							
Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda szolgáltatások helyszínül épület biztosítása							
Városi alközpontok kialakítása, közösségi terek kialakítása							
Egészségfejlesztő programok, szűrőprogramok szervezése							
Építési tilalom elrendelése							
Hiányzó pormentes útburkolat kiépítése							
Sport és szabadidős tevékenységet biztosító közösségi tér kialakítása							
Zöldfelületek növelése							
Játszótér építése							
Kártyás mérőórák elhelyezése							
Szociális városrehabilitációs program megvalósítása							

5.3.2 A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bármilyen beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elveknek kell érvényre jutniuk.

A projektfejlesztés során elemi érdekünk a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága. Mind az előkészítés, mind a megvalósítás során biztosítjuk a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit. A Roma Nemzetiségi Önkormányzatot bevonjuk ezen folyamatokba.

A közösségi térként és szociális, oktatási célra is használt épületet integrált lakókörnyezetben alakítjuk ki, hogy biztosítsuk a többségi társadalom tagjainak a részvételét a szolgáltatásokban. A különböző fejlesztések fizikai megközelíthetőségének tervezése elengedhetetlen a mindenki számára biztosított hozzáférés érdekében.

Célirányos kampányt tervezünk minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a településen megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

11. táblázat A potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések és hatások kivédésére teendő intézkedések

Potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések	Tervezett intézkedések ezek kivédésére	Felelős
nem került azonosításra	-	-

Abádszalók Önkormányzata az ITS-ben tervezett fejlesztések során figyelembe veszi az antiszegregációs alapelveket. Potenciálisan szegregációs hatást gerjesztő fejlesztések a stratégiában nem szerepelnek

5.3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

12. táblázat Tervezett fejlesztések, amelyek eredményeként javulhatnak a szegregációs mutatók

A tervezett projekt címe	A projektben tervezett tevékenységek
Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén	A projekt keretében olyan programok, tanácsadások valósulnak meg, melyek segítik a hátrányos helyzetű lakosok társadalmi és gazdasági integrálódását.
Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén	A projekt keretében olyan programok, tanácsadások valósulnak meg, melyek segítik a hátrányos helyzetű lakosok társadalmi és gazdasági integrálódását.
Szociális városrehabilitáció Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén	A projekt keretében tervezett fejlesztések javítják a szegregátum infrastrukturális állapotát, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, ezáltal a szegregáltság mértékét.
Szociális városrehabilitáció Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén	A projekt keretében tervezett fejlesztések javítják a szegregátum infrastrukturális állapotát, illetve a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, ezáltal a szegregáltság mértékét.

Azokat a konkrét beavatkozásokat, amelyek eredményeként a szegregációs mutatót adó statisztikai jellemzők értéke potenciálisan javulhat, a horizontális és a terület specifikus tervezés során megfogalmaztuk. A szegregátumokban tervezett intézkedések az ott élők életkörülményeinek javulásához, integrálódásuk könnyítéséhez járulnak hozzá.

Ezekén túlmenően, illetve ezekkel a beavatkozásokkal összhangban a város önkormányzata a fennhatósága alatt álló valamennyi terület egészére nézve kötelezettséget vállal az Anti-szegregációs programban foglaltak érvényesítésére. A hatósága, felügyelete alá tartozó szervek és intézmények vállalják, hogy döntéseik, tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására törekednek.

Az Önkormányzat a szegregált területeken különösen hangsúlyosan területi alapú beavatkozásokat tervez, amelynek elsődleges célja a területi koncentráció csökkentése, a magasabb státuszú csoportok területre vonzása.

Ezzel párhuzamosan a társadalmi integrációt, re-integrációt szolgáló komplex eszközöket – munkaerő-piac, oktatás, szociális hozzáférés, társadalmi kirekesztettség csökkentése – alkalmaz, hogy a szegregált területen élők életminősége, ezen belül a lakhatási körülmények, a foglalkoztatási és képzettségi mutatók javuljanak, az itt élők egészségtudatos magatartása kialakuljon.

A területeken élőket jelentős mértékben sújtja az alacsony iskolai végzettség, a munkanélküliség, a munkakeresés feladásából adódó inaktivitás problémája. A rossz foglalkoztathatóság a megélhetést biztosító

rendszeres munkajövedelem hiányát okozza, így az érintettek kiszolgáltatott helyzetben, rossz anyagi körülmények között élnek.

Az antiszegregációs beavatkozások általános célkitűzése, hogy a szegregációval érintett területeken élők jelenlegi és jövőbeli életminősége javuljon. Az életminőség jelentős elemét képezik a lakhatás körülményei, az itt élők jövedelmi viszonyai, és ez utóbbihoz szorosan kapcsolódik a megfelelő képzés megszerzése, amely a jövedelemszerzést elősegítő tényező.

6 A stratégia külső és belső összefüggései

6.1 Külső összefüggések

6.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire

Az EU 2020 stratégia (intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés) megvalósítása érdekében kijelölt 2014-2020 közötti EU kohéziós politika tematikus célkitűzései az alábbiak:

- (1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- (2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
- (3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- (4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- (5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
- (6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- (7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- (8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- (9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- (10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- (11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

A tematikus célokhoz beruházási prioritások kerültek kijelölésre.

Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedését a stratégiában meghatározott tematikus célok az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz való illeszkedésén keresztül mutatjuk be, hiszen a tervezett beavatkozások is ezen tematikus célok eléréséhez járulnak hozzá.

13. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz³

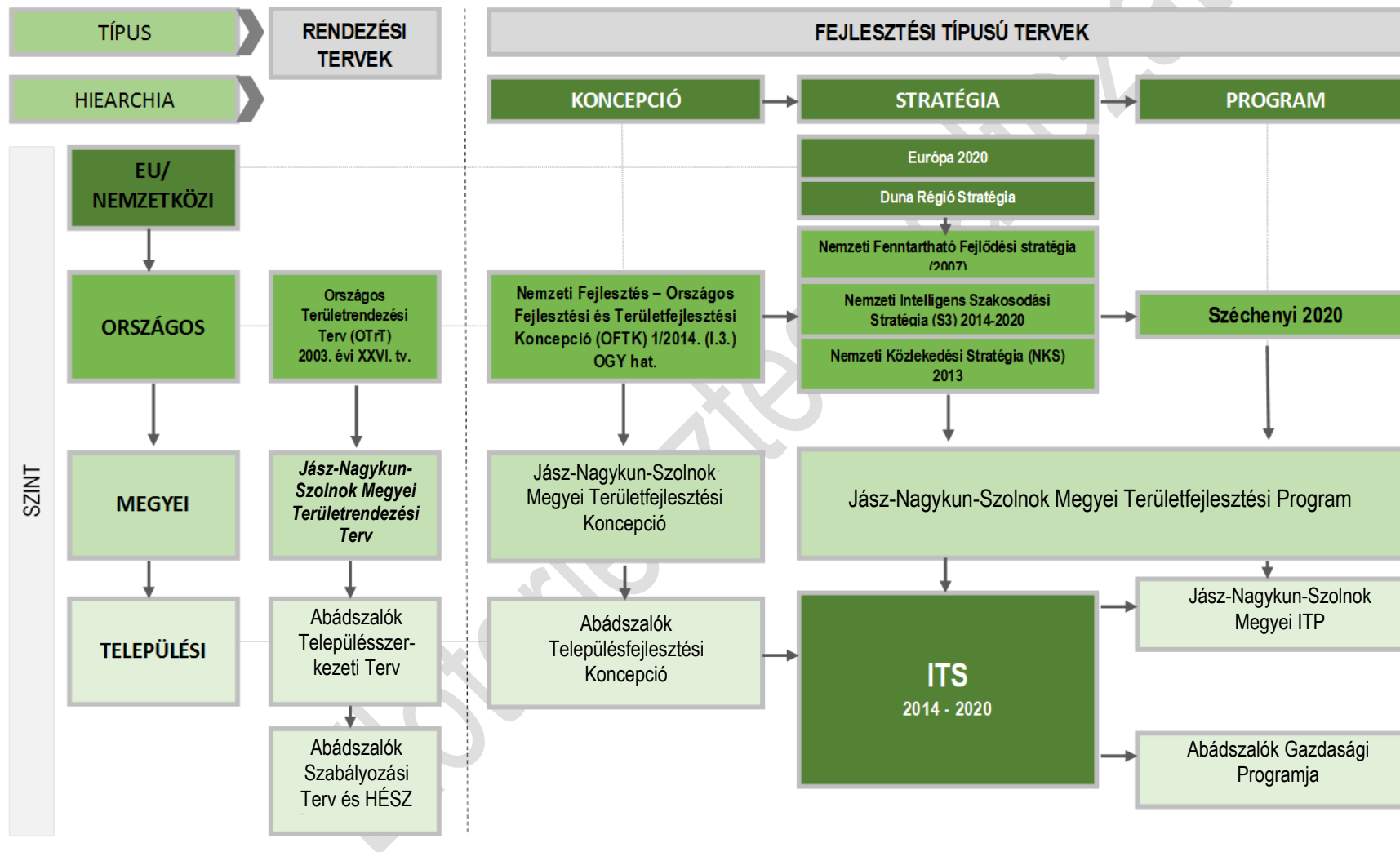
ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése	(1), (3), (4), (6), (8), (11)	1 a), 1b), 3a), 3b), 3c), 3d), 4b), 6d), 8a), 8b), 11a)
T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása	(2), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10)	2c), 4c), 4g), 5b), 6a), 6b), 6c), 6e), 7a), 8c), 8d), 9a), 9b), 9c), 9d), 10)

³ Az EU tematikus célkitűzéseire kapcsolódó beruházási prioritásokat a melléklet tartalmazza

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
T3: Fenntartható turizmusfejlesztés	(6), (7)	6c), 7a)
T4: Fenntartható városfejlesztés	2), 4), 6), 7), 8), 11)	2c), 4a), 4c), 6e), 7b), 8c), 11)

6.1.2 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

1. ábra: Az integrált településfejlesztési stratégia elhelyezkedése a tervdokumentumok hierarchiájában

A 2014. januárban elfogadott **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)** négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg.

- Szakpolitikai célok:
  - Versenyképes, innovatív gazdaság
  - Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése
  - Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
  - Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I
  - Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
  - Jó állam, szolgáltató állam és biztonság
  - Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme
- Területi célok:
  - Az ország makro-regionális szerepének erősítése
  - A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
  - Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
  - Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
  - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése
  - Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása

E célok közül Abádszalók elsősorban az alábbiakhoz kapcsolódik szorosan: Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése, a Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság, az Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom, a Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése és a Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése.

Emellett az OFTK a Tisza-tó térségének fejlesztésére, mint speciális adottságú területre külön fejlesztési irányokat és igényeket is meghatároz:

- Egyrészt, mint a Tisza-völgy speciális adottságú szakaszára tekint, ahol a víz- és az agrárgazdálkodási komplex nagytérségi cél elérésének figyelembevételével mellett integrált rendszer keretében szükséges az idegenforgalom, a vízgazdálkodás, a természetvédelem és a térség társadalmi-gazdasági fejlesztésének megvalósítása. A koncepció külön kiemeli a térség településeinek társadalmi-gazdasági felzárkóztatását, mint elérendő célt, a helyi erőforrások aktivizálásával.
- Másrészt Jász-Nagykun-Szolnok megye megjelölt fejlesztési irányai között megjelöli a Tisza-tó kiemelt kezelését, valamint új növekedési pólusok létrehozásának szükségességét a megye tiszántúli területein.

A Tisza-tavi turisztikai fejlesztéseket Abádszalók is kiemelten kezeli, melyek gazdasági potenciált jelentenek a városnak.

A Kormány a 1701/2013 (X.04.) számú Kormányhatározatával jóváhagyta a **Tisza-tó Kiemelt Nemzeti Programot**. A program jövőképében megfogalmazza, hogy a Tisza-tó hosszú távon, a környezeti adottságokra épülő térségi integrált fejlesztéssel, ezen belül hangsúlyosan a turizmus fejlesztésével a természet közeli központjaként ismert és a térség érdekeltjeinek hosszú távú megélhetést biztosító kiemelt üdülőkörzet legyen.

A Tisza-tó térség jövőképe megvalósításához mindenképp a fenntartható turizmust kell a térségben hosszú távon kialakítani, amely nem éli fel a természeti és kulturális környezetét, hanem bemutatásuk által is képes

hozzájárulni megőrzésükhöz, a társadalmi és gazdasági fejlődéshez. Mindezzel a lakosságnak biztos megélhetést, a vállalkozások számára pedig biztos alapon nyugvó fejlődési lehetőségeket kínál.

A program fejlesztési irányai:

- Jó környezeti és ökológiai állapot fenntartása és fejlesztése
- Térségi és települési infrastruktúra fejlesztése
- Gazdasági szerkezet megújítása
- Humán erőforrás fejlesztés
- Turizmusfejlesztés
- Térségi-marketing és intézményfejlesztés

A város célrendszere illeszkedik a Tisza-tó Kiemelt Nemzeti Program fejlesztési irányaihoz, hozzájárul azok megvalósulásához.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlése 685/2013 (XII.16.) sz. határozatával fogadta el **Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptióját**, melyben a megye stratégiai céljai három szinten, területi, specifikus és horizontális szinten kerültek meghatározásra annak érdekében, hogy a különböző tématerületeknek és ágazatoknak, valamint a megye területi tagozódásának megfelelő fejlesztések kiemelésre kerülhessenek. Ezek az alábbiak:

- Stratégiai területi cél 1 (T1): Szolnok nagyváros-térség pozíciójának megerősítése a Bécs-Budapest-Belgrád fejlődési tengely és a Tisza-völgy térszerkezetében
- Stratégiai területi cél 2 (T2): Az ipari agglomeráció városiaságának erősítése és a gazdaság diverzifikációja a Jászságban
- Stratégiai területi cél 3 (T3): Városhálózati szerepek és város-vidék kapcsolat megújítása a tiszántúli mezővárosi térségben
- Stratégiai területi cél 4 (T4): Tiszazug és Körös mente pozíciójának és önfenntartó képességének javítása
- Stratégiai területi cél 5 (T5): Tisza menti „ökosztráda” alrendszerének kiépítése
- Stratégiai specifikus célok 1 (S1): A lakosság képzettségi szintjének és egészségi állapotának javítása
- Stratégiai specifikus célok 2 (S2): Az agrárvertikum versenyképességének, tájfenntartó- és foglalkoztatási potenciáljának növelése
- Stratégiai specifikus célok 3 (S3): Leszakadó társadalmi csoportok életminőségének és esélyegyenlőségének javítása
- Stratégiai specifikus célok 4 (S4): A társadalom és a gazdaság megújulását, a táj konszolidációját hátráltató infrastrukturális hiányosságok felszámolása
- Stratégiai horizontális célok 1 (H1): Hálózat-társadalom kiépülése: Az önszerveződés és együttműködés erősítése, a társadalmi tőke növelése
- Stratégiai horizontális célok 2 (H2): Hozzájárulás az országos megújuló energia hasznosítási arány és energiahatékonyság növeléséhez
- Stratégiai horizontális célok 3 (H3): Előrelépés a komplex társadalmi, gazdasági, környezeti fenntarthatóság terén, szervezeti-intézményi feltételek javítása
- Stratégiai horizontális célok 4 (H4): A foglalkoztatás növelése a társadalom minden aktív korú szegmensében

A város célrendszere szorosan kapcsolódik a megyei területfejlesztési koncepció S1, S3, H2, H4 célokhoz.

6.1.3 Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat

6.1.3.1 Illeszkedés a Partnerségi Megállapodáshoz

A Partnerségi Megállapodás az európai uniós tervezési folyamat nemzeti alapidokumentuma, amely azonosítja Magyarország legfontosabb kihívásait, és kitűzi fő fejlesztési prioritásait a 2014 és 2020 közötti időszakra. A 2014. szeptember 11-én Magyarország és az Európai Bizottság által aláírt Partnerségi Megállapodás 5 nemzeti fejlesztési prioritást határozott meg, amelyekhez a következő módon illeszkedik az ITS célrendszere.

14. táblázat Az ITS tematikus céljainak illeszkedése a Partnerségi Megállapodás nemzeti fejlesztési prioritásaihoz

Partnerségi Megállapodás nemzeti fejlesztési prioritásai	Az ITS kapcsolódó tematikus céljai
1. A gazdasági szereplők versenyképességének javítása és nemzetközi szerepvállalásuk fokozása	T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése
2. A foglalkoztatás növelése (a gazdaságfejlesztési, foglalkoztatási, oktatási, társadalmi felzárkózási szakpolitikák által, tekintettel a területi különbségekre)	T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása
3. Energia- és erőforráshatékonyság növelése	T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása T4: Fenntartható városfejlesztés
4. A társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelése	T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása T4: Fenntartható városfejlesztés
5. A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása	T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése T3: Fenntartható turizmusfejlesztés

6.1.3.2 Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz

A jelenleg hatályban lévő településrendezési eszközöket az ITS Megalapozó Tanulmánya mutatja be.

A tervezés jelenlegi szakaszában az előzetes fejlesztési elképzelések összhangban vannak a területek jelenlegi funkciójával, így a szabályzatok e miatti módosítására jelenleg nincs szükség. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása során, az adott beavatkozások véglegesítése közben szükség lehet a tervezett célok és a rendezési terv, valamint a HÉSZ illeszkedésének újbóli összevetésére, illetve utóbbi dokumentumok szükség szerinti módosítására vagy a fejlesztések újragondolására.

Az országos és megyei településrendezési terv Abádszalókra vonatkozó megállapításait a Megalapozó Vizsgálat tartalmazza.

6.1.3.3 Illeszkedés az önkormányzat gazdasági programjához

Abádszalók Város Önkormányzata 2015-ben készítette el, és a képviselő testület az 58/2015.(IV.23.) sz. határozatában fogadta el Gazdasági Programját. Az ITS kidolgozása során nagymértékben támaszkodunk az abban szerepeltekre.

A 2014-2020 időszakra vonatkozó gazdasági programmal helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági programban rögzített célrendszer illeszkedik Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Konceptiója által felvázolt jövőképhez, így kapcsolódik a társadalmi-gazdasági célok eléréséhez, a dokumentumban kijelölt átfogó, stratégiai és horizontális célokhoz egyaránt. Jász-Nagykun-Szolnok megye víziója, hogy 2030-ra a megyében élők életminősége, képzettségi szintje, önbizalma, a társadalom tagjainak

egymásba és a jövőbe vetett bizalma markánsan javul, melyekhez szorosan illeszkednek a város által megfogalmazott célok.

Abádszalók városának előirányzott fejlesztési elképzelései egyértelműen hozzájárulnak a megye célkitűzéseinek megvalósításához.

A gazdasági program fő céljai:

- Gazdaság dinamizálása
  - Tőkevonzó képesség javítása
  - Településfejlesztés
  - Turisztikai kínálat és infrastruktúra fejlesztése
  - Közfeladat-ellátás hatékonyságának javítása
- Társadalmi kohézió és helyi identitás megerősítése, népesség megtartása
  - Munkahelyteremtés
  - Az elvándorlási folyamat megállítása
  - Ifjúság helyben maradásának elősegítése
  - Perifériális településrészek speciális problémáinak megoldása
  - Közbiztonság javítása
- Helyi természeti és épített örökség megőrzése és fenntartható fejlődésének elősegítése
  - Természeti területek védelme
  - Építészeti értékek megőrzése

A gazdasági programban lefektetett alapelvekkel összhangban kerültek meghatározásra az ITS tematikus és területi céljai, az egyes tematikus célokhoz kapcsolódó eredmények elérése jelentené a gazdasági program sikerét is.

6.1.3.4 A települési környezetvédelmi fenntarthatósági tervvel való összhang

Abádszalóknak Környezetvédelmi Programja jelenleg nincs, rendelkezik viszont a „Local Agenda 21” Fenntartható Fejlődés Helyi Programja című dokumentummal, melyet a képviselő testület 59/2015. (IV.23.) sz. határozatával fogadott el.

A program célként fogalmazza meg a fenntartható fejlődés elősegítését, melynek következményeként megvalósul az erőforrások gazdaságos felhasználása. Fellendül a település gazdasága, fejlődik társadalma, új munkahelyek jönnek létre, bővülnek a jövedelemszerzési lehetőségek és a város lakói több figyelmet fordítanak a környezetvédelemre és a megújuló energiaforrások használatára.

A cél eléréséhez szükséges prioritások 3 pilléren nyugszanak.

15. táblázat „Local Agenda 21” prioritásai és tervezett intézkedései

Pillér	Prioritás	Fejlesztési terület
Környezeti pillér	Naprakész környezeti adatbázis létrehozása	A települési hulladékgazdálkodás helyi szabályozásának folyamatos aktualizálása
	Települési és helyi épített környezet	Települési zöldterületek körültekintő fenntartása természetes élőhelyek védelme Építészeti értékek rekonstrukciója A közterületek jó állapotának megóvása, rendszeres takarítás, szemétszedés

Pillér	Prioritás	Fejlesztési terület
	Levegő, víz, zaj	Az élhető, egészséges környezet fenntartása, a települési lakosság jó véleményének megőrzése Parlagfű-mentesítés megoldása Belterületi és lakott külterületi utak szilárd burkolattal történő ellátása
	Infrastrukturális fejlesztés	Települési járdák további fejlesztése A kerékpárutak számának és hosszának növelése, kapcsolódva az aktív turizmus igényeihez
	A jobb energiafelhasználás lehetőségei	Előadások tartása az energiafelhasználásról Megújuló energia felhasználásának ösztönzése Geotermikus energia kutatása
	A helyi zöldterületek védelme	Települési közparkok, fasorok ápolása, a természeti területek jó állapotának fenntartása A szabályozásnak megfelelő játszótér kialakítása, játszótérek állapotának javítása Közterületi faültetés, virágosítás közösségi megszervezésem rendszeres jelleggel
	A hulladékgazdálkodás fejlesztése a településen	A környezetszennyezés csökkentése Házi komposztálás és esővíz-gazdálkodás A hulladékok szelektív gyűjtésének ösztönzése Szemléletformálás a hulladékgazdálkodásban
Társadalmi pillér	Társadalmi szemléletformálás	Ismeretterjesztő előadások, lakossági fórumok szervezése környezetvédelmi témákban A környezetvédelem oktatásának erősítése a tanórákon, és tanórán kívüli elfoglaltságok keretében egyaránt Társadalmi fórumok, előadás szervezése a települési hulladék-elhelyezési lehetőségek témájában
	Önkormányzati ügyintézés és civil kapcsolatok javítás	Rendszeres lakossági fórumok megtartása a településfejlesztés aktuális kérdéseiben, kétirányú véleménynyilvánítási lehetőség a helyi lakosság és az önkormányzat kapcsolatának erősítésére, közös megoldások kidolgozására, a lakossági vélemények rendszeres és közös megvitatása A civil szféra és az önkormányzat kapcsolatának további erősítése, új civil szerveződések létrejöttének támogatása, a civil szervezetek pályázati munkájának segítése
	Egészségügyi helyzet fejlesztése	Helyi egészségügyi tervezés A lakosság egészségüggyel kapcsolatos fejlesztési esélyeinek felmérése, majd ezek alapján az igények lehetőség szerinti foganatosítása
	A települési szociális helyzet fejlesztése	Szociális terület, infrastruktúrafejlesztés
	Oktatás, képzés fejlesztése	Környezettudatos nevelés erősítése Iskolaépület karbantartása, további fejlesztése A helyi oktatás fejlesztési esélyeinek felmérése, pályázati lehetőségek keresése Települési óvodai feladat ellátás fejlesztése
	Települési közbiztonság fejlesztése	Térfigyelő rendszer tovább építése

Pillér	Prioritás	Fejlesztési terület
	Kulturális élet fellendítése	Települési hagyományőrző találkozók rendszeres megtartása Helyi felnőtt lakosság rendszeres összejövetelét szolgáló alkalmak megszervezése a településen Közösségi programok megrendezése
	Esélyegyenlőség biztosítása	A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítása, lehetőségek felmérése Fogyatékkal élők segítése
	A helyi közlekedés fejlesztése	A települési biztonságos kerékpáros közlekedés megteremtése A települési utak jó általános járhatóságának megteremtése, megőrzése, rendszeres kátyúzási munka A jobb buszközlekedés megteremtése
Gazdasági pillér	Az önkormányzat és intézményeinek gazdaságos működése	Gazdaságos önkormányzat Pályázati lehetőségek folyamatos figyelése
	A helyi ipar fejlesztése	Helyi vállalkozás-támogatási program kidolgozása, működtetése Környezetbarát technológiák alkalmazása (jó lakossági hajlandóság) Infrastruktúra fejlesztés, feltételek kedvező megteremtése
	Mezőgazdaság	Bio-termesztés elősegítése Helyi kistermelők piaca Mezőgazdasági témájú fórumok rendszeres szervezése a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság problémáinak megvitatására, megoldási lehetőségek felkutatása
	Helyi kereskedelem és szolgáltatások	Marketingstratégia kidolgozása Mikor-, kis- és közép vállalkozások ösztönzése, új kereskedelmi egységek létesítésének elősegítése
	Turizmus fejlesztése	Falusi turizmus, zöld turisztikai ágak, egészségturizmus fejlesztése közigazgatási területe Sportturizmus, rekreációs turizmus fejlesztése

Mint látható az ITS céljai nem állnak ellentmondásban a Local Agenda 21-ben foglalt feladatokkal, sőt, szinergikus kapcsolatuk miatt a feladatok és beruházások megvalósítása támogatja a kitűzött jövőképek megvalósulását.

6.2 Belső összefüggések

A városi és városrészi szintű célok koherens rendszerben, egymást erősítve járulnak hozzá a stratégia tematikus céljainak és átfogó céljának megvalósításához. Feltárára kerülnek a városi fejlesztések azon kapcsolódási pontjai is, melyek esetlegesen negatív hatást váltanak ki a város más területén, így lehetővé válik az esetlegesen felmerülő kockázatok megelőzése.

6.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

Jelen fejezet célja, hogy bemutassa, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a helyzetfeltáró fejezetekben meghatározott városi és városrészi problémák mérséklődését,

illetve hogy a célok milyen mértékben építenek a különböző területi szinteken definiált adottságokra. Az alábbi táblázatokban összefoglalva azonosítottuk a tematikus és területi célok, valamint a problémák és adottságok közötti összefüggéseket.

16. táblázat A célok és a helyzetértékelésben beazonosított legfontosabb problémák és adottságok kapcsolata

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Megalapozó vizsgálatban azonosított problémák	Megalapozó vizsgálatban azonosított adottságok
T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése	<ul style="list-style-type: none"> ■ A Tisza-tó, különösen Abádszalók és Kisköre közúti megközelíthetősége a szomszédos régiókból és országokból még nem optimális. ■ Munkanélküliséggel sújtott terület ■ Magas arányú elvándorlás (köztük a fiatal értelmiség száma magas) ■ Magas az eltartottak aránya ■ Kedvezőtlen korösszetétel, elöregedő lakosság ■ Kevés a magasabb hozzáadott értéket termelő vállalkozások száma ■ Egyes belterületi közúti csomópontok, gyalogos vagy kerékpáros keresztezések forgalmi, közlekedésbiztonsági szempontból fejlesztésre szorulnak, kiemelten a 47. sz. főút mentén ■ A belterületi burkolt utak minősége sok helyen rossz; hasonlóan a városkörnyék országos útjainak állapota is kedvezőtlen, forráshiány miatt a főutak fejlesztésének folytatása is bizonytalan, a belterületen magas a kiépítetlen utak aránya ■ Közepes és nagyvállalatok hiánya a városban. ■ Csökkenő tendencia a kiskereskedelem területén ■ Piacképes képzettségű munkaerő hiánya ■ Tőkeszegény vállalkozói réteg ■ Magasan képzett fiatal szakemberek elvándorlása ■ Kereskedelmi és szolgáltató szektor részleges hiánya ■ Alacsony színvonalú kereskedelmi, szolgáltató egységek ■ A mezőgazdaságban a szélsőséges időjárási viszonyok (aszály, belvíz, vihar stb) ■ A főúti utak fejlesztésének az elhúzódnása ■ A településeket összekötő útfejlesztések elmaradnak 	<ul style="list-style-type: none"> ■ A mezőgazdaság mellett az ipar fejlődésének műszaki-fizikai feltételei terén jó adottságokkal és tartalékokkal is rendelkezik ■ Jó adottságok a többszektorú gazdaság, a gazdasági több lábon állás (élelmiszeripar, feldolgozóipar, idegenforgalom) kialakítására ■ Az intézményi ellátás többnyire kiépült, a szolgáltatások struktúrája és színvonala többnyire megfelelő ■ Erősödő idegenforgalom ■ Kedvező környezeti állapot a nagyobb szennyező források hiánya miatt, ill. szelektív hulladékgyűjtő megléte ■ A városnak nagy építési tartalékai vannak mind területileg, mind intenzitásnövelés alkalmazásával ■ Tisza-tó, mint gazdasági és turisztikai forrás ■ Kijelölt ipari zóna

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Megalapozó vizsgálatban azonosított problémák	Megalapozó vizsgálatban azonosított adottságok
<p>T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Munkanélküliséggel sújtott terület ■ Magas arányú elvándorlás (köztük a fiatal értelmiség száma magas) ■ Csökkenő lakónépség ■ Jelentős mértékű a természetes fogyás ■ Magas az eltartottak aránya ■ Kedvezőtlen korösszetétel, előregedő lakosság ■ Gyenge közéleti lakossági aktivitás ■ A belváros épületállománya előregedett ■ Egyes belterületi közúti csomópontok, gyalogos vagy kerékpáros keresztezések forgalmi, közlekedésbiztonsági szempontból fejlesztésre szorulnak, kiemelten a 47. sz. főút mentén ■ A belterületi burkolt utak minősége sok helyen rossz; hasonlóan a városkörnyék országos útjainak állapota is kedvezőtlen, forráshiány miatt a főutak fejlesztésének folytatása is bizonytalan, a belterületen magas a kiépítetlen utak aránya ■ A vasút menetideje a jelentősebb települések irányába viszonylag magas ■ Funkció nélküli közterületek a kertvárosias, falusias lakóövezetekben ■ Városképi jelentőségű zöldfelületek hiánya ■ Funkcionális vonzáskörzete, valamint a városi funkciók korlátozottak. ■ Jelentős a szociális támogatásra szoruló réteg. ■ Az autóbusz megállók kiépítettsége, felszereltsége hiányos, a megállóhelyek fejlesztésre szorulnak 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Az intézményi ellátás többnyire kiépült, a szolgáltatások struktúrája és színvonala többnyire megfelelő ■ A közigazgatási területén nagy kiterjedésű természeti területek vannak ■ Jelentős, települési szinten túlmutató események ■ A települést az átmenő forgalom kivételével környezeti ártalmak nem terhelik ■ Megfelelő autóbuszos ellátottság, korszerűsített buszvégállomás a városközpontban ■ Magas a kerékpárosok részaránya a helyi forgalomban, közlekedési feltételeik jellemzően jók, ami segít a gépjárműforgalom mérsékelten tartásában is ■ Sokféle rekreációs célú tevékenység lehetősége biztosított (horgászat, vízi sportok, strand, kikötő) ■ Szennyvízcsatorna hálózat kiépített ■ Széleskörű civil szervezetek jelenléte a városban ■ Közoktatási és alap egészségügyi intézményekkel megfelelően ellátott ■ Ismétlődő rendezvények viszonylag jelentős száma

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Megalapozó vizsgálatban azonosított problémák	Megalapozó vizsgálatban azonosított adottságok
<p>T3. Fenntartható turizmusfejlesztés</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Leromlott szolgáltató környezet: Jelenleg a fejlesztési terület elhanyagolt, a part kavicsos, a vízbe jutás kellemetlen, az eszközök, épületek (bódék) elavultak. ■ A szabadvizű strand kiszolgáló létesítményei és közmű infrastruktúrája elhasználódott. ■ Erősen érvényesülő szezonális: A legtöbb turisztikai szolgáltatás nem érhető el az év minden hónapjában, a turizmus elsősorban a nyári hónapokra koncentrálódik. ■ Megközelíthetőség: A Tisza-tó, különösen Abádszalók és Kisköre közötti megközelíthetősége a szomszédos régiókból és országokból még nem optimális. ■ Funkció nélküli közterületek a kertvárosias, falusias lakóövezetekben ■ Városképi jelentőségű zöldfelületek hiánya ■ Autópálya közelségének jelenlegi hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Legendás múlt: Már több évtizede szerveznek programokat, ezáltal közismert, több évtizedes múlttal turisztikai célpont, amely újra felfedezhető. ■ Kereskedelmi szállásférőhelyek nagy száma. ■ Motoros sporteszközök számára engedélyezett vízfelület. ■ Helyi igény a fejlődésre. ■ A Tisza-tó vonzereje, a vendégéjszakák száma növekvő tendenciát mutat. ■ A kerékpáros turisták egyre növekvő számban fedezik fel a Tisza-tó körüli bringa utat és Abádszalókot, illetve a Hallépcsőt. ■ Jelentős, települési szinten túlmutató események ■ A települést az átmenő forgalom kivételével környezeti ártalmak nem terhelik ■ A regionális kerékpáros infrastruktúra fejlesztése megvalósult ■ Sokféle rekreációs célú tevékenység lehetősége biztosított (horgászat, vízi sportok, strand, kikötő) ■ Tisza-tavi kerékpárút ■ Természeti adottságokra épülő országos szinten jelentős turisztikai potenciál ■ Társadalmi igény a turizmusra ■ A Tisza és a Tisza-tó, mint potenciális turisztikai vízi- kerékpáros- és természetjáró útvonal ■ Vadászatra, lovaglásra, horgászatra, gyalogtúrákra alkalmas területek ■ Ismétlődő rendezvények viszonylag jelentős száma

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Megalapozó vizsgálatban azonosított problémák	Megalapozó vizsgálatban azonosított adottságok
T4: Fenntartható városfejlesztés	<ul style="list-style-type: none"> ■ A belváros épületállománya elöregedett ■ Funkció nélküli közterületek a kertvárosias, falusias lakóövezetekben ■ Városképi jelentőségű zöldfelületek hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Helyi igény a fejlődésre ■ Az intézményi ellátás többnyire kiépült, a szolgáltatások struktúrája és színvonala többnyire megfelelő ■ Kedvező környezeti állapot a nagyobb szennyező források hiánya miatt, ill. szelektív hulladékgyűjtő megléte ■ A kommunális hulladék gyűjtése és kezelése megoldott ■ A települést az átmenő forgalom kivételével környezeti ártalmak nem terhelik ■ Magas a kerékpárosok részaránya a helyi forgalomban, közlekedési feltételeik jellemzően jók, ami segít a gépjárműforgalom mérsékelten tartásában is ■ Sokféle rekreációs célú tevékenység lehetősége biztosított (horgászat, vízi sportok, strand, kikötő) ■ Szennyvízcsatorna hálózat kiépített

A fenti táblázatból kitűnik, hogy a Stratégiában megfogalmazott célok logikai összefüggésben állnak a helyzetelemzésben megfogalmazott problémákkal és lehetőségekkel, azokra kíván reagálni.

6.2.2 A célok logikai összefüggései

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott városi és városrészi célok között azonosítható összefüggéseit mutatjuk be. Az alábbi összesítő táblában azt vizsgáljuk, hogy az egyes területi/városrészi célok teljesülése milyen mértékben segíti elő települési léptékű célok megvalósulását. Az alábbi táblázatban a tematikus és területi célok közötti összefüggések erősségét egy 0-3 skálán azonosítottuk, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

17. táblázat A települési célok logikai összefüggései

Városrészi célok	Városi szintű középtávú tematikus célok				A kapcsolódások összesített erőssége
	T1: A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése	T2: A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása	T3: Fenntartható turizmusfejlesztés	T4: Fenntartható városfejlesztés	
V1: A Városmag kisvárosi jellegű funkcióinak megerősítése, vonzó települési környezet kialakítása, a társadalmi különbségek csökkentése, gazdaság fejlesztése	2	3	1	3	9
V2: Az Üdülőterületen egységes és esztétikus településkép kialakítása, a turisztikai szolgáltatások fejlesztése	2	2	3	2	9
V3: A Tisza-tavi fejlesztési zónában turisztikai attrakciók és kiszolgáló létesítményeik fejlesztése	3	2	3	2	10
V4: Az Ipari-Gazdasági területen komplex szolgáltatások nyújtására képes vállalkozási környezet kialakítása a vállalkozások foglalkoztatási kapacitásának, illetve a város tőkevonzó képességének növelése érdekében	3	1	0	2	6
V5: A Kültérület városrészben található zártkertek, majorok, vízfelületek gazdasági-turisztikai hasznosítása	2	1	2	1	6
A kapcsolódások összesített erőssége	12	9	9	10	

6.2.3 A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia megvalósíthatósága számos külső és belső tényezőtől függ; ezek egy részét az önkormányzat közvetlenül biztosíthatja, más részére jelentős befolyása van, míg a tényezők jelentős része az önkormányzat tevékenységétől részben vagy egészben független adottságként jelentkezik. A legtöbb ilyen tényezővel kapcsolatban kockázatokat is azonosíthatunk, ezeket lásd részletesen a 7. „A stratégia megvalósításának főbb kockázatait” fejezetben. A megvalósítást befolyásoló legfontosabb tényezők:

- **Partnerségi viszonyok:** a megvalósítás alapfeltétele, hogy a város az összes érdekelt fél támogatását élvezze, és mind saját polgáraival, mind pedig járási, megyei és központi kormányzati partnereivel kölcsönös előnyökön alapuló, a problémák megoldására koncentrálnak, kreatív párbeszédet folytasson. A partnerség kiépítése már a tervezés során megkezdődik, és a végrehajtás során a különböző ágazati partnerek bevonásával teljesebbé válik. A partnerségi kérdéseket a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” című fejezet fejti ki.
- **Felelős vezetés:** a stratégia megvalósításához – tekintettel a döntéshozói és operatív feladatok szárosságára – felelős és aktív városvezetésre, és jól képzett, tájékozott operatív munkatársakra van szükség. A megfelelő szervezet és személyi állomány a biztosítéka annak, hogy a szükséges döntések megfelelő időben és megfelelő tartalommal megszülessenek, és a döntések alapján az operatív végrehajtó szervezet világos hatáskörökkel dolgozzon a megvalósításon. A vezetés és irányítás feladatait részletesen a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” tárgyalja.
- **Nyomkövetés, rugalmas tervezés:** a változó társadalmi-gazdasági körülményekhez történő alkalmazkodás követelménye szükségessé teszi, hogy a stratégia elfogadása után is rugalmasan tudjon alkalmazkodni a lehetőségekhez, külső adottságokhoz. Ehhez monitoring és kontrolling rendszer működtetése szükséges, amely lehetővé teszi a megvalósulás nyomon követését, az akadályozó tényezők azonosítását és megfelelő intézkedések meghozatalát. A monitoring és kontrolling témakörét a 8.5 „Monitoring rendszer kialakítása” című fejezet tartalmazza.
- **Pénzügyi tervezés, pénzügyi források:** a megvalósítás alapvető feltétele a pénzügyi források megfelelő időben történő rendelkezésre állása. Míg az előkészítés feladatai során ezek elsősorban önkormányzati források, addig a megvalósítás – tekintettel a szűkös belső anyagi lehetőségekre – elsősorban külső forrásokra támaszkodhat. A források biztosításának körülményeit, ütemezését és azok nagyságrendjét a 4.5 „A fejlesztések ütemezés”, valamint a 4.6 „A fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve” című fejezet tartalmazza.

6.2.4 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott, az önkormányzat döntése értelmében a 2025-ig terjedő időszakban prioritást élvező fejlesztések között azonosítható logikai összefüggéseket mutatjuk be. Azt vizsgáljuk, hogy az egyes beavatkozások milyen mértékben kapcsolódnak más beavatkozásokhoz, mennyiben segítik, vagy éppen rontják azok eredményességét.

Az ITS-ben azonosított beavatkozások köre úgy lett meghatározva, hogy azok

- minél nagyobb mértékben és integrált módon reagáljanak a helyzetelemzésben feltárt problémákra, hiányosságokra (6.2.1 fejezet),
- egyértelműen hozzájáruljanak a települési szintű és a magasabb rangú (megyei, országos, EU-s) célkitűzések eléréséhez (6.1 fejezet),
- kölcsönhatása pozitív eredményt mutasson – ezek kerülnek bemutatásra az alábbiakban.

Az ITS keretében nem szükséges minden egyes projekt esetében a konkrét hatások részletes bemutatása, sokkal inkább az egyes beavatkozás-típusok közötti hatásmechanizmusok feltárása. A tervezett fejlesztések nagy száma miatt tematikusan csoportosítva kerül bemutatásra a projektek kölcsönhatása, egymásra épülése:

- A gazdasági célú infrastrukturális fejlesztések lehetőséget teremtenek a munkahelyteremtésre és a munkahelyek jobb elérhetőségére. Ezek kedvező foglalkoztatási hatását egyértelműen felerősítik a közvetlenül vagy közvetetten kapcsolódó gazdasági projektek. Amennyiben a város a dinamikus gazdasági fejlődés útján elindul, az a hátrányos helyzetű lakosság nagyobb mértékű foglalkoztatását is előidézhetheti – így indirekt kapcsolat mutatható ki a szociális városrehabilitáció felzárkóztatásra irányuló tevékenységeivel is.
- Az életminőség és életkörülmények javítása érdekében megvalósított projektek egyaránt kedvező hatással vannak a térségi szerepkör erősítésére, a város és a térség lakosságának életminőségére és egészségi állapotára, valamint a szűkebb és tágabb vonzáskörzetből idelátogató vendégek költése alapján a gazdaságra is.
- A turisztikai fejlesztések egyértelműen hozzájárulnak a város fenntarthatóságához, a munkahelyek bővítéséhez, ezáltal a lakosság életminőségének javulásához, a gazdaság fejlesztéséhez, valamint a gazdasági területek jobb kihasználásához és a közlekedésfejlesztéshez.
- A fenntartható városfejlesztés szerepkör erősítésére irányuló beavatkozások közvetett módon szinte az összes többi projektre hatással vannak, hiszen a népességmegtartó erő növelésével egyaránt biztosítható a város által nyújtott szolgáltatások iránti kereslet és a gazdasági szereplők számára rendelkezésre álló munkaerő-kínálat, de ugyanígy kedvező tendenciák indulhatnak el a társadalmi kohézió szempontjából is, ami a szociális városrehabilitáció esetében is fontos célkitűzés. Az energetikai beruházások jelentős hatással vannak a környezetre és a fenntartható üzemeltetésre, gazdálkodásra, valamint a lakosság életszínvonalának növelésére is.

A városi és városrészi, illetve a **városrészekre vonatkozó célok egymásra gyakorolt kölcsönhatása egyértelműen pozitív mérleget mutat.**

7 A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

A 2013-ban lezárult fejlesztési időszaktól eltérően 2014-2020 között számos olyan új elem jelent meg, melyek a városok fejlesztési programjainak megvalósítását egyértelműen befolyásolják. Az indikátorok határozottabb számon kérhetősége, a forrásfelhasználás tematikus koncentrációja egyértelműen a kockázatelemzés és kockázatkezelés jelentőségét növelik. A következő fejezetben fel kívánjuk mérni az alábbi tényezőkből fakadó, az eddig beazonosított, illetve a jövőben projektgenerálás keretében beazonosítani tervezett fejlesztési projektek megvalósítását, továbbá a jelen városfejlesztési stratégia és az ebben rögzített indikátorok teljesülését veszélyeztető kockázatokat.

A kockázatok elemzését a fontosabb kockázati csoportok beazonosításával kezdjük, majd téma specifikus módon – immár a kockázat kezelési stratégia keretében – javaslatokat fogalmazunk meg az egyes kockázati elemek kezelésére. Az egyes kockázatok esetében vizsgáljuk, hogy milyen valószínűséggel merülhet fel és milyen hatással bír a megvalósítás szakaszára.

A különböző kockázati tényezőket tematikus csoportokba rendezve Abádszalók integrált településfejlesztési stratégiájának megvalósítása kapcsán az alábbi kockázati faktorokat azonosíthatjuk be:

- jogi-intézményi kockázatok: a jelzett kockázatok tekintetében a stratégiai program megvalósításra kijelölt intézményi háttér megléte, a hatáskörök megfelelő szétosztása, továbbá a humán kapacitás minősége jelenthetnek kockázatot. Jogi-közbeszerzési kockázat a törvényi, jogszabályi környezet változásaihoz kötődhet, illetve egyes, – főként összetett – beruházások kapcsán a közbeszerzési eljárás elhúzódása okozhatja a megvalósulás csúszását. Mindezek figyelembe vétele kiemelt fontosságú feladat.
- pénzügyi-gazdasági: az elégtelen finanszírozásból, a bizonytalan makrogazdasági tényezőkből adódó kockázati elemek, az egyes támogatási konstrukciók specifikus jellemzői, a saját forrás előteremtésének kérdései, illetve az adott fejlesztési elem fenntartáshoz kapcsolódó kockázatok.
- műszaki kockázatok: itt vettük számításba a tervezés, megvalósítás, illetve az üzemeltetés során felmerülő kockázatokat egyaránt
- társadalmi kockázatok: fontos tényező a stratégia megvalósíthatósága szempontjából a megfelelő együttműködő partnerek kiválasztása, a kapcsolatokat szabályozó szerződések pontos megfogalmazása, valamint a lakosság megfelelő bevonása a tervezési, programozási folyamatba. Jelentős kockázatokat rejt a lakosság nem megfelelő szintű tájékoztatása az adott programok tervezéséről, illetve megvalósításáról, a szükséges kommunikáció elmaradása a társadalmi támogatottság meglétét veszélyeztetheti.

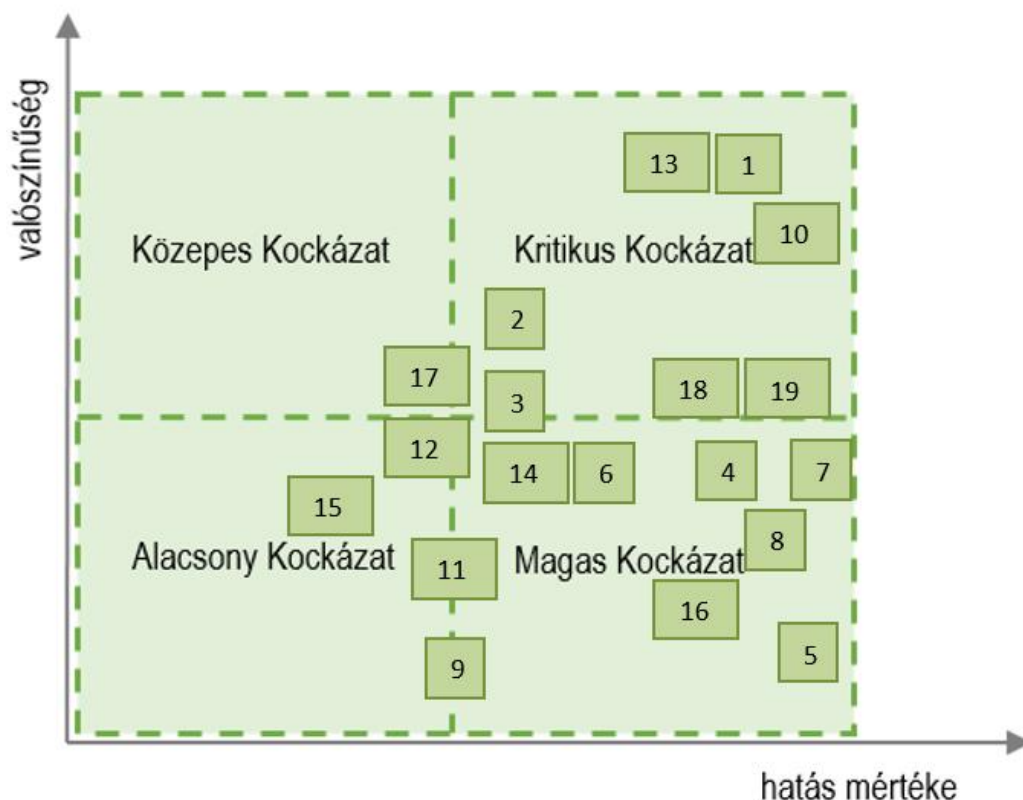
18. táblázat A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Sorszám	Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
1	A jogszabályi környezet kedvezőtlen irányba történő változása	magas	jelentős	Az jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése rugalmas, gyors reagálás a megváltozó jogszabályi körülményekhez
2	Közbeszerzési eljárásokból adódó kockázatok (időbeli elhúzódások)	közepes	közepes	Az eljárásrend szigorú betartása minden érintett részéről A közbeszerzési dokumentumok megfelelő szakmai előkészítettségének biztosítása

Sorszám	Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
3	Hatósági dokumentumok hiánya, késése	közepes	közepes	A hatósági dokumentumok ügyintézési időkereteinek figyelembe vétele Esetleges késésre, csúszásra előre felkészülés már az előkészítés során
4	Saját forrás előteremtésének kockázata	közepes	jelentős	Alternatív forráslehetőségek felkutatása
5	Hazai illetve Európai Unió fejlesztési források elmaradása	alacsony / közepes	jelentős	A forrás lehívás késedelmére való felkészülés
6	A tervezett projektek megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	közepes	közepes	Részletes projektervek, átgondolt műszaki tervek, költségvetések készítése Tartalékkeret meghatározása
7	Egymásra épülő projektek esetében a kulcsprojekt meghiúsul	közepes	jelentős	Megfelelő ütemezés kialakítása a projektek megvalósításában, tartalékprojektek kijelölése, folyamatos projektgenerálási, projekt fejlesztési feladatok ellátása
8	Kommunikációs nehézségek fellépése a Stratégia megvalósításában résztvevő szereplők között	közepes	jelentős	Pontosan meg kell határozni az adott részterületek feladatrendszerét, felelősségi rendszerét, a pontos és világos eljárás rendet
9	A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	alacsony	közepes	Az Önkormányzat feladata, hogy megfelelő szakmai háttérrel biztosítson
10	Előre nem látható műszaki problémák	magas	jelentős	Részletes tanulmánytervek készítése, alapos helyzettelemzés
11	Nem megfelelő műszaki tervek vagy kivitelezés	alacsony	közepes	A tervezők és kivitelezők kiválasztása során kiemelt figyelmet fordítani a szakmai alkalmasság, megfelelő referenciák meglétére
12	Többletmunka felmerülése	közepes	közepes	Esetleges többletmunkára felkészülés már az előkészítés során
13	A projektek, illetve a Stratégia által kitűzött célok, indikátorok nem vagy csak részben teljesülnek	magas	jelentős	Folyamatos monitoring tevékenység kialakítása, tartalékprojektek kijelölése
14	A fejlesztési programokhoz szükséges befektetők, partnerek hiánya	közepes	közepes	Megfelelő marketing és promóciós tevékenységek, a befektetési lehetőségek kapcsán
15	Magyarország gazdasága lemarad a környezetétől, mely a városra is általánosan negatívan hat	alacsony	közepes	A város fejlődéséhez nem csupán a külső tényezőkre kell építeni, hanem saját erősségeit, adottságait is igyekszik kihasználni
16	A városok versenyében való lemaradás okozta munkahelyteremtés elmaradása, munkahelyek megszűnése, a munkanélküliség emelkedése	közepes	jelentős	Ahhoz, hogy a település a városok versenyében a legjobbak között kerüljön ki, városmarketing stratégiát alakít ki, valamint a gazdasági szereplőit partnerként kezeli
17	Társadalmi szempontok kockázata: lakossági ellenállás, negatív közvélemény	közepes	közepes	Magas szintű partnerség biztosítása Folyamatos kommunikáció a lakossággal, helyi fórumok szervezése

Sorszám	Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
18	A lakosság érdektelenné válik a település közös jövőképeinek, fejlesztéseinek meghatározását és megvalósítását illetően	közepes	jelentős	A település a helyi identitás kialakítására és fenntartására, valamint a külső imázs meghatározására nagy hangsúlyt fektet, elsősorban soft tevékenységek keretében
19	A fejlesztések során a természeti környezet sérül, melynek mértéke a tolerálható szintnél magasabb és a természet ezt nem képes helyreállítani	közepes	jelentős	A beruházások során az engedélyek kiadása és az ellenőrzések során a környezeti szempontok kiemelt figyelmet kapnak

2. ábra A kockázatok bekövetkezésének valószínűsége és a hatás valószínű mértéke

A megvalósítás szakaszában az egyes kockázatok más-más módon hathatnak a kivitelezés folyamatára. Fontos megvizsgálni, hogy az egyes kockázatok esetleges bekövetkezése esetén, milyen valószínűséggel és milyen mértékben hathatnak a megvalósítás folyamatára.

Vannak olyan kockázati tényezők, melyeknek nagy a valószínűsége és vele együtt a hatása is jelentős. Ezek a kockázatok jelentik a legnagyobb kihívást, hiszen ezek általában külső tényezők befolyásolják, és általában nem lehet irányítani, csak felkészülni rá. Ilyen kockázati tényezők Abádszalók esetén a jogszabályi környezet kedvezőtlen irányba történő változásaiból adódó problémák, illetve az előre nem látható műszaki problémák. Kritikus problémának tekinthető, ha a projektek, illetve a Stratégia által kitűzött célok, indikátorok nem, vagy csak részben teljesülnek.

Az alacsony valószínűségű, de mégis jelentős hatású kockázatok komoly odafigyelést igényelnek. Ezek eshetőségére is szükséges felkészülni annak ellenére, hogy kicsi a valószínűsége, hiszen ezek okozhatják a legnagyobb meglepetést a megvalósítást során. Ilyen kockázat a város esetében az Uniós fejlesztési források

elmaradása vagy a saját forrás előteremtésének akadályai. Jelentős kockázati tényező a lakosság érdektelensége, illetve ha a fejlesztések során a természeti környezet károsodik. Az egyik legnagyobb hatású kockázat a kulcsprojektek megvalósulásának meghiúsulása, hiszen a kulcsprojektek azok a tervbe vett fejlesztések, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, ennek következtében, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy nem teljes mértékben érhető el.

A közepes valószínűségű és hatású kockázatok közül kiemelendő a beruházások megvalósulásának időbeli csúszása, melyeket elsősorban a közbeszerzési eljárásból, illetve a hatósági dokumentumok késése okozhat. Ide sorolható még a nem megfelelő műszaki tervekől adódó idővesztés és az ebből adódó többletmunka szükségessége is.

Az azonosított és bemutatott kockázatok nyomon követése javasolt a stratégia monitoringja során, azzal egy időben, évente legalább egyszer. Amennyiben a felsorolt kockázatok valamelyike bekövetkezik, a megadott intézkedések végrehajtása javasolt. A stratégia megvalósítása során, illetve a felülvizsgálat során esetlegesen azonosítható újabb kockázatok kezelése elengedhetetlenül fontos, ezért szükséges ezek beépítése a kockázatkezelési stratégiába.

8 A megvalósítás eszközei és nyomon követése

8.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Az önkormányzat a stratégiában meghatározott céljainak elérésének érdekében több típusú, nem beruházási jellegű tevékenységet végez, illetve tervez megvalósítani a jövőben is:

- **Szabályozási tevékenysége** során meghatározza az egyes városrészek, területek terület felhasználásának módját. A jövőben a városkép egységesítésének, a zöldfelületek kialakításának és hasznosításának módjának, rendszerbe való szervezésének igényét érvényesítendő, az önkormányzat Helyi Építési Szabályzatának aktualizálását hajtja végre.
- **Településrendezési szerződések**et az önkormányzat alkalmaz nagyobb beruházások megvalósításakor. Ezek keretében a szabályozási tervben esetlegesen szükséges módosítások költségeit a beruházás végrehajtójának kell viselnie. Az ilyen típusú szerződések alkalmazását az önkormányzat továbbra is fenntartja.
- **Településfejlesztési szerződések**et az önkormányzat az elmúlt időszakban nem alkalmazott, jelentősebb ipari, vagy idegenforgalmi beruházások megvalósítása esetén alkalmazásuk lehetőségét megvizsgálja.
- A nem fejlesztési jellegű tevékenységek közül az egyik legfontosabb a városfejlesztés során gyakran alkalmazott **tervalku** folyamata, amely nem más, mint az önkormányzati partnerségen alapuló, magánkezdemenyvezésű fejlesztői projektek és az önkormányzat közötti viszonyt meghatározó – önkormányzati rendeletben szabályozandó – településrendezési szerződési eljárása. A fejlesztési projektek volumenének és komplexitásának nagyfokú eltérése miatt az önkormányzat mindig az egyes fejlesztőkkel egyedileg kíván településrendezési szerződésben rögzített tervalkut kötni. Az egyes fejlesztésekkel kapcsolatos elvárások megfogalmazása – a beadandó anyagok, a döntés menete – az illetékes hivatali osztályok bevonásával történik egyedileg, minden esetben az adott fejlesztésre szabva.
- **További eseti kedvezmények, beruházás-ösztönzés:** A város kezdetben **helyi adó kedvezményekkel, építési illetékkezdvezmények biztosításával** funkcióbővítés céljából ösztönözheti a város a profitszegény kulturális és művészeti funkciók letelepedését. Az önkormányzat részéről lehetőségként kell számolni a jelenleg rendelkezésre álló önkormányzati területek – megfelelően komoly, jelentős számú munkaerőt foglalkoztató befektetői szándék esetében – kedvezményes, esetleg ingyenes rendelkezésre bocsátásával. Az önkormányzat ezen lehetőségek maximális kihasználásával és a megfelelő szerződéses garanciák alkalmazásával biztosíthatja a legintenzívebben az elsődleges célt a munkahelyteremtést, azaz a betelepülők számának növelését.
- A települési környezet szépítése, élhetőbbé tétele szempontjából hasznos és nem utolsósorban szemléletformáló hatással bír egy-egy **köztisztasági program szervezése, lakossági parlagfű mentesítési, virágosítási kampány szervezése, ösztönzése**, vagy a városszépítő egyesületek támogatása. A helyi nagyberuházókkal és a KKV-kal való partneri viszony kialakítása alapvetően fontos. Ez erősíthető például területhasználati díjkezdvezménnyel is, továbbá az egyablakos ügyintézés fejlesztésével, az engedélyezési eljárások gyorsításával és könnyítésével a munkahelyteremtő beruházások esetében különösen. A város közzé kívánja tenni a honlapján és/vagy egyéb szakmai (gazdasági kamarák, ingatlan befektetők) honlapokon a fejlesztési lehetőségeket, az azokon elérhető lehetséges kapacitásokat, a beépítés szabályait/feltételeit, a területtel kapcsolatos környezeti korlátokat/feltételeket, hogy a tőkebefektetők a lehetőségekről információhoz jussanak.
- Tájékoztatásként a beruházásokhoz kapcsolódó egyéb – a térségben rendelkezésre álló munkaerő nagysága/kvalifikáltsága, a rendelkezésre álló/biztosítható közműkapacitások, a helyi adók rendszere, elnyerhető kedvezmények/támogatások, stb. – adatokat is elérhetővé kell tenni részben a városi honlaphoz kapcsolva vagy a befektetési lehetőségeket ismertető honlapról közvetlenül megközelíthető módon. A jövőben is kiemelten kezelik a hivatal kompetens dolgozói a befektetni kívánó vállalkozó érdeklődők

megkereséseit, hogy az általuk igényelt paramétereknek (funkció, teleknagyság, beépítési lehetőségek, stb.) megfelelő telkeket leválogassák.

- **Az ipari területet menedzselő Önkormányzaton belüli szervezeti egység felállítása**, amely erőteljes marketingstratégia alkalmazásával és a szükséges partnerszervezetek (külső menedzsment cégek, szomszédos ipari területek) felkutatásával, a velük való aktív kapcsolatépítéssel jelentős mértékben növeli az ipari terület ismertségét, elvégzi a szükséges kijárási útakat és befektetői érdeklődések közvetítését.
- **Folyamatos kommunikáció a különböző projektek potenciális megvalósítóival** (vállalkozások, térségi fejlesztő szervezetek, civil szervezetek, oktatási és egészségügyi intézmények fenntartói, stb.) az információáramlás biztosítása érdekében. Nyitottság az együttműködésre, aktív kapcsolatépítés, folyamatos párbeszéd a közös fejlesztési lehetőségek felkutatása és megvalósítása valamint a projektgazdák támogatása érdekében.
- A város és a térség nevezetességeit és turisztikai szolgáltatóit bemutató komplex térségi turisztikai programcsomagok összeállítása, **a programcsomagok összeállítását és népszerűsítését végző szervezeti egység felállítása a Tourinform Irodával együttműködve**. Emellett szoros együttműködés a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanáccsal.
- A város ösztönözni kívánja a **funkcióvesztett, kiüresedett, használaton kívüli épületek hasznosításának** előnyben részesítését, ily módon a már meglévő épületállomány hasznosítása, rehabilitációja is megtörténik.

8.2 Az ITS megvalósításának szervezeti keretei

8.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere

Az Önkormányzat településfejlesztési tevékenysége a jogszabályokban meghatározott módon történik. A **képviselőtestület** hatáskörébe tartozik a településfejlesztés stratégiai szintű irányítása, annak minden eszközét és elemét, minden elkészülő, fejlesztési elképzeléseket tartalmazó dokumentumot, stratégiát vagy programot a képviselőtestület fogad el határozattal vagy rendelettel.

Az Önkormányzat létrehozta az **Ügyrendi-, Pénzügyi- és Turisztikai Bizottságot**, amely 5 főből áll, 3 képviselő és 2 külsős tag vesz részt a munkájában. A Bizottság az alábbi feladatokkal és jogkörökkel jött létre:

A képviselő-testület által átruházott hatáskörben Pénzügyi feladatok körében:

- a) vizsgálja az önkormányzat gazdálkodását, éves költségvetését;
- b) közreműködik a gazdasági program összeállításában, figyelemmel kíséri annak végrehajtását;
- c) véleményezi az önkormányzat költségvetéséről szóló rendelet tervezetét, melyet írásban a képviselő-testület elé terjeszti;
- d) véleményezi és ellenőrzi az önkormányzat zárszámadásáról szóló rendelet tervezetét;
- e) véleményezi és ellenőrzi az önkormányzat féléves, valamint háromnegyed éves gazdálkodásáról szóló beszámolóját;
- f) figyelemmel kíséri a költségvetési bevételek alakulását (különös tekintettel a saját bevételekre), a vagyonszerzés alakulását, értékeli az azt előidéző okokat;
- g) véleményezi a hitelfelvételt, vizsgálja annak indokait és gazdasági megalapozottságát;
- h) ellenőrizheti a hivatalnál és annak intézményeinél a pénzügyi, gazdasági jellegű szabályzatok betartását, érvényesülését, a gazdálkodás menetét, szabályszerűségét;
- i) tájékoztatást kérhet a képviselő-testület által anyagi támogatásban részesített egyesületekről, szervezetekről támogatás felhasználásra vonatkozóan;
- j) jelentést kérhet a Képviselő-testület ellenőrzése, vizsgálódása kapcsán szerzett tapasztalatairól;
- k) a bizottság vagy tagjai részt vesznek az önkormányzat által meghirdetett versenytárgyalásokon;
- l) véleményezi az önkormányzati érdekeltségű gazdasági társaságok alapítását, belépés, összeolvadás, kilépés, megszűnés indoklását;
- m) véleményezi és ellenőrzi az önkormányzati intézmény alapítását, összevonásának és megszűnésének indoklását;
- n) javaslatot tesz a kommunális és egyéb díjak mértékére, közterület használati díjak összegére;

- o) véleményezi az önkormányzati tulajdon elidegenítését, cseréjét, megterhelését, vállalkozásba vitelét, más célú hasznosítását;
- p) részt vesz a helyi adópolitika kialakításában, állást foglal új helyi adó bevezetéséről, helyi adórendelet módosításáról;
- q) véleményezi a társulás keretében biztosított feladatellátással kapcsolatos ügyeket, vizsgálja az önkormányzati társulások feladatellátásnak gazdaságosságát;

Az ügyrendi, turisztikai feladatok körében:

- a) a polgármester megbízása alapján közreműködik a Képviselő-testület munkatervének összeállításában;
- b) véleményezi a testület és szervei alapokmányát, figyelemmel kíséri annak érvényesülését, szükség szerint javaslatot tesz módosításra, vagy új szabályzat kidolgozására;
- c) figyelemmel kíséri a Képviselő-testület és bizottságai, a Hivatal ügyrendszerű működését;
- d) előzetesen véleményezi az önkormányzati rendeleteket, az önkormányzatra kötelezettségeket rovó szerződéseket, az intézmények alapítását, részt vesz a versenytárgyalások előkészítésében;
- e) figyelemmel kíséri a testületi döntések, a hatályos rendeletek végrehajtását, s azokról választási ciklusonként beszámol a testületnek. Szükség szerint javasolja a rendeletek módosítását.
- f) előkészíti a tisztségviselők munkabérére, illetve a képviselők tiszteletdíjára vonatkozó előterjesztéseket;
- g) javaslatot tesz a polgármester illetményének emelésére;
- h) ellátja a Testület titkos szavazás lebonyolításával kapcsolatos eljárás feladatokat;
- i) figyelemmel kíséri az állampolgárok panaszainak és közérdekű bejelentéseinek intézését;
- j) részt vesz az aláírásgyűjtő ívek hitelesítésében, számszerű ellenőrzését, a Hivatal közreműködésével;
- k) ellátja az önkormányzattal kapcsolatos tájékoztatási feladatokat, ennek keretében megszervezi a lakosság rendszeres tájékoztatását az önkormányzat tevékenységéről, közreműködik a lakosság körében végzendő propagandamunkában, időszakos helyi újságot jelentet meg, kapcsolatot tart a sajtóval, a médiákkal, összehangolja az önkormányzat nyilvánosság előtt való megjelenését;
- l) az önkormányzat által meghirdetett állásokra beérkezett pályázatokat döntésre előkészíti, véleményezi olyan szempontból, hogy azok megfelelnek-e a pályázati kiírásoknak, a törvényi előírásoknak;
- m) kivizsgálja a polgármester által az önkormányzat képviselőivel szemben összeférhetlenség megállapításra irányuló kezdeményezést;
- n) nyilvántartja és ellenőrzi a polgármester és önkormányzati képviselők és hozzátartozóik vagyonynyilatkozatát;
- o) kapcsolatot ápol testvérvárosokkal és partnertelepülésekkel, közreműködik a turisztika fejlesztésében;
- p) együttműködik a turisztikai, idegenforgalmi, civil szervezetek és a gazdasági élet szereplőivel;
- q) figyelemmel kíséri a városi turisztikai programokat.

A településfejlesztési döntések szakmai előkészítésében és operatív végrehajtásában jelentős szerepe van a **Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek, osztályainak**. A Hivatalon belül elsősorban a **Műszaki iroda** látja el a településfejlesztéshez, az ITS megvalósításához kapcsolódó közvetlen feladatokat. Emellett a többi egység is részt vesz a saját szakterületét érintő településfejlesztéssel kapcsolatos döntések előkészítésében.

Az önkormányzatnak kifejezetten városfejlesztésre szakosodott cége nincs.

8.2.2 Az ITS megvalósításának intézményi háttere

Az Önkormányzat a 2007-2013-as időszakban sikeresen valósította meg nagyszámú projektjét, melynek keretében számos közintézmény megújult és a lakosság közérzetének javítását eredményező fejlesztés valósult meg Abádszalókon. Az Önkormányzat munkáját a fejlesztésekben a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységei hatékonyan és sikeresen támogatták.

Az ITS megvalósítására kialakítandó szervezeti háttérnek illeszkednie kell a 2014-2020-as időszakra kiépítendő országos és megyei szervezetrendszerhez, úgy hogy a források lehívhatósága és elszámolhatósága biztosítható legyen.

Az önkormányzat jelenlegi településfejlesztési intézményrendszere, stratégiai és operatív menedzsmentje alkalmas az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítására, a 2014-2020 közötti fejlesztések szervezeti rendszerének biztosítására, ezért az ITS megvalósítása során az intézményi struktúra megváltoztatása nem tervezett.

Az ITS megvalósítás és a városfejlesztés intézményrendszerén belül a **döntéshozói, stratégiai irányítói** szintet Abádszalók Képviselő-testülete, a jegyző vagy a Polgármester jelenti, a feladattól, a Testület által delegált jogkörtől függően. A **döntés-előkészítési** feladatokat Abádszalók Város Polgármesteri Hivatala, annak adott szervezeti egységei végzik.

Bár a városban az elmúlt időszakban számos EU-s forrásból finanszírozott fejlesztés tudott megvalósulni, az önkormányzat városfejlesztési szervezetének átalakításával a hatékonyabb pályázati tevékenység megvalósítható. Mivel a pályázatok elnyerésének hatékonysága már a korábbi támogatási időszakban is megfelelő volt (több, támogatási szerződéssel rendelkező pályázat megvalósítása folyamatban van, illetve előkészítése történt meg az új időszakban történő benyújtásra), a pályázati tevékenység fokozása, több, az önkormányzat és intézményei által benyújtott pályázat szükséges.

Az önkormányzat tehát jelenlegi intézményi rendszerén nem kíván változtatni, a döntési jogkörben, illetve a döntés-előkészítés menetében változás nem várható.

8.3 A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Abádszalók városa több területen is folytat együttműködést a környező településekkel, illetve van lehetősége ezen kapcsolatok elmélyítésére.

A város a Tiszafüredi kistérség közigazgatási egységéhez tartozott, amely kistérség további települése voltak: Kunhegyes, Nagyiván, Tiszabura, Tiszaderzs, Tiszafüred, Tiszagyenda, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaroff, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős, Tomajmonostora. Abádszalók már a Kunhegyesi járáshoz tartozik, amely járásnak két város (Kunhegyes és Abádszalók,), valamint 5 község (Tiszabő, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff, Tomajmonostora) a tagja.

A településközi koordinációban aktív szereplőként részt vesz a Magyar Államkincstár Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága, mely a vonatkozó pályázati kiírások elbírálásával, a tevékenységek befolyásolásával biztosítja a fejlesztések megyei összhangját, segít az egymást gyengítő hatások kiküszöbölésében. A potenciális versenytársak és együttműködők (azonos méretű és adottságú települések) közötti párbeszéd a régió belül – hasonlóan a többi régióhoz – kevésbé jellemző.

Egyértelműen leszögezhető, hogy a városnak nem érdeke a pontszerű, elszigetelt fejlődés, hiszen ha nagy a fejlettségbeli kontraszt a város és környéke között, akkor az negatívan befolyásolhatja a város egészének gazdasági-társadalmi fejlődését. A város és a környező települések közötti szoros egymásrataltság alapja az erősségeket építeni és a gyengeségeket megszüntetni kívánó gondolkodásmód és a funkciók ésszerű megosztása.

A járás egységes fejlődéséhez elengedhetetlen, hogy a térség képessé váljon arra, hogy problémáit és szükségleteit közösen megfogalmazza, majd ezeket integrált programokká, komplex projektekké alakítsa. A párhuzamos kapacitások elkerüléséhez, valamint a város és környéke közötti esetleges konfliktusok (pl. szelektív migráció, párhuzamos kapacitások) megelőzéséhez tehát nemcsak Abádszalók, hanem a környező települések fejlesztési igényeit is pontosan ismerni kell.

Kiemelt jelentőséggel bírnak a közlekedési feltételek javítására irányuló fejlesztések is. A felmerülő igények között a közúti fejlesztések mellett megjelennek a közösségi közlekedést érintő, valamint a kerékpárút-hálózatot érintő fejlesztések is.

Összességében megállapítható tehát, hogy Abádszalók Integrált Településfejlesztési Stratégiájával a környező térség fejlesztési elképzeléseinek területi szintű kölcsönhatása pozitív mérleget mutat, a hatások szinergikusan kiegészítik, felerősítik egymást. Felesleges, párhuzamos kapacitásokat létrehozó, egymást kioltó fejlesztések

nem valósulnak meg. A fejlesztések eredményeként az ellátott funkciók optimalizálására kerül sor az Európai Unió egyik legfontosabb alapelvének, a szubszidiaritás elvének figyelembevételével.

8.4 A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során

Abádszalók város Önkormányzata 2017-ben elkészítette a város fenntartható városfejlesztési programjának – integrált településfejlesztési stratégiájának (ITS) – társadalmisításához kapcsolódó Partnerségi egyeztetési tervét, összhangban a képviselőtestület által elfogadott partnerségi egyeztetési szabályzattal.

A partnerségi egyeztetési terv az alábbi jogszabály és útmutatók figyelembe vételével került kidolgozásra:

- **314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet** a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
- **Útmutató** a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez (Munkaanyag) (Belügyminisztérium, 2014. december 11.)
- **Városfejlesztési Kézikönyv** (Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárság, második, javított kiadás, 2009. január 28.)

A partnerség megvalósításának a jogszabályi kötelezettségen túl is **fontos szerepe van** a tervezési folyamatban: egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, másrészt lényeges szerepe van az elkészülő (településfejlesztési koncepció és) integrált településfejlesztési stratégia társadalmi elfogadtatásában annak, hogy a partnerek már a tervezés során széles körben bevonásra kerülnek, véleményyt nyilváníthatnak.

A partnerségi együttműködés folyamata a fenntartható településfejlesztés tervezési, megvalósítási és fenntartási szakaszaira is kiterjed.

A településfejlesztési dokumentumok egyeztetésének folyamatába az alábbi **partneri csoportok** kerülnek bevonásra:

- A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör
  - államigazgatási szervek
  - önkormányzatok
- Szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek
- Lakossági szint

Megvalósult egyeztetések:

- A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör: A jogszabály által előírt államigazgatási egyeztetések megindítását Abádszalók Város Polgármestere kezdeményezte 2017. novemberben.
- Szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek: Az önkormányzati szakértők, illetve a helyi szakmai és civil szervezetek, valamint vállalkozók, intézményvezetők szakmai egyeztetésekbe való bevonására **Helyi Egyeztető Munkacsoport és Önkormányzati Munkacsoport** került létrehozásra.
- Lakossági szint: A lakosság tájékoztatása a stratégia készítéséről az egyeztetési anyag a város honlapján történő megjelentetésével, illetve a megrendezett Lakossági Fórumon történő ismertetéssel valósult meg.

A megvalósult egyeztetések dokumentációja (jeleníti ívek, emlékeztetők, prezentációk), valamint a kötelező államigazgatási egyeztetés keretében beérkezett észrevételek kezelésének dokumentációja elérhető az önkormányzatnál.

A partnerségi egyeztetési folyamat során beérkező vélemények kezelése egységes, előre rögzített módon történt, megtörtént a javaslatok, vélemények dokumentálása, nyilvántartása, majd szakmai feldolgozása. Az elfogadott vélemények beépítésre kerültek a megfelelő dokumentumokba, míg az el nem fogadott vélemények esetében megtörtént azok elutasításnak indoklása.

Megvalósultak az elfogadott koncepció és stratégia nyilvánosságát biztosító intézkedések, a dokumentumok a város honlapján – www.abadszalok.hu – elérhetőek.

8.5 Monitoring rendszer kialakítása

A stratégia tervezése számos olyan feltevésen alapszik, amelyek a jelenlegi információk birtokában helyesnek és megalapozottnak tűnnek, s így okkal alapozhatjuk rájuk a stratégiai célokat és az azok elérése érdekében hozott intézkedéseket. Ugyanakkor részint az információk hiányos jellege miatt (pl. a jelenleg még pontosan nem ismertek a 2014-2020-as időszak pályázati feltételei), részint a külső és a belső környezet (pl. gazdasági, szabályozási környezet) folytonos változásai miatt a célok teljesülése, az elvárt eredmények és hatások létrejötte nem tekinthető automatikusnak. A hatásmechanizmusokat számos olyan tényező befolyásolja, amit jelenleg nem, vagy csak hiányosan ismerünk, illetve amelyek befolyásolhatósága a stratégia megvalósítását menedzselő szervezet számára erősen korlátozott.

Mindezekből adódóan a stratégia sikeres megvalósítása, a stratégia végrehajtása elképzelhetetlen egy olyan **visszacsatolási mechanizmus** nélkül, amely alapján a stratégia-alkotási folyamat minden pontján újból és újból beavatkozhatunk, elvégezve a szükséges korrekciókat. E visszacsatolást a **monitoring rendszer** biztosítja. Alapja a megvalósításra vonatkozó folyamatos adatgyűjtés, információgyűjtés, ami alapján ellenőrizni tudjuk, hogy a kitűzött célok irányába haladnak-e a folyamatok, várható-e a tervezett hatások elérése. Ha ennek során kiderül, hogy a szándékoltól eltérően haladnak a folyamatok, s a célok várhatóan nem, vagy csak részben teljesülnek, akkor a monitoring rendszer feltárja az eltérés okait is, s ezzel lehetőséget teremt a döntéshozók számára, hogy beavatkozzanak a folyamatokba. Az eltérés jellegétől és mértékétől függ a szükséges korrekciós intézkedés, pl. módosítani szükséges a tevékenységek menetét, a stratégia végrehajtásának mikéntjét, a szervezeti kereteket, a feladatokhoz rendelt erőforrásokat. Ha a korrekció a meglévő tervek keretein belül nem végezhető el, akkor a tervek, de végső soron a stratégiai célok korrekciójára is sor kerülhet.

E logikából következik, hogy a monitoring rendszer elsődlegesen a stratégiáért felelős menedzsmet, azaz a polgármester és a képviselő testület eszköze a megvalósítás kontrolljában, ami csak akkor tölti be funkcióját, ha azt folyamatosan működtetik. A működéshez szükséges információkkal való ellátás az operatív megvalósításban résztvevő szereplők bevonásával a Polgármesteri Hivatal Műszaki Irodájának feladata.

8.5.1 Az ITS intézkedéseire kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása

A stratégia megvalósulásának nyomon követése, ezen belül a célok elérésének megbízható ellenőrzése csak akkor lehetséges, ha biztosított a célok mérhetősége. Ennek érdekében a stratégiában megfogalmazott valamennyi célhoz **objektíven ellenőrizhető mutatókat, indikátorokat** rendelünk. Az indikátorok meghatározása az alábbi alapelvek mentén történt:

- legyen specifikus, azaz konkrétan az adott célhoz kapcsolódjon
- legyen objektíven mérhető, egyértelmű
- legyen hozzáférhető (beszerzése / előállítása reális költségigényű)
- adjon releváns információt az előrehaladásról a stratégiai menedzsmet számára
- egy célhoz több indikátor is kapcsolódhat, de a különböző célok indikátorai különbözőek

A stratégiában meghatározott általános célok eléréséhez település specifikus (a külső hatásokat lehetőség szerint kiszűrő) hatásindikátorok megnevezése történt meg az alábbiak szerint:

- **Abádszalók „Egészséges város” mind természeti- és épített környezetében, mind lakosai, mind közösségei tekintetében**
- **Abádszalók vonzó város, mely kellemes lakóhelyet, ösztönző gazdasági környezetet teremt polgárainak, rekreációs helyszínt a látogatóknak utat nyitva az új kezdeményezéseknek**

Javasolt hatás indikátorok

- Munkanélküliek aránya, % (adatforrás: NFSZ adatközlés)
  - Cél: Csökkenés
- Vándorlási különbözet értéke Abádszalókon, fő (adatforrás: KSH adatközlés)
  - Cél: Pozitív egyenleg
- Vendégéjszakák száma Abádszalókon, db (adatforrás: KSH adatközlés)
  - Cél: Növekedés

A hatásindikátorok mérésének gyakorisága: 5 év.

A monitoring és értékelési rendszer, így a bázis- és célértékek végleges meghatározása akkor lehetséges, ha a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisban, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok azonosíthatóak és számszerűsíthetők legyenek. A bázis- és célértékek meghatározására az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálata) során kell majd pótolni.

Az eredmény- és output indikátorok definícióját az alábbi táblázatok összegzik, egyben azok forrása (mérési módja és gyakorisága) is meghatározásra kerül.

19. táblázat Tematikus célok eredményindikátorai

Tematikus cél	Eredmény indikátor	Definíciója	Mértékegység	Tervezett változás	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
T1. A versenyképes gazdaság feltételeinek megteremtése	A város gazdasági teljesítőképessége	A városban működő vállalkozások által fizetett éves iparüzési adó	eFt	Növekedés	KSH	évente
T2. A helyiek életminőségének, életkörülményeinek javítása	Elégedettség a települési környezet minőségével	A lakosság elégedettsége a település épített és természeti környezetével	%	Növekedés	Önkormányzati felmérés	5 évente
T3. Fenntartható turizmusfejlesztés	Vendégéjszakák száma	A településen töltött vendégéjszakák száma	db	Növekedés	Önkormányzati felmérés	5 évente
T4: Fenntartható városfejlesztés	A fosszilis energiahordozóktól való külső függőség csökkentése	Primer energia felhasználás	PJ	Csökkenés	Önkormányzati beszámoló	évente

20. táblázat Területi (városrészi célok) eredményindikátorai

Területi (városrészi) cél	Eredmény indikátor	Definíciója	Mértékegység	Tervezett változás	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
V1: A Városmag kisvárosi jellegű funkcióinak megerősítése, vonzó települési környezet kialakítása, a társadalmi különbségek csökkentése, gazdaság fejlesztése	Funkciók száma	Közösségi, közigazgatási vagy közszolgáltatási funkciót ellátó intézmények száma	db	Növekedés	Önkormányzati beszámoló	5 évente
V2: Az Üdülőterületen egységes és esztétikus településkép kialakítása, a turisztikai szolgáltatások fejlesztése	Szolgáltatások kihasználtsága	A szálláshelyek valamint az egyéb idegenforgalmi szolgáltatások kihasználtsága	fő	Növekedés	KSH és Önkormányzati adatgyűjtés	évente
V3: A Tisza-tavi fejlesztési zónában turisztikai attrakciók és kiszolgáló létesítményeik fejlesztése	Szolgáltatások kihasználtsága	Az idegenforgalmi szolgáltatások kihasználtsága	fő	Növekedés	KSH és Önkormányzati adatgyűjtés	évente
V4: Az Ipari-Gazdasági területen komplex szolgáltatások nyújtására képes vállalkozási környezet kialakítása a vállalkozások foglalkoztatási kapacitásának, illetve a város tökevonzó képességének növelése érdekében	A város gazdasági teljesítőképessége	A városrészben működő vállalkozások által fizetett éves iparűzési adó	eFt	Növekedés	Önkormányzat	évente
V5: A Kültérület városrészben található zártkertek, majorok, vízfelületek gazdasági-turisztikai hasznosítása	Hasznosított területterület	Mezőgazdasági vagy gazdasági tevékenységbe bevont terület nagysága	ha	Szinten tartás	Önkormányzat	5 évente

21. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai

Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mértékegység	Tervezett változás	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
Akcióterületi projektek					
1. Abádszalók város zöldfelületeinek rekonstrukciója	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelület nagysága	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
2. Füzes Panzió fejlesztése és főzőkonyha kialakítása	Felújításban érintett épületek száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
3. Az abádszalóki Strand Kemping fejlesztése	Turisztikai célú szolgáltatások száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
4. Vízparti szálláslehetőség az Attila-öbölben	Kialakított szálláshelyek száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
5. Abádszalók turisztikai infrastruktúra fejlesztése	Fejlesztésben, bővítésben érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
6. Melegített vízű strandfürdő felújítása a Füzes Kempingben	Fejlesztésben, bővítésben érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
7. Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén	Társadalmi együttműködést erősítő programmal elért lakosság száma	fő	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
8. Társadalmi együttműködés erősítése Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén	Társadalmi együttműködést erősítő programmal elért lakosság száma	fő	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
9. Szociális városrehabilitáció Abádszalók 1. sz. leromlott városi területén	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
10. Szociális városrehabilitáció Abádszalók 2. sz. leromlott városi területén	Szociális városrehabilitációs programmal elért hátrányos helyzetű lakosság száma	fő	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
11. Iparterület kialakítás	Fejlesztésben, bővítésben érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente

Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mértékegység	Tervezett változás	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
Kulcsprojektek					
12. DIANA Hotel fejlesztése	Felújításban érintett épületek száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
13. Füzés Kemping faházainak korszerűsítése, fejlesztése	Felújításban érintett épületek száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
14. Kékmedencés élménypark létrehozása az abádszalóki Füzés Kempingben	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
15. Fesztiválpont létrehozása Abádszalókon a Tisza-tó élményparkjában	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
16. Halászmúzeum és kalandpark létrehozása Abádszalókon	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
17. Komplex turizmusfejlesztés Abádszalókon a Tisza-tó élményparkjában	Turisztikai célú szolgáltatások száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
18. Belterületi elkerülő út befejező szakaszának kiépítése	Újonnan létrehozott utak teljes hossza	km	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
19. Tisza-tavi Operafesztivál	Turisztikai célú szolgáltatások száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
20. Termál Hotel kialakítása	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
21. 3200 m ² -es téli tároló csarnok megépítése, 450 férőhelyes parkoló kialakítása	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
22. Tanuszoda kialakítása Abádszalókon	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente

Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mértékegység	Tervezett változás	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
Hálózatos projektek					
23. Belterületi utak aszfaltburkolatának kiépítése	Újonnan létrehozott utak teljes hossza	km	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
24. Kerékpárút építése elkerülő út mellett	Újonnan létrehozott utak teljes hossza	km	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
25. Abádszalók Város Önkormányzatának energetikai fejlesztése	Felújított közintézmények száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
26. István király utcai kerékpárút építése	Újonnan létrehozott utak teljes hossza	km	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
27. Közterületi parkolók fejlesztése, bővítése	Korszerűsített és újonnan létrehozott parkolók száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
28. Belterületi térfigyelő rendszer bővítése	Fejlesztésben, bővítésben érintett eszközök száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
29. Belterületi utak felújítása	A felújított és korszerűsített utak teljes hossza	km	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
30. Belterületi járdák felújítása	A felújított és korszerűsített utak teljes hossza	km	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
31. Tisza-tavi Templomok útján II.- kulturális turisztikai desztináció	Turisztikai célú szolgáltatások száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
Egyéb projektek					
32. Energianyár feldolgozó üzem	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
33. Mezőgazdasági kisüzem létrehozása	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos	évente

Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mértékegység	Tervezett változás	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
				beszámoló	
34. Cukorfeldolgozó és cukorgyár létesítése	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
35. Fűrészüzem létesítése	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
36. Szociális bérlakás állomány felújítása, bővítése	Fejlesztésben, bővítésben érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
37. Gondozási Központ fejlesztése, tovább építése	Fejlesztésben, bővítésben érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
38. Időskorúak szociális nappali ellátásának és házi segítségnyújtásának minőségi fejlesztése	Fejlesztésben érintett szolgáltatások száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
39. Könyvtár épületének kialakítása, "A" épület felújítása	Fejlesztésben, bővítésben érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
40. Piacsarnok építése	Kialakított létesítmény mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
41. Állattartótelep fejlesztés Abádszalókon	Fejlesztéssel érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
42. Telephely fejlesztés eszközbeszerzéssel	Fejlesztéssel érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
43. Abádszalók Város Önkormányzata ASP Központhoz való csatlakozása	Felújított közintézmények száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
44. Egészségügyi alapellátás fejlesztése Abádszalókon	Fejlesztésben érintett épületek száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente

Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mértékegység	Tervezett változás	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
45. Katolikus templom felújítása, energetikai korszerűsítése	Fejlesztésben érintett épületek száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
46. Ravatalozó épületének felújítása, energetikai korszerűsítése	Fejlesztésben érintett épületek száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
47. Községi Ház felújítása, energetikai korszerűsítése	Felújított köztézmények száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
48. Műfüves sportpálya kialakítása	Fejlesztésben, bővítésben érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
49. Felnőtt sportpark kialakítása	Fejlesztésben, bővítésben érintett terület mérete	m ²	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente
50. Református templom felújítása	Fejlesztésben érintett épületek száma	db	Növekedés	projekt adatlap, időszakos beszámoló	évente

8.5.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

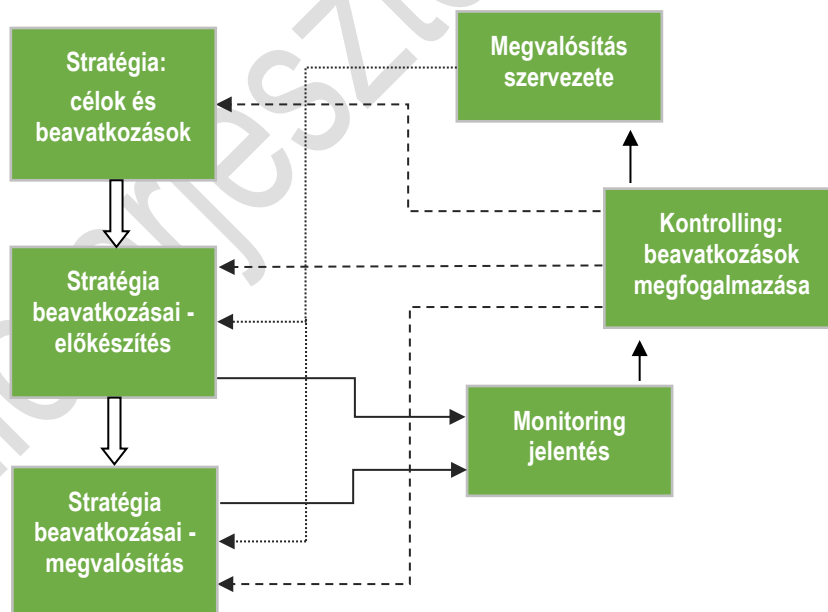
A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel, és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba vagy magába a stratégiába avatkozik be.

A jól működő monitoring rendszer alapja a világos beavatkozási logika összeállítása, a célrendszer megvalósítását szolgáló beavatkozások és projektek azonosítása, valamint a specifikus, mérhető, elérhető, reális és aktuális indikátorok pontos és egyértelmű meghatározása. A működtetési mechanizmus hatékonyságának biztosításához ki kell jelölni a monitoring

- felelőset,
- kivitelezőjét,
- gyakoriságát,
- formai elvárásait,
- a visszacsatolás módját.

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (7-éves) felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring jelentések az évente készülő akciótervek fontos háttérdocumentuma is, az ott megfogalmazott javaslatokat az akciótervekben is figyelembe kell venni. A monitoring folyamatát az alábbi ábra összegzi.

3. ábra A monitoring folyamatának összefoglalása

A monitoring folyamat szervezete:

- Képviselőtestület: a képviselőtestület javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket.

- Szakmai Bizottságok: javaslatot tesznek a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra.
- Monitoring Bizottság: éves rendszerességgel felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán; a Monitoring Bizottság tagjai:
  - polgármester,
  - a testületi bizottsági elnökök,
  - stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet képviselője,
  - civil szervezetek képviselője.
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet – monitoring felelős: a végrehajtó szervezeten belül a monitoringért felelős munkatársat kell kijelölni. A munkatárs feladata, hogy – az egyes beavatkozások megvalósítóival történő rendszeres kapcsolattartás alapján – éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a Monitoring Bizottság vezetője felé továbbítja.
- Stratégiai partnerek bevonása: a stratégia kialakításában résztvevő – a Partnerségi Tervben azonosított – szervezetek számára biztosított az éves monitoring jelentéshez való hozzáférés és előzetes véleményezési lehetőség.

A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:

- Éves monitoring jelentés: a jelentést az operatív végrehajtó szervezet monitoringért felelős munkatársa készíti és egyezteti a szervezet vezetőjével. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az értékelési jellegű tevékenységekbe a város legfontosabb stratégiai partnerei is bevonásra kerülnek. Az éves jelentés tartalma:
  - a megvalósítással kapcsolatos tevékenységek előrehaladása,
  - a megvalósítással kapcsolatos problémák azonosítása,
  - a megvalósítás folyamatainak javítása érdekében végrehajtott intézkedések leírása,
  - a stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok,
  - a megvalósításra fordított pénzügyi források,
  - a szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is,
  - a következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása.
- Adatbázis: az előre elkészített és folyamatosan frissítendő adatbázis biztosítja az ITS keretében tervezett beavatkozások előrehaladásának, valamint a stratégiai és projektszintű indikátorok teljesítésének objektív és naprakész nyomonkövethetőségét, valamint az esetlegesen felmerülő problémákat megfelelő kezelését. Az adatbázis az éves jelentések mellékletét képezi.

Rövidítésjegyzék

Rövidítés	Rövidítés jelentése
AT	akcióterület
CLLD	közösség által irányított helyi fejlesztések
EFOP	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESZA	Európai Szociális Alap
EU	Európai Unió
GINOP	Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
GJ	gigajoule
HÉSZ	Helyi Építési Szabályzat
HR	humán erőforrás
hrsz.	helyrajzi szám
IKOP	Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
ITP	Integrált Területi Program
ITS	Integrált településfejlesztési stratégia (2014-2020 közötti EU-s időszakhoz kapcsolódva)
IVS	Integrált városfejlesztési stratégia (2014-2020 közötti EU-s időszakhoz kapcsolódva)
KEHOP	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
kkv	kis- és középvállalkozás
KÖFOP	Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
MAHOP	Magyar Halászati Operatív Program
MW	megawatt
NFGM	Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium
OFTK	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
RSZTOP	Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program
SWOT	erősségek, gyengeségek, lehetőségek, veszélyek (strengths, weaknesses, opportunities, threats)
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TOP	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
VP	Vidékfejlesztési Program